

Kariūnas

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS ŽURNALAS

ISSN 2029-6045

2016 m. Nr. 3 (130)

STOK Ą LKA!

VALSTYBĖS
FINANSUOJAMOS
STUDIJS

APRŪPINIMAS
BENDRABUČIU

NEMOKAMAS MAITINIMAS

STIPENDIJA

NEMOKAMAS MEDICININIS
APTARNAVIMAS

KARIŲ SOCIALINĖS
GARANTIJOS

GARANTUOTA
TARNYBOS VIETA

B IR C KATEGORIJŲ
VAIRUOTOJO PAŽYMĖJIMAS

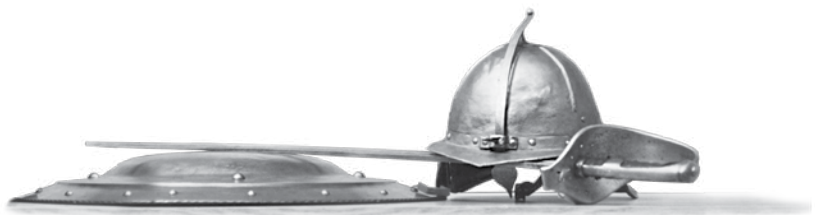
DVI UŽSIENIO KALBOS
(ANGLŲ IR PASIRINKTINAI
RUSŲ, VOKIEČIŲ
AR PRANCŪZŲ)

DARBŲ SAUGOS VADOVO,
PIRMOSIOS MEDICINOS
PAGALBOS PAŽYMĖJIMAI

PARAŠIUTINIS RENGIMAS

ŠAUDYMO VADOVO
KVALIFIKACIJA

FIZINIO RENGIMO
INSTRUKTORIAUS
KVALIFIKACIJA

BE REIKALO NEPAKELK, BE GARBĖS NENULEISK!
YOU SHALL NOT DRAW THE SWORD WITHOUT A CAUSE NOR SHALL YOU SHEATHE IT WITHOUT HONOUR!**ŠIAME NUMERYJE / Contents****2 VIRŠELIO NUOTRAUKA**

Cover Photo

**14 APIE MOKYKLĄ, KARĮ IR...
SAPIEGAS**Dr. Nijolė JANULAITIENĖ
About a School, a Soldier and... the Sapieha Family**6 INSTITUCINĖ ATMINTIS, ARBA KUR
SLEPIASI MAŠLŪS VYČIAI**Kpt. Laurynas ČESŪNAS
Institutional Memory or Where Thoughtful Riders Hide**22 NAUJOS KARTOS ŠAUKTINIAI:
KAS YRA NPPKT IR KUO JI NAUDINGA**

New Generation Conscripts: What Is the Permanent Mandatory Initial Military Service and How Is It Useful?

**9 JAUNESNIŲ KARININKŲ VADŲ
MOKYMAI**Ats. ltn. Lukas SAŽINAS, ats. ltn. Jovita ŽEKAITĖ
Junior Officer Command Training**41 T-14 „ARMATA“: NUO KOPIJOS
IKI INOVACIJOS**Krn. Karolis TURŪTA
T-14 ARMATA: from a Copy to an Innovation**6 / 12 / 42 / 48****IŠ PIRMŲ LŪPŲ**Renata JAPERTAITĖ,
krn. Vaidotas MEŠKYS,
krn. Rokas AGLINIEKS,
krn. Marius UKNEVIČIUS
At First Hand**20 / 34 / 51****AKADEMIJOS PULSAS**
Academy Pulse**18 TARPUNIVERSITETINIS
BENDRADARBIAVIMAS**Doc. dr. Gintaras LABUTIS
Inter-university Cooperation**26 FOTOREPORTAŽAS**

Photo Reportage

28 GRĮŽTAMASIS RYŠYSLtn. Lauryna BUBNYTĖ
Feedback**30 PAŽINTIS**Plk. ltn. Valerijus ŠERELIS
Acquaintance**34 KNYGOS**Gen. mjr. Viktoras NAZAROVAS
Books**36 KARININKŲ RENGIMO ISTORIJA**Ats. ltn. Mindaugas JONAITIS
Officer Training History**46 SPORTAS**

Sport

48 RYŠIAI SU VISUOMENE

Public Relations

53 ALBUMAS

Album

Redakcinė kolegijaArunas ALONDERIS
Vyriausiasis redaktorius
IV k. krn. Aurimas BŽESKIS
kpt. Laurynas ČESŪNAS
kpt. Ronaldas ENDRIJAITIS
IV k. krn. Vidus FRANKAUSKAS
doc. dr. Gintaras LABUTISIII k. krn. Vaidotas MEŠKYS
IV k. krn. Gabrielė MICKEVIČIŪTĖ
kpt. Jurgis NORVAIŠA
III k. krn. Karolis TURŪTA
II k. krn. Gytis UGVARIJA**Žurnalą rengia**Nijolė ANDRIUŠIENĖ
Kalbos redaktorė
Laima ADLYTĖ
Dizainerė
Kęstutis DIJOKAS
Fotografas
Ieva BUDZEIKAITĖ
Viršelio nuotrauka
Geriausias LKA absolventas
ltn. Ovidijus KUZMINASSpausdino Lietuvos kariuomenės
Kartografijos centras
Muitinės g. 4, Domeikava,
LT-54359 Kauno r.
Tiražas 1000 egz.
Užsakymas GL-559
Žurnalas platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.www.lka.ltGENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA
Šilo g. 5A, LT-10322 Vilnius
arunas.alonderis@mil.lt
tel. (8 5) 210 3680Dėl žurnalo įsigijimo prašome kreiptis:
(8 5) 210 3526, (8 5) 210 3523
KATT 24 526, 24 523

Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės kalba pirmojo karininko laipsnio suteikimo Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos absolventams ceremonijoje

Gerbiami kariai, mieli šventės svečiai, Lietuvos karininkų gretos sulaukė puikaus papildymo – mūsų Karo akademijos absolventų. Priesaikos žodžiais Jūs susijote savo likimą su valstybės likimu – jos gynyba ir saugumu.

Tai – vienas didžiausių ir garbingiausių įsipareigojimų Tėvynės labui. Ir kartu labai aiški užduotis.

Jai atlikti reikės profesionalumo, kurį ugdė Akademija. Reikės patirties, kurios kasdien vis daugiau įgysite Lietuvos kariuomenėje. Jūs turėsite tapti vadais, kurių garbingumas, drąsa ir ryžtas bus įkvepiantis pavyzdys visiems kariams.

Pasaulyje šiandien kyla daugybė sudėtingų iššūkių, todėl turime būti pasirengę į juos atsakyti – būti budrūs, nuosekliai stiprinti savo pajėgas, gynybinę parengtį ir kartu su NATO sąjungininkais bendromis jėgomis išsaugoti stabilumą euroatlantinėje erdvėje ir taikų žmonių gyvenimą.

Mieli kariai,

Jūsų atsakomybė yra išskirtinė. Atsakomybė už Lietuvą, už jos ateitį, valstybingumą.

Tai suteikia Jūsų tarnybai kariuomenėje didžiausią prasmę.

Tai ir garbė būti vertiems Tėvynės didvyrių atminimo, pratęsiant ištikimybę jų idealams ir geriausioms kario savybėms.

Būkite verti Lietuvos karininko vardo ir garbingai tarnaukite savo valstybei.

Visiems – ryžto, tvirtybės ir sėkmingos tarnybos!

Dalia Grybauskaitė,
Lietuvos Respublikos Prezidentė

levos Budzeikaitės nuotraukos

Ltn. Ovidijus KUZMINAS

LKA – ateities vadų lyderių kalvė

Studijuodami Karo akademijoje dažnai su kolegomis kariūnais tarpusavyje svarstydavome, ar ir dabar čia stotume. Statistikos neturiu, tad negaliu atsakyti už visus, tačiau tikrai buvo žmonių, kurie atsisakytų šios minties. Kodėl? Kokybiškesnį universitetinį išsilavinimą buvo ir vis dar galima įgyti kitose Lietuvos ar Europos aukštosiose mokyklose, o karinį parengimą, jei tikslas – „žvaigždutė“, ir kitais būdais, jei žinios ir įgūdžiai – tarnaujant dalinyje, kuriame surinkti motyvuoti kariai, kur sudarytos sąlygos išugdyti individualius ir kolektyvinius mažo padalinio kario įgūdžius, sukaupti profesinių žinių bagažą. Būsiu tiesmukas lietuvis ir šiame straipsnyje rašysiu daugiausia apie problemiškas sritis, o teigiamais akcentais tik trumpai pasidžiaugsiu. Paliesdamas nemažai problemų, tik priminsiu 2015 m. apklausos rezultatus, į kuriuos visiškai nebuvo atsižvelgta.

Karinis rengimas

Mano nuomone, ši sritis Karo akademijoje turėtų būti pagrindinė, t. y. svarbiausia. Džiaugiuosi, kad naujojoje LKA studijų programoje į universitetines studijas pamažu integruojami ir karybos dalykai. Tai neabejotinai leis pakelti kariūnų profesinę kvalifikaciją. Anksčiau aukštojo universitetinio mokslo pirmenybė prieš karinį rengimą buvo motyvuojama tuo, kad kariūnai privalo išmokti mąstyti. Dabar vienu šūviu nušaunami du zuikiai – mąstymo įgūdžiai bus lavinami mokymą glaudžiai siejant su ateityje tarnyboje praktiškai pritaikomomis žiniomis.

Mes karinio rengimo daugiau „paragavome“ tik IV kurse antrą pusmetį. Kiekviename modulyje buvo beveik identiško turinio radijo ryšių, ChBRB, medicinos, logistikos paskaitų. Optimizuoti besikartojančių paskaitų niekas nesiryžo, nes kažkokiame „dekaloge“

parašyta, kad šitaip ir turi būt. Apskritai, kalbant apie modulių ir Būrio vado kovos kurso planavimą, jautėsi BKK instruktorių asmeninis indėlis. Kiti, išskyrus gynybos modulį, kurį išeinant puikiai mokoma kariauti, daugiau kaip pusę amžiaus atsilikę nuo šių dienų realijų. Griovys palei Rusijos sieną Ukrainos teritorijoje nėra tai, pagal ką reikėtų atnaujinti mokymo programos turinį. Jei tikslas buvo tik kasti, dvi savaites tai daryti tikrai galėjau ir pas senelius kaime – naudoti būtų buvę, ko gero, daugiau.

Negaliu nepaminėti medicinos ir jai neskirti atskiros pastraipos. Svajoju apie dieną, kai visoje krašto apsaugos sistemoje medicinos paskaitas ves ne šeimos gydytojų asistentės, o kovinių vienetų paramedikai. Svajoju, kad ateis diena, kai lūžusio šlaunikaulio imobilizavimą pakeisime pneumotorakso tvarkymu.

Toli gražu ne visi kariai žino, kaip tai atrodo, tad toliau gilintis į savo nemokšiskumą šioje srityje būtų tik laiko švaistymas. Laimė, mums nebereikia kurti jokio produkto, kad galėtume šią spragą užtaisyti, – jį jau sukūrė sąjungininkai ir pavadino TCCC (*Tactical Combat Casualty Care*).

Į karinio rengimo grafą įtraukčiau ir šaudymo įgūdžių tobulinimą. Neįsivaizduoju tipiško kario (jo ar jos) be ginklo. Tačiau mokėti ginklą profesionaliai naudoti ir jį turėti – ne tas pats. Keista, kad neišnaudojamos LKA lazerinės šaudyklos galimybės. Kovinis šaudymas organizuojamas, duokdie, kartą per pusmetį, o lazerinė šaudykla didžiąją laiko dalį iš viso neeksploatuojama. Taip pat keista, kad karys gali būti iš Karo akademijos

← Pradžią 2 puslapyje

pašalintas, nes neišlaikė granatų mėty-
mo testo, o šaudymo rezultatai niekam
nesvarbūs. Ar tikrai stiprus ir nesugeban-
tis dorai valdyti individualaus ginklo ka-
rys yra geresnis už silpnesnį fiziškai, bet
profesionalų šaulį?

Universitetinės studijos

LKA universitetinių studijų lygis tik-
rai nėra aukštas. Tai rodo aukštųjų mo-
kyklų reitingavimo rezultatai. Šis lygis
neabejotinai susijęs su tuo, kiek balų
surinkę abiturientai įstoja į Karo akade-
miją. Sunku rasti universalių pretenden-
tų, tačiau kol kas jų skaičius į vieną vietą,
ypač po profesinio tinkamumo testo ir
medicininės patikros, atrodo tiesiog
juokingas. Tačiau turim stiprų ir moty-
vuotą S5 viršininką, tad net neabejoju,
kad situacija tikrai gerės. Akademijos
siekiamybė turėtų būti sąjungininkų
karo mokyklos, kurios geba parengti
profesionalius karininkus ir savo univer-
sitetinių studijų kokybe pranoksta net
kai kurias pasaulinio lygio aukštąsias
mokyklas (konkretus pavyzdys – West
Pointo karo akademija).

Opi problema – visam LKA perso-
nalui žinomų katedrų dėstytojų „užsi-
sėdėjimas“. Tikiu, kad sunku pritraukti
motyvuotų, atsidavusių ir pasirengusių
negailint savęs Tėvynės labui dirbti dė-
stytojų, tačiau dabar kai kurie mokomieji
dalykai tik „vagia“ valandas iš kariūno
gyvenimo.

LKA, įgyvendindama mainų progra-
mas, tikrai turi ką pasiūlyti kariūnams.
Pats dalyvavau dviejose programose ir
abiem likau labai patenkintas, nes tai –
neįkainojama patirtis. Tačiau anaipol
ne visos jos yra tokios. Kariūnai, nuvykę
į civilines (arba sukarintas) mokymo įs-
taigas, negauna iš mainų programų tiek
naudos, kiek galėjau gauti aš. Ir ben-
drakursiai tikrai nesidžiaugė pusmečiui
išvykę „turistauti“. Ir dar – LKA mokslo
tiriamoji veikla pirmiausia privalo padėti
Akademijai ir Lietuvos kariuomenei tin-
kamai atlikti savo misiją!

Būrio vado kovos kurso kariūnų sugrįžtuvės į LKA. Priekyje iš dešinės – pratybų vadovas kpt. Mindaugas Čekavičius, liepos 14 d.

Gyvenimas batalione

Daugiausia laiko pagal dienotvarkę
kariūnai praleidžia Kariūnų batalione.
Normalu norėti, kad bataliono aplinka
kiekvienam iš jų būtų kuo priimtinesnė.
Ir per pastaruosius metus ji tikrai tokia
tapo – LKA svetainėse verda gyvenimas.
Tačiau baldai ir priemonės – niekis, paly-
ginti su tuo, kad mūsų laidai besimokant
Karo akademijoje buvo panaikintas ato-
trūkis tarp kursų: pagaliau keletu metų
skirtumas nebėra pagrindas žiūrėti vie-
niems į kitus iš aukšto, juolab kad visi su-
sirinę siekia bendro tikslo.

Lietuvos karo akademija tobulėja ir
joje beveik nebetrūksta žodžio „karas“,

tačiau smulkios vidaus problemos truputį
tolina ateitį, o pasroviui plaukiantis „meta-
las“ gali taip ir neiškasti iki reikiamos tem-
peratūros, kad jį būtų įmanoma formuoti
(prisiminkite straipsnio pavadinimą).

Gimnazijos, kurią esu baigęs, šū-
kis – „RES NON VERBA“ (išvertus iš loty-
nų kalbos – „Darbais, o ne žodžiais“). Tai
praktiškai – raktas, bet kokios problemos
sprendimas. Tikiu, kad ateityje apie LKA
rašysiantis absolventas apžvelgs tik ne-
reikšmingas problemas, o Akademija bus
vertinama kaip prestižinė aukštoji mo-
kykla ne tik „už tvoros“ (tokie buvo 2015
metais atliktos apklausos rezultatai), t. y.
Lietuvos visuomenės, bet ir pačios LKA
bendruomenės.

Plk. Raimundas Matulis įteikia diplomą vienam geriausių LKA absolventų ltn. Olegui Reisu

Plk. ltn. Valerijus Šerelis įteikia simbolinį kovos kirvį geriausiam BVKK kariūnui Ovidijui Kuzminui

Kęstučio Dijoko nuotraukos

Kpt. Laurynas ČESŪNAS

Institucinė atmintis, arba Kur slepiasi mąslūs vyčiai

Skaitydami šį straipsnį suprasite, kad jis – ne apie vyčius, o apie išliekamąją vertę. Bet, komentuodamas dr. Deivido Šlekio pamąstymus, išdėstytus jo akademinėje provokacijoje, negali labai prieštarauti: **TAIP**, karininkai vengia dalyvauti viešose diskusijose apie karinius ir civilinius reikalus. **TAIP**, sutinku, nėra viešos informacijos apie Lietuvos karių išmoktas pamokas (angl. *lessons learned*) tarptautinėse misijose. Autorius daro teisingą prielaidą, kad karininkai rašė, rašo ir rašys raportus iš ten, bet jie nėra vieši, ir, manau, taip turi būti. Sutinku su Tamsos nuomone, kad karių atsiminimai, misijų arba kariško gyvenimo epizodai, įspūdziai gali būti labai naudingi įvairiomis prasmėmis: taip skatinami jaunuoliai rinktis kario gyvenimą, perduodama patirtis, tai priverčia vadus daryti išvadas, įvertinti savo arba kolegų priimtus sprendimus. Labai svarbu, kad kariuomenės vadovybė palaikytų karius, o ne trukdytų jiems įgyvendinti kūrybinius sumanymus (pvz., E. Kuckailio atveju).

TAIP, karininkų intelektą reikia ugdyti, niekas tuo net neabejoja, ir visi tai daryti stengiamės. Iš patirties galima pasakyti, kad labai svarbu išmokyti karininką kūrybiškai spręsti uždavinius.

Bendraudami su Deividu Šlekiu svarstėme: kodėl civiliai rašo straipsnius, knygas, o karininkai ne? Daugeliui žinoma tiesa – kaip matuosi rezultata, taip ir sistema elgsis. Šį klausimą užduodu Deividui ir kitiems: tai kodėl karininkai nespausdina mokslinių publikacijų, nedažnai skaito pranešimus įvairiose konferencijose, retai parašo vieną kitą labai reikalingą karinio rengimo knygą? Atsakymas man labai aiškus. O jums? Atsimenate – kaip matuosi, taip sistema ir elgsis...

Knyga – vienas seniausių ir tiksliausių būdų įvairioms žinioms ir pasakojimams perduoti. Ir kodėl aš vėl apie tai pradedu? Jau esu rašęs apie knygą, tad šį kartą rašysiu apie vertę – naudą, kurią gauna institucija (pvz., LKA), kai sukuriamas produktas, t. y. kai išeina leidinys. Lietuvos karo akademijoje – nuskambės

gal ir banaliai – yra nemažai dėstytojų, instruktorių, kurių užduotis – kvalifikuotai perteikti savo dėstomų dalykų žinias. Bet mes kalbame ne vien apie tuos, kurie moko, bet ir apie tuos, kuriuos moko. Tad kur gi sukuriama toji vertė? Štai čia ir tiktų pakalbėti apie išliekamąją vertę. Norint pasiekti kokybinį žinių pokytį, būtina tiesiog privaloma, turimas, mokantis gautas (įgyjamas – juk perteikdamas žinias dažnai išmoksti daugiau, nei kitą išmokai) ir iš kitur surinktas žinias kaupti. Bet geriausia forma, mano manymu, vis dar yra rašytinė. Taip, galime kalbėti ir apie kitas informacijos teikimo formas, bet jos jau bus išvestinės. O aš turiu receptą, ką reikėtų daryti, kad žinios Karo akademijoje ir net krašto apsaugos sistemoje būtų efektyviau kaupiamos.

Situacija. Institucija, kurioje vyksta mokymo procesas, turi užsakovą, kuris aiškiai apibrėžia, ko jam reikia (pateikia kvalifikacinius reikalavimus). Procesas vykdytojais sukuria programas, kaip bus siekiama iškelto tikslo. Vėliau programos

sudarytojas pradeda skaityti paskaitas, dėstyti, instrukuoti arba koku kitu būdu teikti savo žinias. Staiga jis išeina (visam laikui, pakeičia darbo ar tarnybos vietą) ir dažniausiai netyčia (arba tyčia) išsineša visą savo žinių „bagažą“ (turiu omenyje ne tik žinias, bet ir įdirbį). Naujas mokytojas turi pradėti nuo „nulinio“, tuščioje vietoje.

Štai Jums mano **planas**, na, gal net ne planas, o mintys:

- Kiekvieną mokomąją programą turėtų lydėti metodinis leidinys – mokomojo dalyko vadovėlis, mokomoji knyga, kurioje būtų ne tik išdėstytos mokomojo dalyko tiesos, bet ir aprašyti žinių perteikimo būdai, testavimo metodai, pateikti mokomųjų žaidimų elementai (angl. *gamefication elements*), metodinės rekomendacijos tiek dėstytojui, tiek instruktoriui, tiek kariūnui.
- Galutinis rezultatas (ateitis). Kiekvienam mokomajam dalykui turi būti skirta mokomoji knyga (leidinys), kuriam išleisti kartą per penkerius metus LKA skiria resursų. Tuo pačiu metu dėstytojas, instruktorius rengia išvestines mokomąsias priemones, pvz., plakatus, atmintines, brošiūras, standus. Galų gale gyvename XXI amžiuje, tad galime pradėti galvoti ir apie mobiliąsias aplikacijas (angl. *mobile applications*), kad kariūnas dar prieš pradedant dėstyti mokomąjį dalyką galėtų viską atsisiųsti į savo išmanųjį įrenginį – susipažinti su jo struktūra, turiniu, grafiniu išdėstymu, dalykine medžiaga.
- Karo akademijos karininkai ir dėstytojai turėtų jungtis į bendras mokslo tiriamąsias grupes, kad kartu galėtų plėtoti karo mokslą ir universitetines studijas. Juk karininkas žino (įvardija) problemą (ką reikia tirti), o dėstytojas (mokslininkas)

išmano, kaip tai geriausiai padaryti. Ši simbiozė leistų efektyviau (greičiau) gauti atsakymus, pasiekti numatytus rezultatus.

Kartais pasigirsta vadinamųjų „susi-rūpinusiųjų“ balsai dėl „LKA moksliskumo, akademinės patirties menkėjimo“, kurie mano esantys visų dalykų, tarp jų ir karybos, „mokslo tėvai ir motinos“ (bent taip skelbiasi), tačiau nenori, o gal ir negali nieko sukurti, nesileidžiantys į dialogą su į LKA ateinančia nauja karininkų ir dėstytojų karta... Mano siūlymas – apsidairykite, pasižiūrėkite į save, į savo kolegas ir savęs paklauskite: „Ką aš asmeniškai naudinga sukūriau Karo akademijai?“

O dabar taktinis uždavinys:

Situacija

Jūs esate 2-osios kuopos 1-ojo būrio vadas, jau mėnesį vykdate užduotis Afganistane, Goro provincijoje, Čagčarane.

Gavote užduotį organizuoti medicininės paramos patrulį. Su jumis nešarvuotu automobiliu UNIMOG vyksta dvi medikės (gydytoja ir seselė) ir vairuotojas. Jūsų esminė užduotis – apsaugoti medicinos personalą, šias medikas, kol jos gydys vietinius afganistaniečius užduoties objekte (OBJ MED1). Be to, OBJ MED1 taip pat turėsite išdalyti 100 dantų šepetukų, 4 aitvarus, 50 ISAF laikraščių. Užduočiai įvykdyti turite 1 skyrių (10 karių, 2 „Humvee“). Vienas „Humvee“ ginkluotas M2HB kulkosvaidžiu, kitas – GMG automatinio granatsvaidžiu. Abiejuose „Humvee“ įrengti radijo dažnių slopintuvai – ECM (angl. *electronic countermeasures*). Pastate Nr. 1 yra du įėjimai – iš vakarų ir pietų pusės. Jūs žinote, kad pastatas Nr. 2 yra pavėsinė, kurioje ligoniai, laukdami savo eilės, slepiasi nuo saulės. OBJ planuojate būti ne ilgiau kaip 40 min., iš patirties žinoma, kad gali susirinkti iki 150 ligonių.

Sumanymui paruošti turite 20 min. Paskubėkite, kariai laukia Jūsų sprendimo!!!

Būtina pagalvoti:

1. Kaip susodinsite užduotį vykdyšančius karius ir priskirtą personalą.
2. Kiek reikės transporto priemonių.
3. Kur sustosite.

Tęsinys 8 puslapyje →

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Renata JAPERTAITĖ

- ➔ **Jūsų credo** – Geriausi dalykai gyvenime – ne daiktai
- ➔ **Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį-Vytautą?** – Tuo pačiu metu, kai pirmą kartą sužinojau apie Lietuvos karo akademiją. Senokai tai buvo
- ➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Žmonės. Jų sutinku labai daug ir įvairių
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Keličiau į ateitį, labai norėčiau dalyvauti mūsų, kuriam kovos dirbtinis intelektas
- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Savo dobermanų veislės šuniuką Wally Miratio
- ➔ **Moters automobilyje visuomet turi būti** – Tvarka
- ➔ **Labiausiai erzintis buitinis darbas** – Maisto gaminimas

- ➔ **Mėgstamiausia sporto šaka** – Tinklinis (be konkurencijos)!
- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Parsiduoti
- ➔ **Trimis žodžiais apibūdinkite karininką** – Gerbiu, didžiuojuosi ir mokausi
- ➔ **Negalite gyventi** – Nuobodžiai ir monotoniškai
- ➔ **„Pasaulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios.“ Ar tikrai?** – Vienareikšmiškai, nes ginklas be jėgės prieš valią. Kaip sakė Mahatma Gandhi: „Gali surakinti, kankinti mane, net sunaikinti mano kūną, bet niekada neįkalinsi mano dvasios“
- ➔ **Gražiausia Akademijos šventė, tradicija** – Dar ne visose Akademijos šventėse teko dalyvauti, tačiau iš tų, kuriose buvau, labai patiko „Rudeniuokė“. Norėčiau, kad ji būtų dar kartą surengta, net nelaukiant kitų metų rudens

- ➔ **Ko reikia, kad įstotum į Lietuvos karo akademiją?** – Noro, tikėjimo ir užsispyrimo
- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Atostogos!
- ➔ **Kai apie ką nors visiškai nieko nežinai** – Tai taip pat žinojimas, nes žinai, kad visiškai nieko nežinai :)
- ➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – Kai su vyru uošviui gimimo dienos proga padovanojau tailandietiška masažą. Buvo linksma stebėti ne tik jo, bet ir anytos reakciją :)
- ➔ **Gyvenimas yra gražus, nes...** – Kupinas nuotykių, pirmų kartų, nuostabių ir įkvepiančių žmonių
- ➔ **Neįsivaizduojate dienos** – Be svajonių
- ➔ **Užgaida, kurią sau leidote šią vasarą** – Alpinizmas
- ➔ **Vieta Lietuvoje, kurią patartumėte aplankyti** – Observatorija Molėtuose

- ➔ **Knyga, kurią skaitote dabar** – D. Goleman „Emocinis intelektas: kodėl jis gali būti svarbesnis nei IQ“ (skaitau jau antrą, bet turbūt ne paskutinį kartą)
- ➔ **Lankomiausias maisto prekių parduotuvės skyrius** – Vaisių
- ➔ **Įprotis, kurio norėtumėte atsikratyti?** – Darboholizmas
- ➔ **Naminis gyvūnėlis, kurio nė už ką neaugintumėte?** – Nemėgstu šliaužiančių ir ropojančių gyvių, tad visokiems vorams, smaugliams ir panašioms mano namie vietos nėra
- ➔ **Dažniausia žiūrима TV laida** – Nežiūriu TV, nes neturiu nei mėgstamo kanalo, nei apskritai televizoriaus
- ➔ **Labiausiai nepatinkanti vyro savybė** – Melavimas
- ➔ **Poilsis kalnuose ar paplūdimyje?** – Žinoma, kalnuose! O tada – mielai į paplūdimį

- ➔ **Egzotiškiausias patiekalas, kurį esate ragavusi** – Skrudintas skorpionas
- ➔ **Kam dažniausiai pritrūksta laiko?** – Miegui
- ➔ **Idealios atostogos** – Labai paprasta formulė: kalnai + jūra + smėlis + maistas + nuotykių + žmonės
- ➔ **Geriausias metų laikas** – Vasara
- ➔ **Tolimiausia vieta nuo Lietuvos, kurioje buvote** – Azijos šalys (Tailandas, Laosas, Kambodža) ir JAV, bet nežinau, kuri čia dabar iš jų tolimesnė
- ➔ **Negalite gyventi** – Be pirmų kartų
- ➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkė. Jūsų pirmasis įsakymas** – Išvežti visą Karo akademijos bendruomenę į negyvenamą salą. Būtų puiki komandos formavimo patirtis, visi grįžtų motyvuoti ir draugiški

4. Kaip bus išdėstyta sauga OBJ. Kur stovės transportas.

5. Kas ir kaip užtikrins radijo ryšį su TOC (taktiniu operacijų centru).

6. Kaip vyks atsitraukimas iš OBJ.

7. Kokių priemonių ir resursų trūks ta, kad galima būtų įvykdyti užduotį.

Apie ką dabar galvojate? Kokių žinių Jums reikia, kad galėtumėte šį uždavinį išspręsti?

Lietuvos karo akademijos Bazinių karininkų kursų instruktoriai šiais metais išleido vadovėlį „Padalinių valdymo procedūros“, kuriame metodiškai aprašytas būsimų karininkų mokymo spręsti taktinius uždavinius procesas. Plk. ltn. Valerijus Šerelis šio vadovėlio įvade rašo:

„Pagrindinė vado funkcija – spręsti. Matematikos uždavinys irgi yra sprendžiamas, bet jeigu žinomieji turi tendenciją kisti, sužinotieji – netikslūs, netikri, o gal tyčia klaidinantys, nežinomųjų skaičius, jų lokacijos, pajėgumai, veiksmai ir ketinimai nuspėjami. Kas tuomet už lygybės ženklą? Atsakymai, įsakymai ar veiksmai?

Sprendimai turi tapti veiksmis (neveikimas irgi veiksmas), veiksmai turi pasekmių, kartais tos pasekmės yra tie rezultatai, kurių buvo siekta, kartais ne, o kartais kaina (pvz., mūšio nuostoliai), pasiekus tikslą, yra neadekvati ir neleidžia nuoširdžiai džiaugtis pergale arba neleidžia operacijos baigties šitaip pavadinti.“

Siekiant sudominti klausytojus, kartu ir vadovėlio skaitytojus, stengiasi įdėti visiems suprantamų paaiškinimų, realių istorijų ir ištraukų iš leidinio „Pėstininkų statusas“ (1936 m.), juk smagu žinoti, kad jau beveik prieš 80 metų Lietuvos kariuomenėje buvo suformuluoti tikslinio vadovavimo principai:

„177. <...> Vadas nustato siektiną tikslą, valdiny pasirenka tinkamiausius būdus jam pasiekti.“

Šis vadovėlis atsirado dėl poreikio standartizuoti mokymo procesą, nes skirtingus mokslus baigę, skirtingai tą patį dalyką suprantantys instruktoriai kažkokių būdu turi tarpusavyje susitarti ir pradėti mokytį, laikydamiesi vienos sistemos. Jo kelias buvo vingiuotas, bet kartu ir unikalus – prie leidinio rengimo

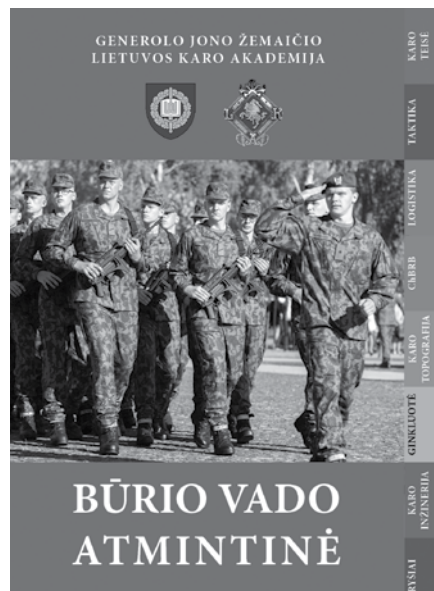
prisidėjo labai daug karininkų: vieni skaitė ir išsakė savo kritines pastabas, kiti, kaip mjr. Gediminas Ališauskas, baigęs mokslus JAV, pastebėjo lietuvių mokymo spragų, aiškinant apie „lemiamojo taško“ paieškas operacijos metu. Norėčiau padėkoti kpt. Donatui Blažiui, kuris narplojo terminų vingrybes, pats rašė ir koregavo. Kpt. Karoliui Stigai, kuris rašė ir braižė, perrašinėjo savąją vadovėlio dalį, kad ji būtų kuo suprantamesnė kariūnams. Visų, kurie prisidėjo prie šio vadovėlio atsiradimo, ir neišvardinsiu, tad, mielieji ginklo broliai, nepykite, jei čia nepaminėjau, – dauguma Jūsų paminėti vadovėlyje, o jei ne, vadinasi, „taupėme rašalą“ (juokauju)... Leidinio recenzentai – visiems pėstininkams arba bent jau karininkams žinomi, savo darbą išmanantys karininkai mjr. Darius Žukas ir mjr. Tadas Černiauskas.

Vadovėlis „Padalinių valdymo procedūros“ išleistas pirmą kartą, o „Būrio vado atmintinė“ – tęstinis projektas. Pirmoji „Būrio vado atmintinė“ buvo pradėta rašyti prieš penkerius metus. 2016 m. leidinys – pataisyta ir papildyta versija. Jos tobulinimo procesas nenutrūko. Karo akademijos instruktoriams malonu gauti racionalių pasiūlymų, pastabų, kaip galima būtų ją pagerinti. Tad, jei jų turite, kreipkitės – visada esate laukiami – arba parašykite atmintinėje pateiktais adresais.

LKA Baziniai karininkų kursai ne pirmus metus leidžia karinius plakatus kariams rengti tiek mokymo institucijose, tiek kariniuose daliniuose.

Krašto apsaugos sistemos daliniai ir padaliniai gali papildomai užsisakyti LKA leidžiamų leidinių Lietuvos kariuomenės Karo kartografinio centre. Karo akademijos instruktoriai, siekdami tinkamai pristatyti savo darbus, vyks į dalinius ir su jais supažindins karininkus, kartu ir patys susipažins su dalinių aktualijomis, išklausys karininkų pasiūlymų.

Vietoje išvadų

Norinti kažką pagerinti, reikia žinoti, kas yra blogai ir kaip mes tai matuojame. Dažniausiai galime numatyti sistemos kokybinius pokyčius – tikėtiną progresą. Energija iš niekur neatsiranda ir niekur nedingsta, tad, jei norima matyti rezultatus, reikia įdėti labai daug darbo. Ugnis įsiliepsnoja tada, kai įsidega žiežirba, o tam reikia kuro. Tad linkiu kiekvienam iš mūsų pagalvoti: „Ką aš padariau, kad būtų žiežirba ir pakankamai kuro?“

Na, o baigdamas, jei reikėtų padidinti išleidžiamų karinių leidinių skaičių, karininkus už gerus rezultatus motyvuotiau autoriaus honorarais, nes karininkams rašyti šiaip juk nereikia. Jie vertinami atsižvelgiant į visai kitus rodiklius: svarbu „neprisidirbti“ (gera atestacija), mokėti užsienio kalbą, išlaikyti fizinio parengtumo testus ir laiku įgyti tinkamą kvalifikaciją (baigti kursus). Taigi, kaip matuosi, taip sistema ir elgsis...

PROTINGOS MINTYS

Visi žmonės yra geri.

Kiekvienas konfliktas gali būti išspręstas.

Kiekviena situacija, kad ir kokia sudėtinga atrodo, yra labai paprasta.

Kiekviena situacija gali pagerėti. Net dangus neturi ribų.

Kiekvienas žmogus gali pasiekti pilnatvę.

Visada egzistuoja win / win sprendimas.

dr. E. M. Goldratt

Ats. ltn. Lukas SAŽINAS

Su žvaigždute širdyje

Jeigu kas paklaustų, ką man reiškia 3 metai jaunesniųjų karininkų vadų mokymuose, atsakyčiau trumpai ir aiškiai, kaip dera tikram Lietuvos karininkui: tai – mano tikslas, galimybės, motyvacija ir rezultatas!

Tikslas

Pasirinkau karininko aspiranto kelią ne kažkieno paskatintas, bet išimtinai sekdamas garbingomis Lietuvos karybos tradicijomis. Niekas iš šalies nepakvietė ir neparagino. Motyvacija kilo iš vidaus. Mano tikslas buvo eiti partizanų keliu, sekti Adolfo Ramanausko-Vanago ir kitų buvusių karių aspirantų, tapusių partizanų būrių vadais, pavyzdžiu.

Man 30 metų, tačiau karyba ir istorija domiuosi nuo mažens. Jau būdamas 13-os dalyvavau Lietuvos šaulių sąjungos veikloje, įstojau į jaunųjų šauliukų

gretas. 2001–2002 m. baigiau tuometės Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos puskarininkų mokyklos jaunesiems šauliams, būrių vadams ir instruktoriams skirtą kursą, nuo 2003 m. esu Krašto apsaugos savanorių pajėgų gretose, iš pradžių tarnavau Kauno, vėliau – Vilniaus rinktinėse.

Baigiau politikos mokslų studijas Vytauto Didžiojo universitete, tačiau labai viliojo karyba ir karininko kelias. Tada dar neįsivaizdavau karjeros Lietuvos kariuomenėje galimybių, kurios, beje, 2013 m. buvo išties menkos, rinkausi šį kelią ne dėl jos, o dėl savo vidinio tikslo.

Galimybės

2013 m., kai grėsmės Lietuvai dar neatrodė tokios realios, o visuomenė karinėms pajėgoms neskyrė tiek, kiek dabar, dėmesio, kai kariuomenės organizacinė struktūra iš dalies dar buvo kita (nebuvo šauktinių, II brigados ir pan.), pasirinkau jaunesniųjų karininkų vadų mokymus, kaip priemonę savo tikslui –

← Pradžią 9 puslapyje

Ats. ltn. Lukas Sažinas prie generolo Jono Žemaičio-Vytauto paminklo po ceremonijos

tapti karininku – pasiekti. Galimybė baigus šiuos kursus prie uniformos prisiegti leitenanto žvaigždutę buvo viliojanti.

Nedvejodamas pasinaudojau šia galimybe: pateikiau prašymą, pristačiau reikalingus dokumentus ir gavau teigiamą atsakymą. Taip tapau JKVM kursų klausytoju, arba, kitaip sakant, kariūnu aspirantu!

Kiek žinau iš Lietuvos istorijos, tarpukariu Karo mokyklos kariūnų aspirantų kursai trukdavo 12, vėliau – 15 mėnesių. Atrodo, labai trumpai, palyginti su 3 metais. Kodėl dabar tam reikia skirti 3 metus, supratau gerokai vėliau.

Pirmaisiais metais, kai išeinamas Bazinis kario kursas, galbūt psichologiškai dar nebuvo pasiruošęs karininko statusui, kadangi iš pradžių mažiausiai jutau tą svorį – žinių bagažo ir atsakomybės, – kurį karininkas, būrio vadas, turi prisiimti, o atsidavimas tarnybai, pasirengimas nuolat rodyti pavyzdį kitiems buvo dar ne visai suprantami dalykai. Tai atėjo su laiku.

Kas antrą šeštadienį anksčiausiai keltis, kai draugai gyvena savaitgalio ritmu, važiuoti iš Švenčionėlių (kur kol kas gyvenu) į Vilnių savu transportu apie 100 km, kad laiku pasiektum Karo akademiją, tinkamai pasiruošti, išsilyginti uniformą, nusiblizginti batus, persirengti, nepraleisti rytinio patikrinimo, laiku stoti į rikiuotę ir 8.00 val. su visais iškilmingai dalyvauti vėliavų pakėlimo ceremonijoje, giedoti himną, kai visa Lietuva dar tik bunda, o vėliau visą poilsio dieną, kartais iki pat išnaktų, praleisti auditorijose mokantis įvairių karinės dalykų: statutų, taktikos, topografi-

jos, medicinos, karo istorijos... Ar leisti laiką sporto salėse tobulinantis fiziškai, vykti į sparčiuosius 10 km žygius su kuprinėmis Antakalnio apylinkėse... Tam reikėjo nusi-teikti. Nebuvo lengva, bet įveikiau save ir kilusius sunkumus.

Dažnai sparčiųjų žygių metu matai civilius, žmones, kurie gyvena poilsio dienos ritmu – ilsisi, pramogauja. Ne kiekvienas iš jų supranta, kam ir kodėl mes tai darome, tačiau jų pagarba, kurią jauti, stiprina, suteikia energijos. Įsisa-mintos pareigos ir disciplinos jausmas, kuris įgalina veikti negalvojant, gerai tai

Pratybos Pabradėje, Generolo Silvestro Žukausko poligone

Geriausiams JKVM absolventams LKA viršininkas plk. Raimundas Matulis įteikia simbolinius durklus

Kęstučio Dijoko nuotraukos

ar blogai (tiesiog reikia), – viskas gimsta tam tikru laiku. Štai tam ir reikia tų pirmųjų JKVM metų.

Antrieji metai – pasirengimas ne tik gauti, bet ir duoti. Profesionalių instruktorių ir kvalifikuotų dėstytojų buvimas rengiami grandžių ir skyrių vadais, mokomi seržantų darbo. Kai esi jau ne vien individas, o kolektyvo, skyriaus dalis, kai jam vadovauji, turi būti pavyzdys. O žinias ir įgytus gebėjimus įtvirtinti poligone, intensyviose 2 savaičių vasaros pratybose. Pirmieji bandymai vadovauti – neįkainojama patirtis, pirmą kartą prisiimta tokia atsakomybė, pirmoji galimybė išbandyti save einant vado pareigas – jau šis tas!

Tretieji metai – tai tiesi linija iki finišo. Žinoma, ne tokia jau ir tiesi, kaip atrodo. Pirmas – intensyvus būrio vado kursas, vėliau – paskutiniai atsiskaitymai. Reikia įtvirtinti žinias, įgyti būrio vado kompetenciją, įrodyti, ką gali, per 2 savaičių įskaitines pratybas poligone, pagaliau išlaikyti kvalifikacinį egzaminą. O po to tu – jau leitenantas!

Taip! Šie 3 metai prabėgo neįtikėtinai greitai! Atrodo, dar tik pradžia, tik nedrašios viltys, bet – tik pažūrėk – tu – jau karininkas! Tačiau kartu ir gana ilgas laikotarpis, kad galima būtų galutinai apsispręsti, ypač kai žmogų gena jaunatviškas maksimalizmas – nori daug, bet ne visada įvertina savo galimybes. 3 metus pareiga keltis kas antrą savaitgalį

gerokai anksčiau, ramiai stovėti rikiuotėje, klausyti vadų komandų, treniruotis fiziškai, aktyviai ir rezultatyviai dalyvauti paskaitose, dvi savo vasaros savaites aukoti poligone – rimta paraiška tapti karininku.

3 metai leido susidėlioti prioritetus: nuspręsti, būti ar nebūti, vertas tikslas tokių priemonių ar ne, reikia tau to ar nereikia. Štai čia jau atranka, kurią ne visi pereina. Ir tai normalu, juk ne kiekvienas gali būti karininkas, tai – natūrali atranka!

Motyvacija

Stoviu LKA rikiuotės aikštėje, šalia – pasitempę draugai. Visi mes čia esame dėl to paties tikslo, bet, kad ir kaip būtų keista, neretai pajuntu ir praeities kvėpavimą, mintyse matau partizanų didvyrių rikiuotę, stovinčią šalia mūsų, tariančių šiuos paprastus, bet tokius didingus kiekvienam žodžius:

„Vardan tos Lietuvos
Vienybė težydi!“

Taip, vidinė motyvacija – stipru! Tai veiksny, kuris padeda nuversti kalnus. Tada tai, kas neįmanoma, tampa įmanoma. Tai – dvasinė pilnatvė, dėl kurios verta gyventi, verta tobulėti, kurios verta siekti.

Baigęs JKVM kursus karininku tampa pirmiausia širdyje, nes joje turi motyvuojančią žvaigždutę, kuri tave ir kiek-

vieną aspirantą – teisininką, gydytoją, mokytoją, inžinierių, ekonomistą, bet kurį visuomenės, kurios garbę ginsi, narį, atstovaujantį pilietiškai kariuomenei, pasirengusį dėl kitų net pasiaukoti, – moralškai įpareigoja ir įgalina būti karininku ne dėl uniformos ar laipsnio. Karininkas aspirantas – tai karys, kuris privalo, nešiodamas žvaigždutę širdyje, būti pavyzdys kitiems, rodyti, kaip reikia dorai gyventi ir elgtis. Tai drausmina ir įpareigoja, ir tam nebūtina uniforma.

Rezultatas

Dauguma JKVM kolegų nenešios uniformos – dirbs pagal savo profesiją (teisininkais, gydytojais, ekonomistais, inžinieriais, ūkininkais) ir gyvens įprastą gyvenimą, tačiau nesigailės, kad baigė šiuos mokymus, nes galutinis rezultatas ne visada yra apčiuopiamas. Tačiau jie tikrai didžiulis, kad atliko savo pareigą ir kartu įsipareigojo įgytas žinias ir įgūdžius panaudoti šalies, visuomenės labui.

Žinau, kad kiekvienas jų tikrai bus karininkas – nešios žvaigždutę širdyje.

Aš asmeniškai patenkintas šiais kursais ir tuo, ką pasiekiau. 100 procen-

Tęsinys 12 puslapyje →

tų esu įsitikinęs, kad tai – mano kelias! Todėl, jeigu ir nesiesiu savo ateities su tarnyba Lietuvos kariuomenėje, galiu didžiuotis, kad buvau kariūnas ir esu karininkas aspirantas.

Trumpai kalbant, kaip, manau, dera kalbėti tikram karininkui, mano mobilizacinis planas yra mano širdyje ir prireikus, net jeigu niekas ir nereikalaus pasiaukoti, aš tai pats nedvejodamas padarysiu.

Deja, turim karčios patirties, kai 1940 metais nebuvo pasipriešinta ginklu, kai priešas įsėlino į Lietuvos teritoriją, apgaule ir lozungais prisidengęs, užgrobė valstybę, pradėjo masinį terorą. Tada nebuvo panaudotas mobilizacijos planas, to meto didelė Lietuvos kariuomenė liko nuvilta, palikta likimo valiai, galų gale išformuota ir sunaikinta fiziškai, ir tik pokario partizanai grąžino jos prarastą garbę.

Esu pasirengęs bet kada, užpuolikai pabandžius įžengti į mūsų žemę, pasitikti jį su ginklu kiekviename name, miške, prie kiekvieno kelio, proskynos, po kiekvienu tiltu...

Tikiu, kad aš ir mano kolegos neklausim, kiek yra priešų. Juk svarbiausia – kur jie yra.

Garbė būti karininku aspirantu, garbė būti partizanų vadu. Nors mes ir neuniformuoti, atminkite, žvaigždutė – kiekvieno iš mūsų širdyje, o tai labai svarbu!

Ats. ltn. Jovita ŽEKAITĖ

Būti karininku: ginti Tėvynę paskatino ir randuotas tėčio petys

Galbūt šis trumpas tekstas bus suprantamas tik išskirtiniam skaitytojui, kuris domisi karyba, žino, ką reikia santrumpos PKT (profesinė karo tarnyba) ir JKVM (jaunesniųjų karininkų vadų mokymai). Vis dėlto tikiuosi, kad sudominsiu ir kitus pilietiškai nusiteikusius skaitytojus, priversiu trumpam sustoti ir susimąstyti.

Liepos 22-ąją jaunesniųjų karininkų vadų mokymų antros laidos klausytojams po trejų tarnybos ir mokslo metų buvo suteiktas leitenanto laipsnis. Prie generolo Jono Žemaičio paminklo Vilniuje keturios dešimtys mano kolegų, klausytojų, studentų ir mokytojų, atsakingų asmenybių ir piliečių, išsirikavusių aikštėje, buvo apimti nekantraus nerimo. Kodėl aš jums tai pasakojau? Gal noriu pasipuikuoti savo laimėjimais? Ar dar kartą priminti kariuomenės svarbą visuomenei? O gal tik (net) papasakoti vieno žmogaus – savo žmogaus – istoriją, vieną iš daugelio istorijų?

Priklausau jaunuolių, kurie gimė jau nepriklausomoje ir laisvoje Lietuvoje, kartai. Tuo metu, kai griuvo kaimuose ūkiai (kolūkiai), kai prasidėjo blokada, pirmus žingsnius gyvenime žengiau ir aš. Apie šį laikotarpį daugiau galiu sužinoti klausydama tėvų pasakojimų, žiūrėdama senąsias televizijos laidas. Žinau, kad mano tėvai nestovėjo prie Vilniaus televizijos bokšto Sausio 13-ąją, nes gyveno provincijoje ir galėjo stebėti įvykius iš šalies, kiek leido tuometė televizija ir spauda. Klausydama jų Lietuvos išsilaisvinimo istorijos versijos galėjau pajusti kartėlio nuosėdas dėl sunkmečio, tuo metu prarastų darbų, jaunos šeimos sunkių gyvenimo sąlygų. Tačiau kaip tik šio laikotarpio prisiminimai ir yra pilietiškiausi.

Namuose buvo knyga, tokia žalia, nedidukė. Ten, nuotraukoje, ne be mamos pagalbos atpažinau tėtį, dėvintį tamsiai raudonos spalvos beretę, su kario uniforma ir ginklu rankose. Šalia jo

Pasirengęs mūšiu karys

stovėjo dar du vyrai, taip pat uniformuoti, tik laikantys po plevėsuojančią vėliavą, Lietuvos vėliavą. Mama sakė, kad tuo metu tėtis tarnavo Savanoriškojoje krašto apsaugos tarnyboje (SKAT).

Prisimenu ir randuotą tėčio petį. Buvau maža ir, kaip visi maži vaikai, daugybę kartų klausinėdavau to paties – kas jam buvo nutikę. Nesakė. Tik vėliau

mama probėgšmais užsiminė, kaip viskas buvo. Pasirodo, tarnaudamas sovietinėje kariuomenėje, jis sumanė išreikšti savo pilietinę poziciją Lietuvos atžvilgiu. Sutarė su draugais ir išstatuiravo ant peties Vytį. Tuomečiams vadams šis sumanymas atrodė nepriimtinas, todėl netrukus buvo duotas įsakymas taturuotę išdegtinti...

Per trejus mokslo ir tarnybos metus iš savo kurso draugų išgirdau ne vieną panašią istoriją. Tai juos paskatino ateiti į Lietuvos kariuomenę. Vieni ėjo, nes yra, kaip viena kolegė sakė, kariuomenės romantikai, matantys joje savo idealus, kurie galbūt siekia net tarpukarį, kiti – saviugdos tikslais, treči – dėl senelių ir kitų artimųjų, grįžusių iš Sibiro, kurių tėvynės meilės istorijos yra tokios įkvepiančios.

Kiekvieno iš mūsų, mūsų šeimos, giminės istorija yra unikali visos Lietuvos istorijos dalis. Būti jaunesniųjų karininkų vadų mokymų klausytoja – tai tapti didžios Lietuvos istorijos dalimi, prisiliesti prie ypač svarbaus ir skaudaus jos gyvenimo etapo – pokario rezistencijos. Pirmą kartą panašūs kursai buvo organizuoti dar tarpukariu, žymiausias jų absolventas – Adolfas Ramanauskas-Vanagas. Iš profesijos – mokytojas, širdyje ir gyvenime – karys. Atsargos leitenantas, atsargoje buvęs neilgai. Tik jis anuomet save vadino ne kursų klausytoju, o kariūnu aspirantu.

Atkūrus nepriklausomybę, vadų kursai vėl veikė, 2005-aisiais juos baigė paskutiniai absolventai. Gal vertėtų, atgaivinus šiuos kursus, atgaivinti ir tradiciją oficialiai jų dalyvius atitinkamai ir įvardyti, kad jaunuoliai, pasirinkę šį karo tarnybos ir mokslo kelią, būtų ne eiliniai klausytojai, o išdidūs ir istoriją menantys kariūnai aspirantai? Kariuomenėje kiekvienas dalinys pavadintas kurio nors karo vado vardu, primenančiu tam tikrą, savitą istorijos dalį, tai kodėl gi nesuteikus ir šiems kursams istorinio svorio?

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krn. Vaidotas MEŠKYS

- ➔ **Jūsų credo** – Tai, kas lengva, – pagal jėgas kiekvienam, o tai, kas sunku, – gali padaryti ne kiekvienas
- ➔ **Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį-Vytautą?** – Mokykloje
- ➔ **Kas jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Tarnyba Krašto apsaugos savanorių pajėgose
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Tros karą
- ➔ **Krepšinis ar futbolas?** – Futbolas
- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Bearą Gryllsą ir savo artimus žmones
- ➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs kariūnu...** – Būčiau karys
- ➔ **Labiausiai erzinantis buitinis darbas** – Indų plovimas

- ➔ **Mėgstamiausia sporto šaka** – Lengvoji atletika
- ➔ **Vyro automobilyje visada turi būti** – Degalų
- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Pasibučiuoti su vyru
- ➔ **Apibūdinkite šiuolaikinį kariūną trimis žodžiais** – Gudrus, sportiškas, atkaklus
- ➔ **Linksmiausias įvykis Akademijoje** – Miegojimas spintoje
- ➔ **„Pasaulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios.“ Ar tikrai?** – Taip!
- ➔ **Gražiausia Akademijos šventė, tradicija** – Kariūnų Kalėdos
- ➔ **Ko reikia, kad įstotum į Lietuvos karo akademiją?** – Noro, iniciatyvos, užsispyrimo

- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Gimtadienis
- ➔ **Kai ko nors nežinai...** – Kalbi bet ką, bandydamas apsimesti, kad žinai
- ➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – Neprisimenu tokio atvejo
- ➔ **Neįsivaizduojate dienos** – Be maisto
- ➔ **Užgaida, kurią sau leidote šią vasarą** – Pėsčiomis pereiti Ispaniją iš rytų į vakarus
- ➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Kariūnų bataliono 319-asis kambarys
- ➔ **Keisčiausias daiktas Jūsų namuose** – Žvėrių kaukolės
- ➔ **Įsimintiniausias vaikystės personažas** – Songokas
- ➔ **Lankomiausias maisto prekių parduotuvės skyrius** – Saldumynų

- ➔ **[protis, kurio norėtumėte atsikratyti** – Snūduriavimas per paskaitas
- ➔ **Ko iš šių dalykų nesate daręs: pjovęs šieno, kasęs bulvių, kėlęs inkilo?** – Viską esu daręs
- ➔ **Ar tikite meile iš pirmo žvilgsnio?** – Taip
- ➔ **Mėgstamiausias laisvalaikio užsiėmimas** – Žygiai
- ➔ **Naminis gyvūnelis, kurio nė už ką neaugintumėte** – Tarantulas
- ➔ **Kokios sporto šakos nerekomenduotumėte savo draugei?** – Bokso
- ➔ **Patogiausia miego poza** – Ant nugaros, šono, pilvo
- ➔ **Cepelinai ar mėsinis?** – Cepelinai!
- ➔ **Dažniausiai žiūrima TV laida** – Retai žiūriu TV
- ➔ **Negalite gyventi** – Su netvarkingais
- ➔ **Poilsis kalnuose ar paplūdimyje?** – Kalnuose

- ➔ **Labiausiai nepatinkanti merginos savybė** – Pasiptimas
- ➔ **Egzotiškiausias patiekalas, kurį esate ragavęs?** – Aštuonkojis
- ➔ **Kam dažniausiai pritrūksta laiko?** – Miegui
- ➔ **Idealos atostogos** – Kasdien keičiant aplinką ir vis pamatant kažką naują
- ➔ **Geriausias metų laikas** – Vasara
- ➔ **Tolimiausia vieta nuo Lietuvos, kurioje esate buvęs** – Ispanija
- ➔ **Prietas, kurio paisote** – Netikiu prietarais
- ➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Jūsų pirmasis įsakymas (darbas)** – Kariūnų bataliono kuopoms parinkčiau pačius geriausius vadus

Apie mokyklą, karį ir... Sapiegas

Kariniai pedagoginiai skaitymai, 2003 m. gruodžio mėn.

*Čia Sūduva.
Sodybos prie Vištyčio,
Paprūsės lygumas garankščiuoja kalnai.
Tik nesakykit, kad grįžau netyčia;
Aš Sūduvoj įmintas amžinai.*

Petras Keidošius

Mes sėdime Lietuvos karo akademijos ramovėje, nedideliame muziejaus kambarėlyje, ir kalbame apie darbą ir gyvenimą. Pro stoglangį vidun veržiasi saulė, spalvindama pasaulį rudėjančios gamtos spalvomis, žadindama giedrą nuotaiką, gaivindama prisiminimus.

Šie metai Universitetinių studijų instituto docentei dr. Nijolei Janulaitienei ypatingi – jubiliejiniai. Pusę šimtmečio ją įsukę pedagoginio darbo verpetai. Pavydėtinas pastovumas – jaunystė ir branda su knyga ir jaunimu! Ar tie metai buvo prasmingi? Paprasčiau jos atsakyti į keletą klausimų.

➤ **Kiekvieno žmogaus gyvenimas – kaip srauni upė su akmenuotais slenksčiais. Jis formuoja charakterį, nuostatas ir vertybes. Visų mūsų gyvenimo pradžia – ramiuose vaikystės užutėkiuose. O kur Jūsų gyvenimo ištakos?**

Mano vaikystės žemė – Suvalkija... Ji ten, kur dainose išgarsintos Suvalkijos lygumos nubėga į Pavištyčio aukštumas, kad nusilenktų Vištyčio ežero platybei. Ši vietovė neretai vadinama Lietuvos „Bermudų trikampiu“, kadan-

gi ežero vidury susikerta trijų valstybių – Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos – sienos. Iki karo Vištyčio krašte, atrodo, gyveno daugiau vokiečių, o ne lietuvių šeimų, todėl tėvai ir kaimynai kalbėjo ir lietuviškai, ir vokiškai. Itin šviesūs prisiminimai gaubia senelių, gyvenusių Lankupėnų kaime, namus, pastatytus prieš pat karą, kuriuose dažnai svečiuodavosi. Prisimenu gražią, didelę ūkininko sodybą, apsuptą ūksmingo sodo, kur užė bičių aviliai. Ten mėgau žaisti kiemo

aikštelėje po dviem didžiuliais kaštonais. Po jais stovėjo ažuolinis stalas. Čia giedrais pavakariais rinkdavosi kaimynai, mėgstantys „papolitikuoti“. Namo fasadą puošė stiklinė veranda – joje visus metus žydėjo oleandrai ir skaisčiažiedės pelargonijos. Senelių sodyba buvo viena gražiausių kaime; jie abu, būdami jauni, gyvenę ir dirbę Vakarų Europos šalyse ir Amerikoje, puoselėjo pažangias idėjas ir grožį sodyboje ir vaikų širdyse. Ir šiandien mano atmintyje

tebeskamba jaunų, laimingų tetų juokas, senelio smuikas, pamokomi močiutės ir tėvų žodžiai. Nepamirštami laikai!

➤ **Kodėl pasirinkote nelengvą pedagogo profesiją ir jos neišsivadėjote daugybę metų? Ar niekada nesigailėjote šio savo sprendimo? Kaip Jums sekėsi dirbti su jaunuomene?**

Manau, šis darbas – pašaukimas, o gal ištikimybė savo pasirinkimui. Pedagogo profesija – tarnystė bręstančiam žmogui, tiesiausias kelias prasmingo gyvenimo link. Jau nuo vaikystės svajoju dirbti gydytoja ar vokiečių kalbos mokytoja – norėjau būti naudinga žmonėms.

Pasirinkti mokytojos kelią padėjo teta Salomėja, dirbusi Marijampolės rajone mokyklos direktore. Jai labai svarbu buvo taisyklingos lietuvių kalbos puoselėjimas, to ji reikliai mokė vaikus, gyvenančius prie Lenkijos sienos, namuose kalbančius ir lietuviškai, ir lenkiškai.

Per stojamuosius egzaminus į Pedagoginį institutą, į lietuvių kalbos ir literatūros specialybę, egzaminuotojai man pasiūlė studijuoti vokiečių kalbą: jiems patiko gan platus mano žodynas, taisyklina sakinių struktūra.

Kaip ant sparnų grįžau namo! Tačiau tėvai, besikuriantys Vilkaviškyje statomame name ir nuolat juntantys pinigų stygių, patarė rinktis lituanistės kelią – neakivaizdines studijas ir darbą. Nenoriai priėmiau šį pasiūlymą, vėliau dėl to kartais gailėjausi...

Baigusi institutą pirmuosius metus dirbau mokytoja. Vėliau – administracinis darbas Vilkaviškio mokyklose, Marijampolės, Kauno švietimo skyriuose. Keitėsi veiklos pobūdis – dirbau mokyklų inspektore, metodinio kabineto vedėja, globos ir rūpybos inspektore, dėščia pedagogiką Vilniaus universiteto Kauno vakariniame fakultete. Tuo metu susipažinau su garsiu Vilniaus universiteto profesoriumi habil. dr. Leonu Jovaiša. Jis mane ir paskatino stoti į aspirantūrą. Kadangi Kaune daug ir nuoširdžiai dirbau su nedarniomis šeimomis, problemiškais paaugliais, atlikau su šia veikla susijusių įvairių mokslinių tyrimų, remdamasi šia patirtimi, parengiau ir Vilniaus universitete apgyniau disertacinį darbą „Pedagoginis apleistumas ir jo įveikimas sąveikaujant mokyklai, šeimai ir visuomenei“. Džiugu, kad tada mano pastangos ir pe-

LKA viršininkas plk. Raimundas Matulis įteikė atminimo dovaną jubiliejaus proga doc. dr. Nijolei Janulaitienei

Kęstučio Dijoko nuotraukos

dagoginė veikla buvo įvertintos – man buvo suteiktas Lietuvos švietimo pirmūno vardas.

Pedagogo darbas nelengvas, bet man patinka. Tai kūryba, reikalaujanti greitų sprendimų, improvizacijos, profesinio smalsumo, nuolat atnaujinti žinias ir įgūdžius. Labai svarbu – auditorijos drausmė, gebėjimas palaikyti jos dėmesį pamokos ar paskaitos metu. Tik tokia veikla yra efektyvi, žadinanti kritinį mąstymą ir kreatyvumą, teigiamas emocijas, polėkį, lemianti besimokančiųjų sėkmę ir motyvaciją.

Siekiu, kad studijuojantys pamėgtų mano dėstomą dalyką, todėl bandau auditorijoje sukurti kolegiskus santykius. Man svarbi kiekvieno grupės nario nuomonė, jo nuotaika, todėl stengiuosi išvengti tas charakterio savybes, kurios jam lemtų sėkmę. Tuomet stiprėja jau-

nuolių pasitikėjimas savimi, teigiamas požiūris į dėstomą dalyką.

➤ **Dvidešimt metų darbuojatės krašto apsaugos sistemoje – Krašto apsaugos ministerijoje ir Lietuvos karo akademijoje. Pavydėtinas pastovumas! Ar Jums patinka dirbti su kariais, kariūnais?**

Po septynerių dėstymo Lietuvos mokytojų kvalifikacijos institute metų perėjau dirbti į KAM Ryšių su visuomene skyrių. Apsivilkau kario uniformą. Mokykloje ir universitete buvau pratusi neskubėdama kritiškai vertinti kolegų nuomonę, netgi kai kuriuos adminis-

tracijos sprendimus, o čia, karinėje institucijoje, reikėjo išmokti nedvejojant paklusti įsakymui. Paklusti kur kas jaunesniems vadams, turintiems mažiau gyvenimo patirties! Pripažįstu, buvo neįprasta. Kartais atrodė – tokios situacijos mane žemina.

Dienos bėgo, ir aš pamažėl „perkandau“ tokio gyvenimo specifika, dalyvaudama kariniuose mokymuose, lankydamasi kariuomenės daliniuose, bendraudama su kariūnais Lietuvos karo akademijoje. Šiandien galiu nedvejodama teigti – man patinka šios profesijos žmonės – pilietiškai, drausmingi, drąsūs, dažnai mažakalbiai, netgi asketiški, tačiau fiziškai ir dvasiškai stiprūs, ryžtingai siekiantys tikslo – tapti vadais lyderiais.

➔ **Jūs – ilgiausiai (penkiolika metų) dirbusi Lietuvos karo akademijos Atrankos centro ekspertė. Jūsų nuomone, ar patiseina dabartinė kandidatų atrankos į Akademiją sistema, ar ji „atsijoja“ tinkamiausius kandidatus?**

Nuo 2002 m. dirbau eksperte LKA Atrankos centre. Esu įsitikinusi – Atrankos centras – tai vartai į Karo akademiją. Esame perėmę ir pritaikę Lietuvos kariuomenei Didžiosios Britanijos, vienos geriausiai Europoje parengtos NATO šalies, Sandhursto karininkų atrankos centro metodiką. Manau, kad dviejų dienų profesinio tinkamumo testo metu išryškėja kandidato pašaukimas tapti karininku, jo karininko profesijos samprata, jai būtinos charakterio savybės: polinkis lyderiauti, prisiimti atsakomybę už savo poelgius ir veiksmus, gebėjimas dirbti komandoje, psichologinė branda.

Penkiolika metų, praleistų dirbuojantis LKA Atrankos centre, – patys gražiausi, turiningiausi, dirbant krašto apsaugos sistemoje. Nuo Centro veiklos pradžios tuometis LKA štabo viršininkas plk. lt. Aleksandras Kucharevas ir pirmasis Centro viršininkas mjr. Gediminas Macijauskas (dabar – ats. plk.) daug dėmesio skyrė mūsų komandos profesionalumo ir solidarumo jausmo ugdymui. Dėl kandidatų tinkamumo ginčydavomės

Šeimos šventėje su vyru Gintautu, dukromis Daiva ir Aidara, 2012 m.

Asmeninio archyvo nuotrauka

„iki pajuodavimo“, net pasibaigus darbo valandoms. Viršininkas skatino mus dirbti vadovaujantis nuostata, kad ginčijantis gimsta tiesa, nepiktnaudžiavo galimybe pasinaudoti atrankos vadovo teisėmis. Jis turėjo aiškią Lietuvos karininko – pilietiškai brandaus, drąsaus ir atsakingo lyderio, kuris būtų pasirengęs ginti savo šalį ir humanistinius idealus, – viziją. Tokį karininko portretą kūrėme ir mes, Centro darbuotojai. Tuomet drauge švęsdavome gimimo ir vardo dienas, kitas šventes, kartu aptardavome ir darbe kilusias problemas. Ir nesunkiai rasdavome sprendimą.

Keitėsi Atrankos centro viršininkai – mjr. Ramūnas Švažas, mjr. Girius Stalioraitis, mjr. Regimantas Adomavičius. Visi jie savo metu atsakingai nešė pirmųjų Centro kūrėjų vėliavą, liko ištikimi Lietuvos karininkų atrankos koncepcijai. Tai daro ir mjr. Ričardas Uzelka, dabartinis Atrankos centro viršininkas.

Šiuo metu nemažai jaunuolių išvyksta mokyti į užsienį, slopsta visuomenės patriotiniai jausmai, o tai atveria kelią pragmatinėms nuostatoms ir kosmopolitizmui. Todėl Karo akademijai šiandien reikia vis aktyviau bendradarbiauti su švietimo institucijomis propaguojant karininko profesiją, aiškinant jos reikalingumą, tobulinti būsimųjų karininkų ugdymo sistemą, kartu kelti dėstytojų ir instruktorių kvalifikaciją, brandinant ir stiprinant

kiekvieno Akademijos darbuotojo solidarumo, pagarbos ir paramos vienas kitam jausmus.

➔ **Gana ilgai Akademijoje kariūnams dėstėte edukologiją, socialinės edukologijos pagrindus, karinės pedagogikos įvadą, kultūros istoriją. Kaip šiandien vertinate būsimųjų karininkų psichologinį ir pedagoginį pasirengimą, kultūrinį išprusimą?**

Jaunuolių atranka į karybos studijas ir karininkų ugdymas – vienas svarbiausių valstybės karinio rengimo uždavinių. Mokymas ir auklėjimas, galima sakyti, pamatinis karininko veiklos baras, tačiau šiandien Akademijoje, manau, daugiau dėmesio skiriama vadybiniam ir psichofiziniam būsimosios karininko rengimui, o ugdymas – tarsi antraeilis uždavinys. Per ketverius mokslo metus kariūno psichopedagoginiam rengimui skiriama per 100 val. Akivaizdu, kad per mažai. Todėl studijuojantiems šioje aukštojoje mokykloje jaunuoliams psichologijos ir edukologijos disciplinos neatrodo itin svarbios. Tik po kurio laiko absolventai suvokia, kad ugdymo mokslo žinių jiems trūksta. Tai liudija tęstinių studijų klausytojai, besiskundžiantys, kad kasdienėje karinėje veikloje dažnai stinga būtent psichologinio ir pedagoginio pasirengimo.

Šiandien kariūnai kartais mąsto, jog tik karinis metodinis rengimas yra reika-

lingas, nes tuo metu jie mokomi pasirėngti karių pratyboms ir jas vesti. O edukologija? Ar šio mokslo žinios kariūnams ne tokios svarbios?

Toks požiūris į ugdymo mokslą – pernelyg pragmatinis. Kompetentingam karininkui – būsimajam mokytojui ir auklėtojui – svarbu būti susipažinusiems su pedagoginės minties raidos ir jos istorinės kaitos ypatumais, pažangiomis žymių ugdymo mokslo teorijų kūrėjų ir praktikų idėjomis. Tai mokslinė pedagoginė terpė, kasdienėje veikloje formuojanti holistinį požiūrį į ugdymą ir ugdytinį, plėtojanti jaunuomenės pozityvių santykių dominantę ir pilietinį kryptingumą.

Manau, kad į Akademijos naująsias programas turėtų būti įtraukta ne edukologijos, o karinės edukologijos disciplina, nes ši aukštoji mokykla rengia karybos specialistus. Juk kitose užsienio ir šalies aukštosiose mokyklose taip pat dėstoma profesinė edukologija.

Mano nuomone, šiandien skiriama per mažą valandų, kad edukologijos kurse būtų galima išsamiau susipažinti su aktyvaus mokymosi (diskusijų vedimo, projekcinio darbo ir kt.) metodais. O tie patys demonstraciniai metodai, kai daugelio dalykų paskaitose nuolat naudojama multimedija, mažina studijuojančiųjų aktyvumą ir ugdomosios veiklos efektyvumą. Gal šiandien kariūnus „gelbėtų“ bent pasirenkamasis dalykas – „Aktyvieji karių ugdymo metodai“?

Manau, LKA šiandien bene efektyviausias – mokomųjų ekskursijų metodas, kurį doc. dr. B. Puzinavičius dažnai naudodavo dėstydamas religijų istoriją.

Anksčiau metai iš metų dr. R. Batūra organizuodavo pažintines mokomąsias ekskursijas po Lietuvą. Jų metu kariūnus supažindindavo su šalies istoriniu ir kultūriniu paveldu, papasakodavo apie Nepriklausomybės kovas, partizaninį judėjimą. Dabar šią tradiciją tęsia Karo istorijos centro darbuotojai.

Neslopstant grėsmėms nacionaliniam šalies saugumui, karininkams labai svarbus geras pedagoginis metodinis pasirengimas, nes jiems per trumpą laiką reikia tinkamai techniškai, moraliai ir psichologiškai parengti kautynėms privalomosios tarnybos karius. Tad paviršutiniškas, šabloniškas mokymas ne tik neefektyvus, t. y. neduoda gerų ugdomosios veiklos rezultatų, bet ir menkina

karininko autoritetą. Karininkas, ypač kuopos, būrio vadas, turi ne tik galėti, bet ir norėti dirbti pedagoginį darbą. Pedagogas pašaukimas padeda įveikti sunkumus ir pasiekti gerų ugdomosios praktikos rezultatų, įprasmina karininko gyvenimą ir veiklą.

Kariūnų rengimo kokybę lemia ir bendruomeninė Akademijos dvasia. Būsimieji karininkai mato kai kurių kolegų nesutarimus, nepagarbą vienas kitam, skirstymą į svarbius ir ne tokius svarbius. Kariūnai pastebi ir kai kurių vadų nekompetenciją, netgi abejingumą auklėtiniais, laukiantiems gero žodžio, paskatinimo, o ne nuolatinių nuobaudų.

Dalis akademinės bendruomenės narių nenoriai dalyvauja įvairiuose LKA renginiuose gal ir dėl to, kad jiems nėra malonu matyti kolegas, kurių veiksmas – „manipuliacinis“ bendravimas – žadina nemalonius jausmus ir prisiminimus. Manau, Akademijoje pasigendama optimizmo ir pagarbos vienas kitam, tiesiog – geranoriškumo ir lojalumo savo organizacijai. Dėl to silpnėja kariūnų motyvacija, menksta ugdomosios veiklos efektyvumas, jiems kyla dvejonų, ar teisingai pasirinko gyvenimo kelią.

➔ **Šiandien vargiai rastume kariūną, kuris nebūtų girdėjęs (skaitęs) romantiškos legendos apie rožių krūmą, augantį prie Akademijos vartų. Šia legenda Jūs su kolega mjr. Gintautu Jakščiu pradėjote studiją „Nuo didikų Sapiegų rezidencijos iki Lietuvos karo akademijos“. Kaip kilo mintis ją parengti?**

Man įdomi bet kokia informacija, susijusi su Sapiegų dinastija. Susidomėjimas šių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didikų gyvenimu ir veikla kilo 2007 m., lankant gidų kursus Vilniuje, kai reikėjo parašyti baigiamąjį darbą. Mano tyrimo objektas buvo LKA ir jos teritorijos kaita Antakalnio istorinėje retrospektivoje. Tuomet pirmąkart sužinojau, kad Akademijos teritorija – buvusios Sapiegų valdos. Tai paskatino pasidomėti šios vietovės istorija ir garsia gimine, 300 metų dominavusia LDK valdžios Olimpe. Sapiegos – antroji, bene reikšmingiausia po Radvilų, giminė, sugebėjusi pakilti į aukščiausius valstybės postus – LDK

kanclerių, maršalkų, vaivadų ir didžiųjų etmonų.

Mano nuomone, kiekvieno mūsų patriotizmo pagrindus kloja gimtinės žemė, tas jos lopinėlis, kur prabėgo vaikystė ir jaunystė. Todėl labai svarbu išmanyti savo krašto istoriją, pažinti jo žmones, vertinti jų darbus. Dėstydamas edukologijos kursą visada skatinau kariūnus domėtis savo giminės, krašto – kaimo ar miestelio, juose esančių švietimo institucijų – ir, žinoma, Karo akademijos, kurioje jie mokosi, istorija.

Kadangi nebuvo istorinės literatūros šia tema, parengiau kariūnams LKA ir jos teritorijoje buvusių ir esančių karinių institucijų istorinės raidos apmatų, kurie vėliau išaugo į studiją.

Sapiegų giminės paveldo išliko ir prie Karo akademijos prigludusioje L. Sapiegos gatvelėje – šiandien čia sparčiai restauruojama Sapiegų baroko rezidencija, įkurta Antakalnyje XVII a. pabaigoje, kurią sudaro rūmai, Sapiegų parkas, Viešpaties Jėzaus bažnyčia ir buvęs Trinitorių (dabar – Joanitų) vienuolynas.

LKA bendruomenė gali pagrįstai didžiulotis, kad būsimųjų karininkų Alma Mater yra įsikūrusi istorinėje vietoje, kuri kadaise priklausė LDK didiesiems etmonams Leonui ir Kazimierui Sapiegos ir jų šeimoms. Šios garsios giminės veržlūs užmojai ir darbai skatina karininkus, dėstytojus ir kariūnus domėtis Karo akademijos ir Vilniaus istorija, saugoti atsiminimus apie ją kūrusius žmones.

➔ **Ko šiandien palinkėtumėte LKA bendruomenei?**

Linkiu harmoningų tarpusavio santykių, tolerancijos skirtingai nuomonei, kūrybingumo ir širdies šilumos ugdant ir stiprinant būsimųjų karininkų patriotines nuostatas, auginant juos savo šalies, humanistinių idealų pasaulyje gynėjais. O kariūnams – pasitikėjimo savimi ir ryžto. Tai formuoja asmenybę, skleidžiančią svajonių sparnus, kurie nuneš į karinių lyderių ir garbių šalies piliečių gretas.

Didžiukitės savo profesija ir pasirengimu!

O Lietuva tebus visų mūsų kelias. Ir mūsų likimas...

Pokalbį užrašė KARIŪNO žurnalo vyriausiasis redaktorius Arūnas Alonderis

Doc. dr. Gintaras LABUTIS

Sustabdyti ekologinę katastrofą Nemuno upėje, arba LKA pergalė Lietuvos projektų valdymo čempionate

Šį rytą 8.39 val. jūs gavote pranešimą iš priešgaisrinės tarnybos, kad didelis benzino ir kitų naftos produktų kiekis išsiliejo į Nemuną netoli Merkinės. Iškilio rimtas pavojus, kad bus pakenkta augalijai ir gyvūnijai, užterštas geriamasis vanduo, taip pat padidėjo apsinuodijimo benzino garais tikimybė. Pavasarį upės tėkmė yra greita. Ekstremalių situacijų departamentas (ESD), atsakingas už ekologinių katastrofų likvidavimo koordinavimą, skubiai inicijuoja projektą, kurios pagrindinis tikslas – sustabdyti šią katastrofą. Tai – aukščiausiojo prioriteto valstybinis projektas. Finansavimas skiriamas iš specialaus Vyriausybės rezervo fondo.

Reikia skubėti. Padarinių likvidavimo įranga, medžiagos ir kvalifikuotas personalas šiuo metu yra išsklaidytas keliose valstybės institucijose. Taip pat reikia pripažinti, kad Lietuva neturi didesnės tokio masto katastrofų (tai – didžiausias benzino ir naftos produktų išsiliejimas Lietuvos istorijoje) likvidavimo patirties, be to, valstybės institucijoms vadovauja asmenys, priklausantys skirtingoms politinėms partijoms, dalis kvalifikuotų vadovų šiuo metu atostogauja, rinkimai į Seimą – po šešių mėnesių, masinės informacijos priemonės jau eskaluoja žinias apie šią katastrofą, o šalies gyventojai jau pradėjo skambinti valdžios institucijoms: vieni – siūlydamiesi savanoriauti, kiti – keldami reikalavimus ir kaltindami. Po penkiasdešimties minučių, 9.30 val., ESD biure susirinks projekto komanda, atsakinga už katastrofos sustabdymo projekto inicijavimą, planavimą ir įgyvendinimą. Jai reikia parengti projekto planą ir pradėti jį labai sparčiai vykdyti...

Mielas KARIŪNO skaitytojau, lengviau atsikvėpk, tai – ne tikri įvykiai, o tik Lietuvos aukštųjų mokyklų projektų valdymo čempionato baigiamojo etapo užduotis, kurią 2016 m. kovo 5 d. sprendė šio čempionato finale dalyvavusios komandos, atstovaujančios geriausioms Lietuvos aukštosioms mokykloms: ISM, KTU, VU, VDU, Vilniaus kolegijai ir LKA. Finalinis komandų šešetukas varžėsi dėl geriausios Lietuvoje projektų valdymo komandos titulo ir galimybės atstovauti Lietuvai tarptautiniame projektų valdymo čempionate.

Šis projektų valdymo čempionatas vyko etapais. Pirmajame etape varžėsi aštuoniolika komandų, kurios sprendė teorines projektų valdymo užduotis. Ir tik šešios iš jų, pasiekusios pirmajame etape geriausius rezultatus, buvo pakviestos dalyvauti antrajame – finaliniame – etape.

Finalinio etapo komandos, gavusios katastrofos likvidavimo projektinę užduotį, per 2, 5 val. turėjo parengti šio projekto įgyvendinimo planą ir tos pa-

čios dienos popietę pristatyti vertinimo komisijai, sudarytai iš Lietuvos projektų vadybos ekspertų, aukščiausio lygio telekomunikacijų, bankininkystės, investicijų ir statybos projektų valdymo profesionalų. Komandų parengti pristatymai buvo meistriški, įdomūs, įkvepiantys ir įtraukiantys į projekcinio mąstymo kontekstą. Kiekviena pateikė savo užduoties sprendimo variantą: nurodė, koks yra šio projekto tikslas, pateikė numatomų darbų planą ir grafiką, įvertino biudžetą, pateikė savo rekomendacijas, kaip reikėtų vadovauti projekto personalui, suvaldyti rizikos veiksnius, užtikrinti komunikaciją ir kartu patenkinti ir apginti pagrindinių suinteresuotų šalių interesus.

Vertinimo komisijai paskelbus galutinius rezultatus, jos narys Arvydas Avulis (verslininkas, investuotojas, keliautojas ir alpinistas) taikliai pasakė, kad, stebėdamas Lietuvos karo akademijos komandos pristatymą ir vertindamas būsimųjų karininkų kompetenciją, jaučiasi ramus... dėl Lietuvos kariuomenės ir jos vaidmens mūsų visuomenėje.

Lietuvos karo akademijos komanda *Victorious Alpha Tango* konkurse užėmė antrąją vietą. Pirmoji atiteko taip pat labai šauniai ISM universiteto komandai, o trečiąją užėmė Vytauto Didžiojo universiteto studentai.

Kelias į projektų valdymo čempionato sidabrą prasidėjo prieš trejus metus. Jo pradžia – dėstytojo svajonė, kuri, subūrus kariūnų komandas, virto įgyvendintais tikslais: 2014 m. projektų valdymo čempionate LKA kariūnų komanda užėmė trečiąją vietą, 2015 m. čempionate dalyvavo jau dvi kariūnų komandos, viena iš jų tapo trečiosios vietos laimėtoja. Po šių dviejų čempionatų ir puikių LKA komandų rezultatų akademinė Lietuvos projektų vadybos bendruomenė suprato, kad šie LKA laimėjimai nėra atsitiktiniai, o Akademinė tapo matoma kaip institucija, puikiai ugdomi studentų projektų vadybos gebėjimus.

Tęsinys 20 puslapyje →

Komandos treneris dr. Gintaras Labutis, krn. Aurimas Pocius, krn. Tomas Čepas (komandos kapitonas), krn. Vilmantas Nausėda, krn. Inga Jančytė ir Arvydas Avulis, „Hanner“ bendrovės vadovas, 2016 m. projektų valdymo čempionato teisėjų kolegijos narys

← Pradžia 18 puslapyje

Papildomą kibirkštį 2014 m. įskėlė tuometinis Lietuvos kariuomenės Logistikos valdybos vadovas plk. Sigitas Mundris, tapęs nuolatiniu LKA projektų komandų globėju ir įkvėpėju, USI Vadybos katedros doc. Dalia Prakapienė ugdė kariūnų kompetenciją per projektų vadybos studijas, o komandos treneris dr. Gintaras Labutis nenustojo svajoti ir 2015 m. pavasarį užsiminė apie naują iššūkį – svajonę laimėti projektų valdymo čempionatą. Tačiau svajoti – viena, o tikslą pasiekti – kas kita: tai lemia daugelis veiksnių, tokių kaip puiki, darni, nuosekli, darbšti ir drašči komanda, ypatingas ir daug ką gebantis komandos lyderis, visos komandos ir trenerio ryžtas. Per vieną komandos ir jos trenerio susitikimą su plk. S. Mundriu jis užsiminė, kad sėkmingo projektų valdymo pagrindas – ypatingas – „projektinis“ – mąstymas ir išskirtiniai projekto vadovo ir komandos gebėjimai, kurių vienas pagrindinių – gebėjimas tarsi pakilti virš sprendžiamos problemos ir taip rasti geriausią sprendimo būdą.

Analizuojant ateities karininko kompetencijas, projektų valdymas tampa vis svarbesnis. Pagalvokime apie kario – projekto vadovo ar komandos nario – pranašumą, kurį jis įgyja dėl savo savybių: a) nestandartinio (kritinio) mąstymo ir gebėjimo priimti tinkamus sprendimus, b) tikėjimo pergale („vienybė – jėga, tikėjimas – pergalė“), c) suvokimo, kad sėkmės gal ir neužsiauginsi, tačiau ji lydės, jei darniai dirbsime ir sieksime tikslo. Regis, kad tai buvo, yra ir bus LKA komandų išskirtinis bruožas ir pranašumas Lietuvos projektų valdymo čempionatuose. 2016 metais LKA komanda – pergalingoji *Victorious Alpha Tango* – buvo tikra „mes – komanda“ – kaip kumštis (su tvirtu nykščiu), žinanti ir išnaudojanti savo

LKA komanda, 2016 m. projektų valdymo čempionate laimėjusi antrąją vietą

Straipsnių autorių nuotraukos

stiprybes ir silpnybes, neužmirštanti komandos narių vaidmenų ir specializacijų ir veikianti taip, kaip veikia karinis vienetasis – skyrius, vykdamas misiją ir siekiantis iškelto tikslo.

Istorijoje liks svarbūs:

* projekto „Pergalė PVČ-2016“ (arba „Laimėti PVČ-2016!“) valdymo komitetas: plk. Sigitas Mundris, prof. dr. Rasa Smaliukienė, taip pat projekto suinteresuotosios šalys: USI Vadybos katedra, Kariūnų batalionas ir... Lietuvos kariuomenė;

* *Victorious Alpha Tango* komanda (2016): krn. Tomas Čepas, krn. Inga Jančytė, krn. Vilmantas Nausėda, krn. Auri-

mas Pocius, komandos treneris dr. Gintaras Labutis, dalyko dėstytoja dr. Dalia Prakapienė.

Smalsuolis KARIŪNO skaitytojas veikiausiai paklaus apie 2017 m. svajonę ir tikslus. Regis, kad LKA neapsiribos vien sėkmingu dalyvavimu projektų valdymo čempionate, kuris suteikia puikias galimybes garsinti LKA, kaip unikalios aukštosios mokyklos, vardą ir karininko profesiją. Manau, kad atėjo metas LKA pačiai imtis iniciatyvos ir surengti pirmąjį Lietuvos aukštųjų mokyklų lyderystės (karinės ir civilinės) čempionatą.

Kariūnai mokosi ne tik Lietuvos karo akademijoje

2016 m. Lietuvos aukštųjų mokyklų projektų valdymo čempionato sidabro laimėtojams buvo suteikta unikali galimybė – projektų valdymo žinias ir gebėjimus gerinti projektų valdymo mokymuose ir drauge su didžiųjų Lietuvos įmonių ir organizacijų projektų vadovais analizuoti moderniosios projektų vadybos, grindžiamos *Agile* metodologija, metodus. Pateikiame kariūnų, dalyvavusių šiuose mokymuose, mintis, samprotavimus ne tik apie projektų, bet ir žmonių, komandų, savęs valdymą.

Krn. Inga JANČYTĖ

Kariūnai mokymų metu įgijo labai daug žinių. Nors dauguma jų buvo skirti *Agile* metodologijai pristatyti ir taikyti, kalbėta apie tokius dalykus kaip lyderystė, emocinis intelektas, komandos valdymas.

Visas gautas žinias stengiausi panaudoti savo kasdienėje tarnyboje ir supratau, kad projektų valdymo principus galima taikyti bet kurioje specialybėje. Komandos valdymas, konfliktų sprendimas, darbuotojų motyvacija, lyderystė – apie tai išgirdau labai daug ir, tikiuosi, sėkmingai taikysiu ir savo karjeroje. Ten, kur yra komanda (skyrius, būrys), visada reikia vadovo. Dar geriau, kad jis būtų lyderis. Šiuo požiūriu tarnyba kariuomenėje niekuo nesiskiria nuo civilinio darbo.

Buvo labai naudinga, nes daug kalbėjome apie lyderystę, kaip padėti savo komandai, kaip parodyti, jog esi lygiai toks pat darbuotojas, toks pat komandos narys, kaip ir tavo pavaldiniai. Skirtumas tik tas, kad vadovas visada turi daugiau pareigų ir jam tenka daugiau atsakomybės. Įstrigo labai įdomi mintis – kad lyderis yra tarnas. Komandos lyderis tarnauja savo komandai, nes dėl jos dirba. Vadovauja ne tam, kad parodytų, jog išmano daugiau už kitus, o kad būtų pasiektas bendras tikslas. Lyderiui nereikia „laurų“, nereikia, kad jį garbintų, lyderio tikslas – komandos darna ir bendras rezultatas. Lyderis ne įsakinėja – jis paskirsto darbus ir leidžia patiems darbuotojams „susivokti“, suprasti, kokį sprendimą reikėtų siūlyti.

Dvi dienas trukę mokymai buvo labai dinamiški. Klausytojai visą laiką buvo įtraukti į mokymosi procesą: atsakinėjo į užduotus klausimus, žaidė žaidimus, projektavo įvairias situacijas, ieškojo problemų sprendimo būdų. Buvo mokoma, kaip žaidžiant adekvačiai paskirstyti darbus, kaip apibrėžti siektiną tikslą, kad jis tave motyvuotų iki pat projekto pabaigos, kaip nustatyti kliūtis, trukdančias siekti rezultato, kaip palaikyti glaudžius ir nuoširdžius komandos narių santykius. Projektų valdymo mokymus vainikavo klausytojams skirta užduotis.

Dalyviai buvo suskirstyti į dvi komandas, jos per nurodytą laiką turėjo įgyvendinti projektą taikydami *Agile* metodologiją. Vykdydamos užduotį, komandos galėjo pabandyti teoriją pritaikyti praktiškai: kaip bendrauti su produkto savininku, kaip išpildyti kliento norus, kaip motyvuoti komandą, kaip tinkamai paskirstyti užduotis, netgi kaip valdyti stresą ir emocijas.

Krn. Tomas ČEPAS

Projektų valdymo kurso metu buvo mokoma, kaip suvaldyti projektą ir į ką reikėtų atkreipti dėmesį. Visa ši projektų valdymo aplinka man asmeniškai yra nauja, tačiau iš šio kurso pasisėmiau gėnėtinau daug naudingos patirties. Vienas iš įsimintiniausių patarimų, kurie man pravers tiek kaip būrio vadui, tiek ateityje dirbant su žmonėmis: *Start small, think big*. Šis posakis reiškia, kad, norint optimizuoti sistemą, yra du būdai, kaip tai padaryti: pirmasis – viską sugriauti ir statyti iš

naujo, antrasis – ją po truputį tikslingai ir motyvuotai keisti, nes tada iš karto sulaukiama tiesioginės naudos, kol galiausiai išstumiami senoji tvarka. Tai vienas iš esminių principų dirbant su žmogiškaisiais ištekliais, kadangi tam reikia tikrai daug patirties.

Krn. Vilmantas NAUSĖDA

Gyvenime stengiuosi naujovėms, galimybėms ir išbandymams sakyti TAIP, būtent dėl to mane iš karto patraukė projektų valdymo čempionatas, vėliau – konferencija, o galiausiai ir mokymai. Džiaugiuosi, kad kartu su komanda nuėjome taip toli. Galbūt projektų vadovais visi ir nebūsime, tačiau įgyti naujos patirties, praplėsti akiratį visada naudinga. Naudingiausi vis dėlto buvo dar visai neseniai baigti *Agile* projektų valdymo kursai, kadangi kariuomenėje projektais galime vadinti visas karines užduotis. Pavyzdžiui, žvalgyba, kaip ir kiekvienas projektas, turi aiškų tikslą, suinteresuotas šalis, rizikingų elementų, įgyvendinimo planą, apima personalo vadybą ir kontrolę.

Taigi galime teigti, kad karininkas – tikras projektų vadovas, nors dažniausiai apie tai net nepagalvoja. Mokymai buvo orientuoti ir į kiekvieno iš mūsų asmenybės tobulėjimą. „Pradėkite kukliai – mąstykite plačiai“ – tai posakis, kuriuo turėtų vadovautis ne tik *Agile* projektų vadovas, bet ir kiekvienas iš mūsų. Kadai filosofas Platonas yra pasakęs: „Pradžia – svarbiausia darbo dalis.“ Tad pradėkime nuo mažų dalykų ir vėliau būsime tie, kurie kalnus nuvers.

AKADEMIJOS PULSAS | APDOVANOTI | SVEIKINAME

Už nuopelnus Valstybinei priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai
srž. Tadas USTINAVIČIUS – Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pasižymėjimo ženklu – Ugniagesio gelbėtojo žvaigžde

Jubiliejinio gimtadienio proga:
dr. Nikolaj DOBRŽINSKIJ,
vyr. srž. Valerijus SONGIN,
vyr. srž. Darius VERBICKAS,
Valentinas MOŠAKA,
Aurika DUOBIENĖ

PASKIRTI Į PAREIGAS

2016-08-01
plk. ltn. Leonas LUKOŠEVIČIUS
paskirtas į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Bazinių karininkų kursų viršininko pareigas

Naujos kartos ŠAUKTINIAI: kas yra *NPPKT* ir kuo ji naudinga

Vyr. ltn. Olegas Grošėvas

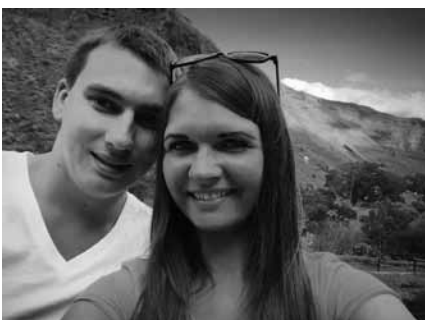
Juozo Vitkaus inžinerijos batalione (JVIB) atvirų durų dienos. Dalinyje lydimi auklėtojų šminėja darželinukai. Seržantas vedžioja grupę vyresniųjų klasių moksleivių, jaunuolių, smalsaujančių, kokios yra šauktinių tarnybos sąlygos.

Seržantas: „Įžengėme į bataliono nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos karių gyvenamąsias patalpas. Štai, kaip paklotos lovos, va – spintelės. Pažiūrėkite ten – ir pats gyvas šauktinis – galite pakalbinti, paliesti, tik nešerkite!“

Šauktiniai – naujasis kariuomenės prioritetas. Žiniasklaida mirga nuo straipsnių apie „karo prievolininkus“. Atrodo, tema įdomi visiems: šaukiamojo amžiaus greitai sulauksiantiems jaunuoliams, jų rūpestingoms mamoms, įsimylėjusioms draugėms. Mistikos gaubiamas nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos (NPPKT) klausimas abejingų nepalieka. Vieni tarnybos baiminasi, kitiems – dar iš „senų laikų“ likęs požiūris, kad tarnauti eina tik liurbiai, gyvenime nieko nesugebantys, mat išsisukti nepavyko. Tačiau yra sveikinančių, gerbiančių ir palaikančių devyniems mėnesiams kario duoną valgyti pasiryžusių jaunimė. Daug atsiranda ir savanoriškai tarnauti norinčių.

Esu JVIB Bendrosios inžinerijos kuopos Ketvirtojo kovinės inžinerijos (šauktinių) būrio vadas. Noriu Jus supažindinti su savo kariais. Klausiau jų biografijų, domėjausi jų pomėgiais, požiūriu į kariuomenę – taip tikėjausi atskleisti kiekvieno asmenybę. Atsakymus pateikiu Jums jų pačių žodžiais – skaitykite ir nuomonę susidarykite patys, mieli KARIŪNO skaitytojai!

J. eil. Justinas Kviklys

Gimiau 1991 metais Molėtuose. Tėvai nuo mažens skiepijo valstybingumą ir pilietiškumo principus. Tėtis aktyviai dalyvavo Sąjūdžio veikloje, mama visą

gyvenimą dirbo valstybės tarnyboje, seuso Vilniaus universitete baigė politikos mokslus. Ilgainiui nusprendžiau savo ateitį susieti su valstybės tarnyba, todėl baigęs mokyklą įstojau į Mykolo Romerio universitetą (viešojo administravimo specialybę). Atliekant praktiką Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyboje (FNTT prie VRM) teko dalyvauti FNTT pareigūnų operatyviniuose veiksmuose. Ši patirtis padarė įtaką mano ateities karjeros siekiams. Baigęs mokslus įsidarbinau Vilniaus apskrities valstybinėje mokesčių inspekcijoje, Kontrolės departamente. Tarnyba Lietuvos kariuomenėje sustabdė mano karjerą 9 mėnesiams, tačiau, manau, taip praleistas laikas man išeis tik į naudą.

Apie Lietuvos kariuomenę buvau nemažai girdėjęs iš gerai pažįstamo vyresniojo karininko, todėl žiūrėjau į ją kaip į pilietiškų profesionalų sąjungą. Tarnaujant ši nuomonė šiek tiek keitėsi, kadangi teko susipažinti su daugiau įvairių kario profesiją pasirinkusių žmonių. Mūsų batalione tikrai tarnauja karininkų ir puskarininkų, kurie savo darbu, elgesiu ir atsidavimu kariuomenei nusipelnė būti gerbiami, kurie yra sekotini pavyzdžiai. Atlikęs nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, svarstau galimybę stoti į LKA organizuojamus JKVM kursus, tačiau suprantu, kad šis pasirinkimas gali pakeisti mano gyvenimą šimtu aštuoniasdešimt laipsnių.

J. eil. Paulius Žemrieta

Esu kilęs iš Pakruojo miesto. Tarnauti atėjau iš karto baigęs mokyklą, tad gerai pamenu tuos nerūpestingus metus. Labiausiai patiko humanitarinių dalykų – lietuvių ir anglų kalbų – pamokos. Draugų niekada labai daug neturėjau, tai buvo žmonės, su kuriais leisdavau laisvalaikį, sportuodavau.

Atvykęs į vietą, kur buvo galima užsirašyti tarnauti, beveik nieko nežinojau apie kariuomenę ir kas manęs laukia. Sunkiausia buvo priprasti prie didžiulio streso ir naujų veidų. Vadai, prieš akimirką atrodė ramūs, žiūrėk, jau šaukia, kad paskubėtume arba gultume daryti atsispaudimū. Tačiau nemanau, kad kariuomenėje reikia ką nors keisti, nes tarnyba ganėtinai pakeitė mano paties

gyvenimą. Prieš tai mano požiūris į kai kuriuos dalykus buvo gana vaikiškas, dabar esu drąsesnis, rimtesnis. Tarnaudamas batalione subrendau, o prieš tai buvau labai drovus, dėl visko besijaudinantis žmogus.

Manau, kad kiekvienas geras seržantų, skyrių vadų ir būrio vado žodis įkvepia, suteikia motyvacijos, taip trūkstantų jėgų. Pratybose tai man padėjo greičiau įveikti sudėtingas užduotis.

J. eil. Lukas Bačiulis

Gimiau ir užaugau Kaune, darnioje keturių asmenų šeimoje. Baigiau Veršvų vidurinę mokyklą. Labiausiai patiko gamtos mokslai ir matematika. Tai paskatino studijuoti Kauno technologijos univer-

sitete. Pernai baigiau studijas, įgijau biotechnologo bakalauro diplomą. Mūsų šeimoje buvo skiepijamos tautinės vertybės, pagarba ir dėmesys senoliams, švenčiamos krikščioniškosios šventės, propaguojamas sveikas gyvenimo būdas.

Iš pradžių dėl tarnybos Lietuvos kariuomenėje buvau labai skeptiškai nusiteikęs – negalėjau pamiršti tėvo, senelio ir dėdžių pasakojimų apie „armiją“. Kariuomenėje tarnaujantis pusbrolis, karys profesionalas, mane ramindavo, ne kartą tikino, kad šiais laikais viskas kitaip. Apispręsti nebuvo paprasta. Man patinka pačiam išsiaiškinti, kur vykstu ir ko galiu tikėtis, tad prieš tarnybą perskaičiau visą Drausmės statutą.

Štai prabėgo jau pusmetis, kai esu šauktinis. Per šį laiką kariuomenė man suteikė daug „pirmų kartų“ – galimybę šaudyti iš tikro ginklo, nusileisti virve nuo pastato stogo, susprogdinti užtaisą ir kt. Visi šie dalykai mane privertė išeiti iš komforto zonos, ugdė ir kaip asmenybę, ir kaip karį. Kariuomenė – puiki vieta mokytis

Tęsinys 24 puslapyje →

← Pradžią 22 puslapyje

drausmės, ugdyti kantrybę, pastebėjau, kad pasikeitė mano elgesys ir mąstymas. Panašių pokyčių matau ir stebėdamas savo tarnybos draugus, ypač jaunesnius.

Iš pradžių buvo sunku priprasti prie dienotvarkės ir nuolatinio skubėjimo, dar sunkiau – kad tenka miegoti viename

kambaryje su 15 kolegų, naktį mėgstančių paknarkti ir garsiai pasimuistyti. Tačiau dabar prie viso to pripratau ir galiu pasakyti, kad skeptiškas nusiteikimas, neigiamą nuomonę, kurią buvau susidaręs prieš eidamas tarnauti, nepasitvirtino.

Priėmė mus ramiai, pristatė, instruktavo, kas čia vyks ir kaip reikia elgtis. Maistas – puikus, porcijos – didelės. Nuosekliai buvome ir fiziškai lavinami, iš karto neskiriant per didelių krūvių.

Nustebino ir skyrių vadai, kurie dirba tikrai profesionaliai kaip instruktoriai ir lyderiai, bet žmogiškai mus supranta ir padeda spręsti ne tik su tarnyba susijusias problemas. Nuo pirmųjų tarnybos dienų geriausiu vado pavyzdžiu laikau savo 4-ojo būrio būrininką vyr. srž. Valdą Gaubį ir būrio vadą. Šie kariai, mano nuomone, turi labai daug lyderio savybių: geba ramiai, bet užtikrintai vadovauti, gerbia pavaldinius, bet jiems nenuolaidžiauja, siekia būti teisingi bet kurioje situacijoje. Džiaugiuosi, kad būrininkas, turintis labai daug profesinės patirties, visada nuoširdžiai stengiasi mus išmokyti visko, ko privalome išmokti, patarti.

Dar nesu nusprendęs, kur būsiu ir ką veiksiu po tarnybos. Žinau tik, kad sprendimas tapti savanoriu šauktiniu man tikrai visokeriopai išėjo į naudą. Supratau, kad kariuomenė man tapo hobiu, nes, atlikęs tarnybą, užsirašysiu į KASP rinktinę ir toliau ugdysiu čia įgytus įgūdžius, kartu prasmingai leisiu laiką.

J. eil. Martynas Kalvelis

Gimiau ir užaugau Rokiškyje. Tėvams išsiskyrus, aš, jaunesnysis brolis ir sesuo likome gyventi su mama. Nuo vaikystės esu aktyvus, lankiau aikido treniruotes, bet daugiausia laisvalaikį leisdavau lauke. Nuo pat pradinių klasių buvau „problema“ mokytojams, nes visada, net būdamas mažas, su jais nuolat konfliktuodavau, bet mokiausi neblogai. Paūgėjęs įstojau į gimnaziją. Puikiai atsimenu, kaip buvo keista viską pradėti iš naujo. Keitėsi viskas, išskyrus mano charakterį (ir naujojoje mokykloje mokytojai netrukus įprato linksniuoti mano pavardę). Tačiau buvau giriamas dėl pažymių, atstovaudavau mokyklai įvairiose sporto varžybose (tapome Lietuvos kvadrato vicečempionais).

Iki tarnybos kariuomenėje buvau psichologiškai silpnas, greitai pratrūkdavau, nesugebėdavau valdytis, nieko rimto negalvojau, neplanavau. Tarnyba privertė mane susimąstyti apie gyvenimą. Supratau, kad niekas nėra padėta ant lėkštutės, dėl visko reikia stengtis, būti kantriam, klausyti kitų, kurie geriau išmano, ir nepulti ginčytis. Kariuomenė padėjo man apsispręsti dėl mokslų, ko anksčiau padaryti nesugebėjau. Pastebėjau, kad ne aš vienas tarnaudamas pasikeičiau, yra kolegų, kurie sugebėjo mesti

Straipsnio autorių nuotraukos

rūkyti ar netgi visiškai atsisakė alkoholio.

Tarnauti kariuomenėje labai bijojau, nes buvau prisiklausęs, kaip čia baisu, kad žiauriai elgiamasi. Bet atėjęs pamačiau, kad nieko panašaus nėra. Aišku, reikalaujama disciplinos, laikytis nustatytos tvarkos, negali išeiti, kada panorėjęs, visada turi klausyti įsakymų, tačiau nemanau, kad reikėtų kažką keisti kariuomenėje.

Visai neseniai pastebėjau, koks šaunus ir įkvėpantis yra mano skyriaus vadas gr. Mindaugas Kazikaitis. Jis ne iš tų vadų, kurie tik rėkia, kitus peikia, ir ne iš tų, kuriems visada viskas būna gerai. Jis mus laiko savo kolegomis. Per paskutines lauko pratybas skyriaus vadas nuolat buvo su mumis, drauge ėjo į taktinius žygius, duodavo tuos pačius negarsinio valdymo signalus, nesiskyrė su mumis ir naktimis miške. Už tai aš jį labai gerbiu. Ne ką blo-

giau pasirodė ir mūsų būrio vadas – taip pat buvo kartu, rodė mums pavyzdį, nešė sunkią kuprinę, likdavo naktimis su mumis miškuose nakvoti, kai kiti instruktoriai grįždavo patogiai išsimiegoti kareivinėse.

Po tarnybos NPPKT ketinu likti kariuomenėje kaip profesinės karo tarnybos karys. Jau esu pateikęs prašymą tarnauti Inžinerijos batalione, beliko sulaukti vadų sprendimo. Norėčiau savo ateitį susieti su JVIB, nes jau šiek tiek pažįstu šio bataliono bendruomenę ir manau, kad su šiais kariais būtų malonu tarnauti.

Vyr. ltn. Olegas Groševas

Lietuvos kariuomenėje tarnauju nuo 2008 metų. Dar būdamas kariūnu bendravau su „senaisiais“ šauktiniais. Atmintyje išliko abejingas, besistengiančio

„prastumti“ nuobodžias tarnybos dienas kario veidas. Dėl to pagrindinis mano siekis – rengti karius taip, kad karinio konflikto atveju būčiau užtikrintas dėl jų kompetencijos ir noro ginti Tėvynę. Šiandien mano būryje yra 31 šauktinis, 19 iš jų į NPPKT užsirašė savo noru, 10 – šeštą tarnybos mėnesį parašė prašymus leisti tęsti tarnybą Lietuvos kariuomenėje.

Didžiuojuosi savo kariais ir džiaugiuosi, turėdamas puikią komandą – būrininką, skyrių vadus. Kartu mes stengiamės maksimaliai išnaudoti tą trumpą devynių mėnesių laikotarpį, kad, atlikę privalomąją tarnybą, į civilinį gyvenimą šie jauni vyrai grįžtų tvirtesni, pilietiškesni, labiau savimi pasitikintys ir geriau pasirengę prireikus ginklu ginti Tėvynę.

Nuotrauka atminimui: po iškilmingos ceremonijos prie prezidentūros LKA XXIII absolventų laida

Priekyje iš kairės: LKA viršininkas plk. Raimundas Matulis, LK Sausumos pajėgų vadas brg. gen. Valdemaras Rupšys, krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, geriausias LKA absolventas ltn. Ovidijus Kuzminas su kardu, Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė

2016 m. rugpjūčio 1 d. Vilnius, Simono Daukanto aikštė

Ltn. Lauryna BUBNYTĖ

Jei kariuomenėje būtų lengva, mūsų čia nebūtų!

Mielas KARIŪNE, labai smagu, kad Jūs esate. Mano tarnyba prasidėjo ir tęsiasi spalvingai, tad grįžusi po vienu svarbių pratybų gal per 20 minučių surašiau savo išpūdžius.

Atakos sraigtasparnis „UH-60 Black Hawk“

„Kuopa išvyksta į pratybas, tolesni nurodymai – poligone. Klausimai?“ Štai tokiais kuopos vado žodžiais prasidėjo mano ir kito kolegės – jaunųjų leitenantų – pirmoji tarnybos diena Lietuvos kariuomenės Mechanizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas“ Didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų batalione 2015 m. rugpjūčio 3-iosios ryte, atvykus į tarnybos vietą vilkint naujutėlaite paradine uniforma. Kiek atslūgus euforijai po nepamiršamos pirmojo karininko laipsnio suteikimo ceremonijos, prasidėjo ilgai laukta tikroji tarnyba.

Tankas Abrams

Tik iš pradžių šią būseną būtume apibūdinę kaip kosmosą, nes, paskubomis susitvarkius pagrindinius dokumentus, gavus ekipuotę ir atsidūrus Generolo Silvestro Žukausko poligone, labai greitai pajuntama, koku ritmu gyvena šis batalionas. Tarptautinės pratybos, sąjungininkai, išsvajotasis karių būrys, koviniai įsakymai anglų kalba, užduotys, unikali galimybė – šuolis parašytu iš sraigtasparnio UH-60 „Black Hawk“. Taip ištirpo dvi pirmosios įsimintinos savaitės Pabradės poligono karštyje, o tarnybos karuselė įsikulo labai greitai – stabdžių čia nėra.

Pasirinkta Prieštankinio būrio vado tarnyba jau iš pat pradžių pareikalavo daug pastangų – reikėjo dar labiau susikaupti gilinantis į specifines šiam padalinii keliamas užduotis, į būryje turimų prieštankinių valdomųjų raketų „Javelin“ specifikacijas, žinoti, kaip efektyviai naudoti šias sistemas, kitą papildomą ginkluotę ir techniką (pradedant sunkiaisiais kulkosvaidžiais M2HB ir baigiant visureigiais HMMWV), išmanyti būrio taktiką ir kovines galimybes.

Prieštankinis būrys yra specifinis Sunkiosios ginkluotės kuopos padalinys, vykdamas užduotis būdamas tiesiogiai pavaldus bataliono vadui, nes SGK veikia ne kaip manevrinė kuopa. Todėl pratybų metu būtina savo veiksmus derinti tiesiogiai su bataliono kuopų vadais, bet nereikia laukti kuopos vado operacijos

įsakymo, o ir operacijos sumanymas iš karto pristatomas bataliono vadui. Visa tai leidžia sparčiau tobulėti – tada matyti ne kuopos, o bataliono štabo, manevrinii ir priskirtų padalinių vadų darbas.

Pradėjusi tarnauti sužinojau, kad šiam būriui 2016 metais keliami dar viena svarbi užduotis. Prieštankinis būrys, vykdydamas tiesiogines užduotis, papildomai transformuojasi į Sunkiųjų ginklų būrį ir pagal operacinį pavaldumą yra priskiriamas prie bataliono II motorizuotosios pėstininkų kuopos, kad pasiruoštų budėti Europos Sąjungos kovinėje grupėje, 2016 m. antrąjį pusmetį vadovaujamoje britų. Taip vienas būrys vykdo dviem būriams keliamas užduotis.

Pasirengimo budėjimui metu II MPK sudėtyje pusę metų intensyviai ruošėmės lauko taktinėms pratyboms Jungtinėje Karalystėje. Ten praleidome mėnesį. Jungtinėje Karalystėje įgyta patirtis visiems kariams buvo labai naudinga.

Taigi, tarnyba Ulonų batalione reikalauja nemažai pastangų, nes čia vyksta intensyvus kovinis rengimas, o jam reikia atitinkamai pasiruošti. Vidutiniškai 3 savaites per mėnesį (kartais ir daugiau) praleidžiu ne nuolatinėje dislokacijos vietoje – nuolat dalyvauju vietinės reikmės, nacionalinėse, tarptautinėse arba NATO pratybose Lietuvoje ir užsienyje. Kai skaitysite šias eilutes, jau „kariausiu“ Vokietijoje. Dėl didelio kitų karininkų už-

imtumo jau pirmosiomis tarnybos savaitėmis gana ilgai laikinai vykdžiau kuopos vado funkcijas. Ši veikla privertė išpūsti akis, nes tik ką Karo akademiją baigusiai leitenantei teko susidurti su nemažai iššūkių: kovinio rengimo dokumentacija (planai, ataskaitos, žurnalai), kovinio rengimo „medžiai“, mokomieji laukai, karių ir resursų poreikiai, tarnybiniai patikrinimai, atsakomybė už visą kuopą (realius karius ir išteklius) – tai tik keletas naujovių, ko Akademijoje nebuvo mokomi, tačiau, nelikus nė vieno karininko kuopoje, tiesiog buvau priversta labai greitai rasti atsakymus į kilusius klausimus, kaip atlikti skirtas užduotis.

Besibaigiant pirmiesiems tarnybos metams galiu pasakyti, kad įgijau nemažai patirties. Atrodo, jog šiame dalinyje tarnauju kokius trejus metus. Pasirinkta Prieštankinio būrio vado pozicija nenuvylė, su visomis keliamomis užduotimis pavyksta susidoroti. Galiu drąsiai sakyti – didžiuojuosi, kad tarnauju koviniame batalione. Veiklos tiek, kad dažnai trūksta laiko ir 24 valandų per mažai, tačiau akiratis tikrai prasiplėtė. Džiaugiuosi savo būrio kariais – vyrai supranta, ko iš jų reikalauju. Esu labai patenkinta savo pasirinkimu, nes visada norėjau pradėti tarnybą būrio vade, ir būtent koviniame dalinyje. O kaip skelbia užrašas Ulonų bataliono ramovėje: „Jei kariuomenėje būtų lengva, mūsų čia nebūtų!“

Mano būrys pasibaigus aktyviai pratybų fazei Jungtinėje Karalystėje

Straipsnio autorės nuotraukos

VALERIJUS ŠERELIS: kuris iš mūsų ne menininkas?

Irmanto Sidarevičiaus nuotrauka

Bardas, poetas, rašytojas, kūrėjas... Taip galima apibūdinti Valerijų Šerelį, kuris, pasiėmęs gitarą, atlieka savo kūrybos dainas įvairiuose festivaliuose ir muzikos renginiuose. Bet dažnas tikriausiai nežino, klausydamas jo scenoje atliekamo kūrinio, kad ir apie skylutes šalme, kad Valerijus pirmiausia – karys, dalyvavęs ne vienoje misijoje, pulkininkas leitenantas, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos viršininko pavaduotojas kariniam rengimui. Taigi, „Laisvalaikis“ pasidomėjo, kas yra bendro tarp kūrybos ir karybos.

Ringailė Stulpinaitė-Gvildė

➔ Ar patirtis mūšio lauke buvo ir yra kūrybos variklis?

Nemanau. Pirmuosius mano eilėraščius užrašė mama, kai dar nėjau į mokyklą. Pirmosios dainos gimė anksčiau, paauglystėje, kai apie profesiją net nemaščiau. Bet tai – istorija, tiesiog manau, kad kūrybiškumas yra labiau asmeninis, negu profesinis bruožas, tiksliau, iš pradžių asmeninis, o tik vėliau profesinis, kai pritaikomas darbe, o pritaikytas lavėja toliau. Bet vien gebėjimo kurti dažnai nepakanka, nes tam, kad procesas „įkvėptų“, reikia įkvėpimo. Bet juk įkvėpimas reikalingas bet kurioje veikloje. O jeigu mes kalbame apie kūrybą ir karybą, tai ir viena, ir kita susiję su menu, ne veltui vienas seniausių šaltinių, kuriame kalbama apie karą, yra Sun Tzu „Karo menas“. Kodėl „karo menas“? Todėl, kad įsigilinus tai – tikrai menas. Keletas karo teoretikų svarstė, kiek menai susiję su karyba. Juk meno rūšių gausu ir visos – skirtingos, o karyba praktiškai yra viena veikla arba daug veiklų, siejamų bendro tikslo. Vienas iš karo teoretikų, generolas Džonas Frederikas Čarlzas Fuleris (*John Frederick Charles Fuller*) samprotauja apie mokslo, karybos ir meno plačiąją prasmę santykiu. Pasak jo, jeigu tapyba yra menas, tai optika – mokslas, jeigu muzika – menas, tai harmonija – mokslas, jeigu poezija – menas, tai lingvistika – mokslas. Taigi kiekvienas menas iš dalies yra mokslas. Trumpiau tariant, tai, ką mes žinome, yra mokslas, o tai, ką darome, kaip pritaikome savo žinias, – menas. Manau, jog kūryboje turi būti pojūčio, polėkio, intencijos, ir tai idealiai atitinka mūšio

būseną, kai karys nežino priešų sumanymų, stokoja informacijos net apie savo pajėgų padėtį tuo metu, kai mūšis jau vyksta. Tad neretai sprendimas priimamas spontaniškai ir yra improvizuotas, nes remiamasi pojūčiais, o ne tik skaičiavimais. Ir tokie sprendimai neretai pasiteisina.

Tik kas yra variklis?.. Manęs dažnai klausia, kaip kuriu. Atsakymas visada tas pats – aš nekuriu, tiesiog vos spėju užsirašyti mintis, kurios kyla pačios. Taip gimsta mano dainos, eilėraščiai. Pastebėjau, kad palankiausias akimirkos šioms mintims užrašyti – vos jas pagavus, prieš užmiegant arba tik pabudus, kai tarpusavyje dar „bendruoja“ abu smegenų pusrutuliais – emocinis ir racionalusis. Emocinis kažką pasiūlo, o racionalusis turi spėti išgirsti ir užrašyti. Prie lovos visada turiu popieriaus lapą ir rašiklį.

➔ Jūsų kūryboje visur užkoduota, paslėpta kokia nors mintis ar reikšmė. Jūsų sentencijų knygelėje „5.56 x 100 šovusių į galvą arba auliniais batais pramintų minčių“ mintys sunumeruotos. Ar ir skaičiai turi kokią nors slaptą reikšmę?

Kodai būna skirtingi, nes turi savo paskirtį, pavyzdžiui, kažką slepiu, bet taip, kad tai galima būtų pamatyti arba pajusti. Taip skatinu ieškoti to, kas paslėpta. Mano knygoje „5.56 x 100 šovusių į galvą arba auliniais batais pramintų minčių“ tokių kodų gausu: tai piešiniai, raidės, sakiniai, jų numeriai ir skaičiai. Užsiminęs apie skaičius turiu paminėti dualizmą ir skaičių 2 – kas dvidešimtas sakinyje knygoje, pavyzdžiui, nr. 12, 32,

52 ir t. t. (mintys knygoje numeruojamos – aut. past.) – kartais yra oksimorono tipo dvižodis. Kodų yra ir daugiau, bet nemanau, kad turiu atskleisti visas kortas. Skaitytojas, ieškodamas užkoduotų prasmų ar jas narpliodamas, neišvengiamai turės mąstyti ir tokiu būdu lavinti savo protą.

Ir kai manęs kas nors klausia, ką viena ar kita mintimi norėjau pasakyti, atsakau, jog visai nesvarbu, ką pasakyti norėjau aš. Svarbu – ką tu, skaitytojau, norėjai pasakyti, ir kiekvienas mūsų gali norėti pasakyti du dalykus iš karto: vieną – pajusdamas, o kitą – suprastamas. Ieškodami prasmų, net jeigu jų ir nerastume, mes vis tiek laviname savo pilkajį raumenį, o tai labai svarbu.

Žymusis karo teoretikas Karlas fon Klauzevicus (*Carl von Clausewitz*) yra pasakęs, kad vien mąstymas jau yra menas. Taigi, kuris iš mūsų ne menininkas?

➔ Tai žmogus, norėdamas suprasti paslėptas Jūsų tekstuose ir dainose reikšmes, turėtų ne tik šį tą žinoti apie Jus, bet ir domėtis karyba?

Tikrai nebūtina. Jis viską gali suvokti ir paaiškinti savaip. Skaitykite ir suvokite, domėkitės, diskutuokite. Bet, jeigu skaitytojas domisi karyba, kai kurių minčių reikšmių gali būti daugiau. Sakyčiau, kad žmogus, norėdamas suprasti, pirmiausia turi norėti žinoti. Tai nebūtinai turi sietis vien tik su tekstais ir dainomis.

➔ **Kodėl savo kūryboje pateikiate tiek koduotos informacijos? Gal tai kario įprotis – visada mintyse turėti kelis variantus?**

Gal „pašaukimas pastūmė“ (mintis iš knygos „5.56 x 100 šovusių į galvą arba auliniais batais pramintų minčių“)? Taip tiesiog nutiko. O dėl kario įpročių jūs gal ir teisi. Turime terminą „veiksmų eigos variantas“ (VEV) ir, jeigu tai variantas, aišku, kad yra ne vienintelis, vienas tik vykdomas. Sugalvoti kelis variantus nebūtina, bet būtina galvoti. Dabar, kai vyksta tam tikri geopolitiniai procesai, skaitydamas naujienas kartais pagalvoju, kam ir kodėl naudinga vienokią ar kitokią informaciją slėpti ar viešinti, koku būdu ir kokiame kontekste ji pateikiama ir kas ją pateikia. Tik tai jau yra dekodavimas – informacijos išaiškinimas.

➔ **Rašote eiles, knygas, kuriate dainas ir pats grojate. Kokių dar turite talentų?**

Gal tai ne tiek mano talentai, kiek pomėgiai? Veikla, kuri tiesiog patinka? Aš stengiuosi palaikyti fizinę formą, laisvu laiku važinėju dviračiu. Vaikystėje mama šiek tiek pamokė pinti, austi. Norėčiau rasti laiko ir dabar pamėginti nuausti kokią juostą tautiniais motyvais. Apskritai sunku pasakyti – kitų žmonių talentus pastebėti lengviau. Man patinka, kai pastebiu jų greitą reakciją, gebėjimą suvokti užkoduotas prasmes, kritinį mąstymą. Man patinka, kai žmonės daug ką supranta žaibiškai. Dar labiau patinka, kai tokiomis savybėmis pasižymi Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnai, kuriems dėstau, nes tai reiškia, kad, jiems tapus karininkais, jų vadams nereikės ilgai ir nuobodžiai aiškinti, kaip ir ką daryti.

➔ **Esate vienas pirmųjų nepriklausomos Lietuvos kariuomenės kūrėjų, buvote Jėgerių bataliono viršininko pavaduotojas, vykote į misijas, dabar – Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos viršininko pavaduotojas kariniam rengimui. Kokie yra šiuolaikiniai kariai ir jų parengimas, palyginti su to meto, kai**

žengėte savo pirmuosius žingsnius šiuo keliu, kariais?

Galbūt didžiausias skirtumas tai, kad žmonės nebemąsto apie karą ir karinius konfliktus taip, kaip savu laiku mąstėme mes. Dabartiniai kariai turi daugiau perspektyvų, mokslo šaltinių, galimybių išgirsti, susipažinti ir naudotis patirtimis tų, kurie dalyvavo kare, turėdami gerokai mažiau galimybių. Juk kai tarnavo mano karta, nebuvo mobiliųjų telefonų, interneto, o Lietuvos teritorijoje buvo okupacinė kariuomenė. Daug ką sužinodavome vieni iš kitų, perduodami iš lūpų į lūpas, ir vis tiek kritinėse situacijose apsigynėme ir priešus išprašėm. Pradėję tarnauti, mokėmės patys, dar net nebuvo Karo akademijos, o šiais metais Lietuvos karo akademijoje sukūrėme naują bakalauro programą „Nacionalinis saugumas ir gynyba“, skatiname įvairius pokyčius, tobulėjame ir, manau, užauginsime nerealią karinį elitą, su kuriuo priešas nenorės prasidėti. Neseniai vienoje savo kalboje pabrėžiau – mes esame čia ne tam, kad laimėtume karą, o tam, kad laimėtume taiką.

Labai džiaugiuosi, kai atsiranda karių savanorių, ir labai skatinu jaunimą eiti į kariuomenę – nebūtina visiems stoti į Karo akademiją. Žinoma, suprantu, kad atėjus į kariuomenę įvyksta tam tikras psichologinis lūžis: per gana trumpą laiką vaikai virsta suaugusiais, mamų sūneliai – savarankiškais vyrais, civiliai – kariais.

➔ **Kas Jūsų, kaip kario, kelyje buvo sunkiausia?**

Ar buvo sunkumų? Taip, buvo. Bet gal tai buvo iššūkiai, kuriuos įveikiau. Niekada nesėkmių nelaikiau pralaimėjimais, man tai buvo pamokos. Viskas, ką dabar turiu ir darau, – viso mano kelio sėkmių ir nesėkmių padarinys. Manau, kad tai, kas buvo sunkiausia, šiandien – vieni maloniausių prisiminimų.

➔ **O misijos Afganistane, Irake? Buvote pirmieji lietuviai kariai. To laikotarpio nesinori prisiminti ar vis dėlto jaučiate nostalgiją ginklo broliams?**

Afganistane mes buvome pirmieji Lietuvos specialiųjų operacijų pajėgų kariai, o Irake – pirmieji lietuviai kariai NATO mokymo misijoje. Abi misijas prisimenu su malonumu. Tai tikra, reali veikla, kur klaida gali labai brangiai kainuoti, kur drąsa – nuolatinė būsena. Buvo akimirų,

už kurias ir šiandien galime patys sau patapšnoti per petį. Bet tuo metu net mintis nekilo, kad mums gali nepavykti. Nepaisant visų nemalonių dalykų, išliko labai šviesūs prisiminimai. O ginklo broliams aš dedikavau savo poezijos rinkinį „Mūzoms ir jų kareiviams“.

➔ **Ar tiesa, kad kariai išmoksta gyventi kukliai ir niekada netampa daiktų ar pinigų vergais?**

Visiškai teisingai. Kariai išmoksta tenkintis tuo, ką turi, jie aiškiai susidėlioja prioritetus – naujas telefonas, ar geresni batai? Ir iš karto problema išspręsta. Kariai mąsto kitaip: jie žino, kokioje situacijoje ir ko jiems reikia. Nes į žygį jis eis vienaip pasiruošęs, o į kasdienę tarnybą – kitaip. Tiesiog kariai savaip suvokia daiktų vertę, žino, kas gyvenime yra esminės, būtinos priemonės, o kas – papildomos.

➔ **Ar dar kartą važiuotumėte į misiją?**

Jeigu pasiūlytų, žinoma. Tai galėtų būti musulmoniškas kraštas, nes pora kartų ten jau esu buvęs, daug laiko skyriau tų šalių kultūros, religijos, bendravimo ypatumų, įsitikinimų analizei ir manau, kad tai praverstų.

➔ **Kokie tolesni Jūsų planai?**

Tęsti tai, ką darau. Tobulinti Karo akademijos kariūnų rengimą, palaikyti jų fizinę ir intelektualinę formą. Kartais pagroti gitara. Ketinu parašyti ir daugiau knygų. Būtų gerai, kad viskam laiko užtektų.

KARIŪNO redakcinė kolegija nuoširdžiai dėkoja savaitraščio „Respublika“ priedo LAISVALAIKIS žurnalistei Ringailei Stulpinaitei-Gvildei, sutikusiai leisti perspausdinti jos straipsnį, publikuotą LAISVALAIKIO 2016 m. rugsėjo 16 d. numeryje.

Valerijus Šerelis

Linos Sutkutės nuotrauka

Dosjė

Gimimo data: 1966-06-23

Karjera

Nuo 1991 m. – savanoris, Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos (SKAT) būrio vadas
1992 m. – baigęs Lietuvos žemės ūkio akademiją (LŽŪA) – profesinės karo tarnybos karys
Nuo 2011 m. – Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos viršininko pavaduotojas kariniam rengimui

Misijos

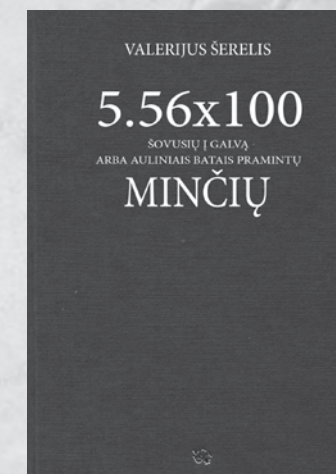
2002 m. – misija Afganistane, eskadronas „Erelis-02“;
2005 m. – NATO Irako karių apmokymo misija

Gyvenimo credo

„Noriu mažai – išgelbėti pasaulį!“

Iš knygos „5.56 x 100 šovusių į galvą arba auliniais batais pramintų minčių“
mintis Nr. 504:

Norint išplauti smegenis, jų reikia turėti daugiau, negu reikia išplauti.

Gen. mjr. Viktoras NAZAROVAS

Hibridinis Rusijos karas: Ukrainos patirtis Baltijos šalims

Spalio 4 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos ramovėje Karo mokslų institutas pristatė Akademijos trimis kalbomis (lietuvių, anglų ir rusų) išleistą Evgeno Dykyi knygą „Hibridinis Rusijos karas: Ukrainos patirtis Baltijos šalims“. Pristatyme dalyvavo ir knygos autorius. Pateikiame Ukrainos ginkluotųjų pajėgų Generalinio štabo viršininko pirmojo pavaduotojo gen. mjr. Viktoro Nazarovo atsiliepimą apie šį leidinį.

Šiame darbe autorius aprašo Rusijos Federacijos (toliau – RF) agresijos – hibridinio karo – prieš Ukrainą ir kelias kitas buvusios SSRS šalis raidą ir padarinius, atsako į ją būdus, šalies agresijos aukos patirtį, siekdamas nustatyti pagrindinius šios rūšies karo dėsningumus, bendrus bruožus ir ypatumus, prognozuoti galimus agresijos Baltijos šalyse scenarijus ir pateikti efektyvios kovos su ja rekomendacijas.

Autoriui pavyko aiškiai išdėstyti hibridinio karo (toliau – HK), kaip pagrindinės agresyvosios RF politikos įgyvendinimo posovietinėje erdvėje formos, evoliucijos koncepciją, atskleisti jo sudėtingą pobūdį, sujungiantį į vieną universalią schemą politines, informacines, ideologines, karines ir kitas priemones. Būtent teisin-

gas HK ir jo skirtumų nuo klasikinio karo esmės suvokimas, autoriaus įsitikinimu, įgalina pasirinkti tinkamiausias atsako į jį formas ir būdus.

Darbe nuodugniai analizuojamas RF užduotys HK metu, jos vaidmuo ir vieta globaliame politiniame projekte „Rusijos pasaulis“, ypač atkuriant visišką buvusios Sovietų Sąjungos valstybių kontrolę, išryškinti RF hibridinio karo scenarijus įgyvendinimo, pasinaudojant pastarojo meto vietiniais konfliktais, aspektų ypatumai.

Autorius susistemino HK esminius ypatumus pagal jo fazes. Kita vertus, siūlomas skirstymas į fazes ir nuoseklus jų įgyvendinimo schemos yra santykinės, t. y. tik vienas iš HK galimų raidos variantų. HK fazės gali kartotis – tai priklauso nuo

konflikto apimties, agresoriaus pasiektų tikslų masto, taip pat nuo agresoriaus aukos HK veiksmų sėkmės, – vykty tuo pačiu metu ir kita tvarka. Pavyzdžiui, neatsižvelgiama į agresoriaus perėjimo į ilgalaike pozicinę konfrontaciją, kai faktiškai atvira naudojamos ginkluotosios pajėgos, sukurtos neteisėtų ginkluotųjų grupių pagrindu, galimybę.

Autorius ypatingą dėmesį skiria būtent pradiniam HK etapams. Laiku juos nustatčius, kas apskritai gana sudėtinga, adekvatus ir ryžtingas atsakas leistų užkirsti kelią tolesnei HK plėtrai.

Darbe itin gerai atskleidžiamos HK ideologinės šaknys ir jos humanitarinių – socialinių, politinių, informacinių, psichologinių (propagandinių), diplomatinių ir t. t. – sudedamųjų dalių turinys. Be to,

ypatingas dėmesys skiriamas visų veiksmų koordinavimui, agresoriui siekiant įgyvendinti savo tikslus. To neįsisąmoninus, negalima suvokti jo veiksmų esmės, numatyti tolesnės konflikto raidos ir parengti tinkamų atsakomųjų priemonių.

Aptardamas agresoriaus daromą informacinį ir psichologinį (propagandinį) poveikį, autorius nustato jo tikslines auditorijas, pajėgas ir būdus, apibrėžia bendrą veiksmų informacinėje srityje eigą. Nagrinėdamas veiksmingus pasipriešinimo informaciniame sektoriuje būdus, jis ne tik sutelkia dėmesį į adekvatų reagavimą į agresoriaus veiksmus, bet ir pabrėžia būtinybę užtikrinti nuolatinį informavimą, tinkamai atspindintį padėtį šalyje, tapusioje agresijos auka, rusakalbėje informacinėje erdvėje, orientuotoje į posovietinių šalių tautines mažumas, taip pat anglakalbėje tarptautinėje informacinėje erdvėje.

Nepaprastai svarbu kelią agresijai užkirsti socialinėje srityje dirbant prevencinį darbą su tautinėmis mažumomis. Autorius ypatingą dėmesį skiria RF „poveikio grupių“ – prorusiškų radikalių grupių, vidutinio ir stambaus kapitalo ir verslo, kriminalinio pasaulio, masinės informacijos priemonių, nevyriausybių, visuomeninių ir sporto organizacijų, veikiančių šalies agresijos aukos teritorijoje, analizei. Išsamiai aptariami jų formavimo, palaikymo ir kontrolės, vykdomos RF, aspektai, joms HK metu skiriamos užduotys.

Darbe taip pat aprašomos neteisėtų ginkluotųjų grupuočių taktikos, ypač pradinuose HK etapuose, ypatybės. Pasak autoriaus, patys bendriausi šiuolaikinės HK koncepcijos bruožai yra šie:

- ▶ tiesioginis karas, tuo pačiu metu tai agresoriui kategoriškai neigiant;
- ▶ agresoriaus veiksmai pagal kruopščiai parengtą karinių operacijų planą;
- ▶ šalies, tapusios agresijos auka, politinės vadovybės nesugebėjimo kontroliuoti tam tikrų teritorijų ir karinių dalių veiksmų imitavimas;
- ▶ tarptautinio saugumo sistemos trūkumų išnaudojimas, siekiant neutralizuoti Vakarų šalių įsikišimą į konfliktą.

Kita vertus, autorius nevisiškai atsižvelgė į konkrečias socialines ir politines Ukrainoje (tiek visoje jos teritorijoje, tiek atskiruose regionuose) 2014 m. pirmąjį pusmetį susiklosčiusias sąlygas, teisės saugos organų ir ginkluotųjų pajėgų būklę ginkluotojo konflikto pradžioje, teisinės bazės, reglamentuojančios jų naudojimą, ypač plačiai paplitusio terorizmo atveju, netobulumą. Tuo metu ginkluotųjų pajėgų vaidmuo kovoje su terorizmu valstybės teritorijoje teisiškai apsiribojo teroro aktų kariniuose objektuose užkardymo atvejais ir jų veiksmų reglamentavimu. Be to, vadovavimas kovos su terorizmu operacijoms, neatsižvelgiant į jų faktiškai karinį pobūdį, vis dar buvo priskiriamas Ukrainos saugumo tarnybų kompetencijai.

Šia prasme kai kurios autoriaus padarytos išvados vertintinos nevienareikšmiškai, pvz., kad:

- ▶ Ukrainos ginkluotosios pajėgos buvo per vėlai panaudotos, bandant sureguliuoti konfliktą Donbase, ir kad būtent tai nulėmė jo peraugimą į didelio masto karinius veiksmus;
- ▶ Ukrainos valdžia neleido kovotojams formuoti „sukurtų padalinių“ konflikto pradžioje;
- ▶ neįvertintas „savanorių batalionų“, stabdant prieš teroristinę veiklą konflikto pradžioje, vaidmuo: nors šie batalionai ir įnešė reikšmingą indėlį į patriotinio judėjimo visuomeninėje plėtrą, jų kovinės galimybės iš esmės buvo ribotos (netgi 2014 m. pabaigoje Vidaus reikalų ministerijai priklausančiuose 35 „savanorių“ daliniuose nebuvo net 5 tūkstančių žmonių).

Apskritai sąvoką „savanorių batalionas“ reikėtų patikslinti. Tarp piliečių, mobilizuotų į Ukrainos ginkluotąsias pajėgas, taip pat buvo gana daug savanorių, jeigu kalbėtume, pavyzdžiui, apie 30 teritorinės gynybos batalionų. Tačiau jie nevisiškai pasiteisino. Tam tikrų politinių jėgų ir vietos administracijų mėgi-

nimai panaudoti šiuos batalionus savo interesais paskatino juos performuoti į mechanizuotuosius pėstininkų dalinius ir įtraukti į atitinkamų ginkluotųjų pajėgų brigadų sudėtį.

Nevienareikšmiškai vertinamas ir Ukrainos nacionalinės gvardijos „savanorių“ bataliono „Donbasas“ kelias. Galiausiai jis buvo padalytas į du batalionus (jie ir dabar egzistuoja) – nacionalinės gvardijos ir veikiančių ginkluotųjų pajėgų sudėtyje (vėliau tapusį koviniu batalionu).

Transformaciją patyrė, pavyzdžiui, ir teritorinės gynybos „Aidar“ 24-asis batalionas, ginkluotųjų pajėgų savanorių dalinys, kuris vėliau tapo visaverčiu kariniu daliniu ir įėjo į vienos iš brigadų sudėtį.

Atsižvelgiant į tai, kad autorius yra išskėlęs tikslą pateikti rekomendacijas, kaip kovoti HK atveju, reikėjo plačiau nušviesti šiuos pagrindinius klausimus dėl:

- ▶ teisinės bazės, reglamentuojančios ginkluotųjų pajėgų naudojimą, suderinimo su būtinybe jas panaudoti sprendžiant ginkluotą konfliktą ir kovojant su terorizmu savo šalies teritorijoje;
- ▶ teisės aktų, reglamentuojančių visą spektrą autoriaus siūlomų priemonių, skirtų kovai su HK, įskaitant susijusias su piliečių teisių ir laisvių ribojimu, parengimo;
- ▶ tarptautinės teisės mechanizmų, skirtų HK, kaip vienos valstybės agresijos prieš kitą formai, užkardyti ir į jį reaguoti, įskaitant taikos rėmimo operacijų, globojant Jungtinėms Tautoms (ES, NATO), tobulinimo;
- ▶ tarptautinės humanitarinės teisės taikymo per HK jėgos panaudojimo fazes problematikos;
- ▶ tarptautinės karinės ir karinės techninės pagalbos HK metu teikimo;
- ▶ HK ekonominio komponento, kurio nagrinėjimas darbe apsiriboja vietos įtakos agentų – prorusiškojo verslo ir kapitalo – veiklos analizės;
- ▶ patriotiškai nusiteikusių piliečių – savanoriškų organizacijų narių – veiklos ir valstybės teisinės bazės suderinimo.

Apskritai ši autoriaus publikacija nusipelno dėmesio ir nagrinėjimo, nes yra pravarti nustatant bendras kovos su HK grėsmėmis kryptis, taip pat prevencinėms priemonėms ir tiesioginiam atsakui į jas organizuoti. Ji gali būti naudojama ir kaip metodinė medžiaga aukštesiose karinėse mokymo įstaigose.

AKADEMIJOS PULSAS | APDOVANOTI | SVEIKINAME

Lietuvos kariuomenės krepšinio komandos nariai, 2016 m. Sostinės krepšinio čempionato finale iškovoję trečiąją vietą:

krn. Aurimas BIRUTIS,
krn. Aurimas POCIUS,
krn. Aurimas SENULIS,
krn. Edvinas ŽUKAUSKAS,
krn. Paulius JUOZAPAVIČIUS,
krn. Justas KARDIŠAUSKAS,
krn. Taumantas MIKAŠIS,
krn. Mantas JAZDAUSKAS,
Kęstutis KAIRYS,

Vytis NEVEDOMSKIS – Lietuvos kariuomenės vado padėkomis

Už parodytą iniciatyvą ir svarų indėlį organizuojant ir vykdant Antrojo pasaulinio karo laikų lauko fortifikacijos objektų archeologinius tyrimus

dr. Paulius BUGYS – Akademijos viršininko padėka

Už iniciatyvą ir svarų indėlį rengiant leidinį „Hibridinis Rusijos karas: Ukrainos patirtis Baltijos šalims“

doc. dr. Jelena KAZIMIANEC – Akademijos viršininko padėka

Už iniciatyvą ir svarų indėlį rengiant leidinį „Hibridinis Rusijos karas: Ukrainos patirtis Baltijos šalims“

dr. Manvydas VITKŪNAS – Akademijos viršininko vardine dovana (kuprine)

NAUJI LKA LEIDINIAI

Ats. ltn. Mindaugas JONAITIS

Atsargos karininkų mokymas kariniuose daliniuose ir įstaigose

„Technika kaskart daro pažangą, kinta ginklai ir jų savybės, kinta ir taktika. Pažangos nesėkti, reiškia, regresuoti. Todėl mokymas ir atsargos karininkams būtinas.“
Iš 1938 m. žurnalo „Kardas“

Paprastai iš atsargos karių tikimasi gero karinio pasirengimo ir lojalumo savo valstybei. Abi šios savybės neatsiranda savaime. Tik lojalumas, galima sakyti, praktiškai iš esmės nekinta, o karinį pasirengimą reikia nuolat atnaujinti, tobulinti. Naivu būtų tikėtis, kad, nesant tinkamų tam sąlygų ir neįpareigojant mokytis, rezervo karių parengtis visą laiką bus aukščiausio lygio. Todėl esant laisvam pasirinkimui tam tikras rezervo karių profesinis atsilikimas tarsi iš anksto būna užprogramuotas. Deja, tuo įsitikinta mūsų kariuomenėje jau senokai. Kai dalis atsargos karininkų nutolo nuo kariuomenės, prarado turėtus įgūdžius, sumenko jų pasirengimas. Tad kaip šią problemą, kuri aktuali ir šiandien, sprendė tarpukario karinė vadovybė, verta ir mums pasidomėti. Gana trumpame straipsnyje išnagrinėti visas šio reiškinio priežastis ir aplinkybes gana sunku, todėl čia aptariamos tik esminės karinio rengimo priemonės, kuriomis pagal galimybes buvo skatinama kelti atsargos karininkų kvalifikaciją.

Lietuvoje 1923 m. pradėjus mažinti kariuomenę į atsargą buvo išleista nemažai įvairių laipsnių karininkų. Nuo 1927 m. jų gretas reguliariai papildydavo Karo mokykloje aspirantų kursų baigę atsargos jaunesnieji karininkai. Laikui bėgant jų daugėjo, ir atėjo metas, kai atsargos karininkai sudarė didžiąją dalį visų rezervo karininkų. Tačiau neturintiems kovos veiksmų ar tarnybos reguliariojoje kariuomenėje patirties karininkams nepakako aspirantų kursuose įgytų žinių, kad galėtų karo metu tinkamai eiti numatytas pareigas. 4-ajame dešimtmetyje pradėjus intensyviau didinti karininkų rezervą, buvo atkreiptas dėmesys ir į nepakankamą atsargos karininkų pasirengimą.

Kariūnų ir aspirantų mokymosi rezultatus buvo galima įvertinti per praty-

bas ar egzaminus, o atsargos karininkų pasirengimas atsiskleisdavo tik privalomose rezervo pratybose poligone (apie jas plačiau rašyta praėjusiame „Kariūno“ numeryje). Šios pratybos buvo tam tikras indikatorius, vertinant išliekamąją atsargos karininkų pasirengimo vertę, todėl kariuomenės vadovybė analizuodavo susidariusią situaciją ir stengėsi pašalinti pastebėtus trūkumus.

Prieš pradėdant nagrinėti kitas atsargos karininkų rengimo priemones pravartu būtų išsiaiškinti pagrindinius trūkumus, kurie išryškėdavo pakartotinių pratybų metu. 1934 m. po kasmetinių lauko pratybų poligone generalinio štabo plk. ltn. Kazys Grinius (LR Prezidento Kazio Griniaus sūnus) konstatavo esminį atsargos karininkų pasirengimo trūkumą, kurį įvardijo kaip „sveika logika

paremtų pagrindinių taktikos principų stoka“. Nors, karininko teigimu, atsargos karininkai turėjo nemažai žinių, tačiau „tos žinios savo komplikuoatumu ir teoretiniu pobūdžiu jokios praktiškos vertės būrio vadovavimo srityje turėt negalėjo. Pas vieną kitą net jautėsi savotiška profesinė deformacija“¹.

Aiškinantis šios situacijos priežastis pirmiausia pabrėžta, kad neturima tinkamų karinių statutų, kuriuose būtų pateikti pagrindiniai taktikos principai. Gen. št. plk. ltn. K. Griniaus manymu, atsargos karininkams svarbu ne tik įsisąmoninti, bet ir praktiškai išbandyti bent keletą būrio vado vadovavimo principų, o tai galima padaryti tik per sumaniai

1 1934 m. rugsėjo 12 d. gen. št. plk. ltn. K. Griniaus slapta raštas II divizijos vadui Nr. 237, LCVA, f. 518, ap. 1, b. 126, l. 44.

Atsargos kariai pratybų su automatinio pabūklų „Oerlikon“ metu (LCVA)

vedamas paskaitas ir nagrinėjant lauko pratimus (pratybų metu), geram instruktoriui prižiūrint². Tikėtina, kad kritinės pastabos pasiekė aukštesniąją karinę vadovybę: ji nežiūrėjo pro pirštus į pastebėtus trūkumus ir ėmėsi atitinkamų „žygių“, mėgindama pagerinti rezervo karininkų pasirengimą.

Vienas iš būdų atsargos karininkų profesiniam lygiui palaikyti – įtraukti juos į kariuomenės daliniuose ir įgulse vykstančius mokymus ir pratybas. 3-ajame dešimtmetyje jie nebuvo plačiai paplitę ir dažniausiai vykdavo kai kurių vadų iniciatyva. Tik nuo 4-ojo dešimtmečio vidurio karinės vadovybės nurodymu buvo stengiamasi į dalinius ir įgulas pritraukti kuo daugiau atsargos karininkų. Tuo metu bendras atsargos karininkų mokymų skaičius pastebimai padidėjo. Jie pradėti rengti įvairios trukmės mokyklose ir kursuose prie kariuomenės dalinių ir komendantūrų. Atsargos karininkai, užsimezgdami glaudesniems santykiams su tikrosios tarnybos kariais, buvo laukiami kariuomenės daliniuose ir įgulse ne tik per įvairias pratybas, bet ir per šventes (pvz., 1937 m. vėliavos įteikimo

2 Ten pat.

6 pėst. pulkui šventę)³.

Kariuomenės štabas su dalinių ir tarnybų viršininkais kasmet sudarydavo karininkų, puskarininkų ir kareivių rengimo planus ir išleisdavo bendrus nurodymus, kuriais buvo remiamasi organizuojant jų mokymą. Panašūs, tik mažesnės apimties, nurodymai buvo leidžiami ir atsargos kariams⁴.

Tarpukario Lietuvos karininkų, kaip ir visų karių, mokymą paprastai galima suskirstyti į du laikotarpius: vasaros ir žiemos. Vasaros metu buvo stengiamasi daugiau laiko praleisti šaudyklose, poligonuose ir lauko stovyklose. Tik išimtiniais atvejais mokymai vykdavo auditorijose. Vasaros pratybų metu atsargos karininkai pagal karinę specialybę (pėstininkai, kavaleristai, artileristai, inžinieriai ir kt.) mokydavosi tankų ir manevro rikiuočių, gilindavo savo, kaip instruktorių, žinias individualiai rengdami kovotoją lauke, susipažindavo

3 1937 m. gruodžio 7 d. krašto apsaugos ministro slapta raštas Atsargos karininkų sąjungos pirmininkui Nr. 23869, LCVA, f. 929, ap. 3, b. 974, l. 104.

4 1938 m. spalio 19 d. Kariuomenės tiekimo viršininko raštas tarnybų viršininkams Nr. 1760, LCVA, f. 1, ap. 1, b. 974, p. 86.

su naujais ginklais, atlikdavo šaudymo pratimus, kartodavo skyrius ir būrio taktinius veiksmus⁵. Atsargos karininkai kavaleristai, susidarius didesnei grupei, mokydavosi kavalerijos dalinyje, kur buvo dėstomi profesijos programiniai dalykai: jojimas, higiena, arklių priežiūra, lauko tarnybos, kavalerijos organizacija ir taktika. Atsargos karininkai artileristai mokydavosi taip pat pagal atskirą programą. Nesusidarius nustatyto dydžio grupei, retesnių specialybių karininkai būdavo priskiriami prie kolegų pėstininkų, kurių buvo daugiausiai⁶. Esant galimybei, didesnės atsargos karininkų pratybos buvo jungiamos su atsargos puskarininkų ir kareivių pratybomis. Kai pastarųjų nebūdavo, atsargos karininkai pratybų metu mokydavosi kartu su mokytojų kuopų kariais, kurie tuo metu

5 1938 m. rugsėjo 21 d. nurodymai 3 pėst. p. atsargos karininkų mokymo planui sudaryti, LCVA, f. 516, ap. 1, b. 388, l. 194.

6 1940 m. kovo 6 d. nurodymai Kauno įguloje atsargos karininkams tobulinti, LCVA, f. 511, ap. 1, b. 569, l. 14.

← Pradžia 36 puslapyje

atlikdavo privalomąją karą tarnybą⁷. Vasaros laikotarpio programos mokomieji dalykai buvo panašūs į jau nagrinėtų kelių savaičių trukmės pakartotinių pratybų metu išeinamus dalykus, todėl plačiau jų nenagrinėsime.

Žiemos mokymo laikotarpis Lietuvos kariuomenėje prasidėdavo vėlų rudenį (lapkričio–gruodžio mėn.) ir baigdavosi pavasarį (balandžio–gegužės mėn.). Žiemą dažniausia buvo mokomasi teorijos klasėse ir kareivinėse⁸. Žiemos laikotarpio mokymus sudarė karo žaidimai daliniuose, taktikos pratimai klasėje (išimtiniais atvejais – lauke), periodinės ir neperiodinės spaudos apžvalgos, paskaitos ir ekskursijos. Į lauko pratimus ir karo žaidimus buvo kviečiami pratybų metu nagrinėjamų rajonų pasienio policijos ir šaulių rinktinių pareigūnai⁹.

1934 m. nuo lapkričio 15 d. Klaipeidos ir Šilutės įgulose vyko žiemos laikotarpio tikrosios tarnybos karininkų taktikos tobulinimo mokymai, į kuriuos pulko vado iniciatyva buvo įtraukti ir šiose apylinkėse gyvenantys atsargos karininkai (dauguma – pasienio policijos pareigūnai). Šiuose mokymuose karininkai buvo sugrupuoti pagal einamas pareigas ir tarnybos vietas. Kiekviena grupė kas savaitę dalyvaudavo pratybose, kurių metu tiek žemėlapiuose, tiek lauke turėjo spręsti įvairius uždavinius. Be to, kiekvieną mėnesį buvo skaitomos istorijos, pedagogikos, mokymo metodikos ir psichologijos paskaitos laisvai pasirinktomis temomis. Paskaitos buvo diskusinio pobūdžio, kad klausytojai galėtų jose dalyvauti kaip oponentai. Mokantiems kokią užsienio kalbą buvo pavedama sekti kitų valstybių karinę spaudą ir ja remiantis rengti pranešimus¹⁰.

Kai kada susidarydavo gana didelės mišrios reguliariosios kariuomenės ir atsargos karininkų grupės – pastariesiems

7 1938 m. rugsėjo 21 d. nurodymai 3 pėst. p. atsargos karininkų mokymo planui sudaryti, LCVA, f. 516, ap. 1, b. 388, l. 194.

8 Kpt. Klimavičius, Atsargos karininkai ir žiemos pratimai, *Kardas*, 1938, Nr. 6, p. 149.

9 1939 m. lapkričio 28 d. slapti nurodymai II pėst. div. tikrosios tarnybos ir atsargos karininkų ir puskarininkų 1939–1940 m. žiemą karininkams tobulinimui, LCVA, f. 510, ap. 1, b. 413, l. 260.

10 P. J., Žieminis karininkų lavinimasis, *Kardas*, 1934, Nr. 2, p. 36.

Atsargos karininkai studentai iš korporacijos „Ramovė“ joja į karines pratybas (LCVA)

Atsargos kariai pratybų metu, 1933 m.

Artilerijos pabūklų naudojimo įgūdžių tobulinimas Karo mokykloje (LCVA)

tai nebūdavo labai naudinga. Kai kurie iš jų netgi vengdavo tokių užsiėmimų. Mokymų vadovui būdavo sunku visus išklausti, ištaisyti visų rašto darbus. Be to, dažnai trūkdavo vietos, kad visi klausytojai galėtų patogiai susėsti, išsiskleisti žemėlapius. Problemų kildavo ir dėl skirtingo atsargos karininkų išsilavinimo, kadangi būdavo sunku taip organizuoti užsiėmimus, kad visi atsargos karininkai turėtų darbo pagal savo karines specialybes, pareigas ir laipsnius. Nors kai kuriems atsargos karininkams šie mokymai atrodė neįdomūs, praktinė jų nauda buvo neabejotina¹¹. Vis dėlto dauguma buvo suinteresuoti dalyvauti įvairiuose mokymuose, pakartoti kursą, atnaujinti žinias, kad galėtų išlaikyti egzaminus aukštesniam kariniam laipsniui įgyti.

Skirtingai nuo tikrosios tarnybos karininkų, atsargos karininkams mokytis nebuvo privaloma, tad jie daugiausia tai darydavo laisva valia. Atsargos karininkų užsiėmimai paprastai vykdavo kartą per savaitę, dažniausiai vakarais arba kitu laiku, kurį jie pasirinkdavo derindamiesi prie kasdienės veiklos, gyvenimiškų aplinkybių, finansinių galimybių ir pan. Žiemos mokymų metu pastebėta ten-

11 Kpt. Klimavičius, Atsargos karininkai ir žiemos pratimai, *Kardas*, 1938, Nr. 6, p. 149.

dencija, kad atsargos karininkai gausiausiai užsiėmimus lankydavo tik jiems prasidėjus, vėliau jų skaičius mažėdavo, o mokymams besibaigiant klausytojų beveik nelikdavo. Policijoje tarnaujantys atsargos karininkai buvo įpareigoti lankyti šiuos mokymus, todėl jų skaičius mažiau kito¹². Kai kurių aukštesniųjų karininkų nuomone, šiuos mokymus reikėjo padaryti privalomus, nes dauguma atsargos karininkų dirbo valstybės tarnautojais (mokytojais, girininkais, savivaldos darbuotojais) ir kaip pasienio policininkai atitinkamų įstaigų galėjo būti įpareigoti juose dalyvauti¹³.

Įvairiuose to meto karininkų raportuose galima rasti nusiskundimų menuku atsargos karininkų susidomėjimu, vangiu užsiėmimų lankymu (ateina vienas ar du), dėl to numatytos mokymo programos net nebūdavo išeinamos¹⁴. 1939–1940 m. žiemos laikotarpio mokymuose Plungėje dalyvavo vos 2 atsargos karininkai ir tie patys atvyko tik į vieną paskaitą. Telšiuose taip pat tik 2 karininkai

12 Ten pat.

13 1940 m. birželio 1 d. 6-ojo pėst. p. vado raportas III pėst. div. vadui Nr. 413, LCVA, f. 511, ap. 1, b. 569, l. 4.

14 1940 m. gegužės 29 d. gen. št. plk. A. Breimelio slaptas raportas III pėst. div. vadui Nr. 310, LCVA, f. 511, ap. 1, b. 569, l. 1.

kai dalyvavo visuose mokymuose¹⁵.

Atsargos karininkai, besimokantys ar dirbantys civilinį darbą, neretai turėdavo nemažai asmeninių kasdienių rūpesčių ir dėl to negalėdavo tobulintis karinėje srityje. Kiekvienas iš jų pirmiausia kėlė savo profesinę kvalifikaciją pagal civilinę specialybę, iš kurios bandė pragyventi, ir tik pasitaikius progai ryždavosi atnaujinti karinio rengimo žinias ir įgūdžius. Gyvenantys provincijoje dažniausiai, net ir norėdami, neturėjo galimybės vykti į įvairius ilgesnį laiką ar atokesnėse vietose vykstančius užsiėmimus¹⁶. Tačiau laikui bėgant ir jie nebuvo palikti likimo valiai.

Nuo 4-ojo dešimtmečio vidurio atsargos karininkų rengimo provincijoje sistemoje galima pastebėti tam tikrą lūžį. Atsargos karininkai pradėti kviešti ne tik į didesnes kariuomenės įgulas ir divizijų štabus dalyvauti žiemos ir vasaros mokymuose, bet ir ten, kur buvo įsikūrusios tik komendantūros ar šaulių padaliniai.

15 1940 m. birželio 1 d. 6-ojo pėst. p. vado raportas III pėst. div. vadui Nr. 413, LCVA, f. 511, ap. 1, b. 569, l. 4.

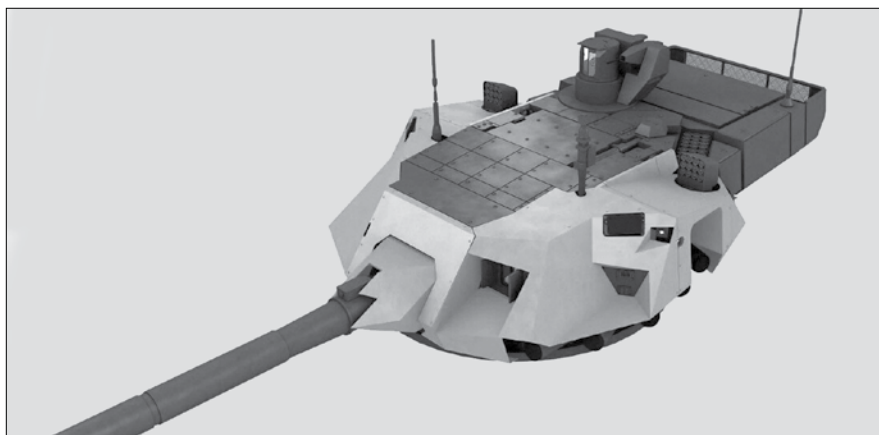
16 Kpt. Klimavičius, Atsargos karininkai ir žiemos pratimai, *Kardas*, 1938, Nr. 6, p. 149.

→ Tęsinys 40 puslapyje

← Pradžia 41 puslapyje

2 pav. M1 TTB

4 pav. T-14 „Armatos“ bokštas

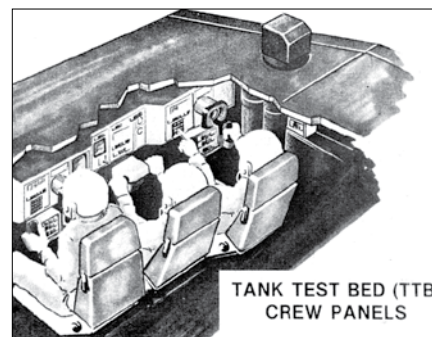

3 pav. T-14 „Armata“

būdu. Taip atsirado M1 TTB (2 pav.), kuris, tiesą sakant, vien išoriškai būtų panašus į tanką T-14 „Armata“ (3 pav.): jei nuo „Armatos“ bokštelių nuimtume perforuotą

šarvą (angl. *spaced armour*) (4 pav. šis šarvas pažymėtas pilka spalva), gautume beveik identišką vaizdą. Kalbant ne apie tanko išvaizdą, o apie jo vidaus struktūrą,

pažymėtina, kad įgulos išdėstymo M1 TTB schema tokia pat kaip ir tanke „Armata“ (5 pav.). Tačiau esminis dalykas yra tai, kad M1 TTB buvo atmetas, o „Armata“ „stumiamą“, raginant pradėti šio tanko serijinę gamybą. Ar tai kopija? Ar „Uralvagonzavod“ inžinierių įkvėpimo šaltinis buvo M1 TTB? Galbūt. Kitas dalykas, kad T-14 „Armata“ yra interneto amžiaus tankas, sensorinės sistemos, ge-

5 pav. M1 TTB įgulos išdėstymo schema

rokai pažangesnės negu 9-ajame dešimtmetyje sukurtosios, ir nuotoliniu būdu valdomas bokštas jau gali pateisinti kariuomenės lūkesčius.

Lyginant tanką T-14 „Armata“ (3 pav.) su M1A2 SEPv3 (6 pav.) ir „Leopard 2A7“ (7 pav.) pirmiausia reikėtų atkreipti dėmesį į jų matmenis. T-14 „Armata“ aukštis ~ 3,3 m, plotis ~ 3,5 m, ilgis ~ 10,8 m. Žiūrint į šiuos duomenis galima sakyti, kad „Uralvagonzavod“ inžinieriai visiškai atitrūko nuo rusiškosios tankų gamybos tradicijos, kuri mažai keitėsi nuo tanko T-54/55 sukūrimo laikų. Tai liudija T-14 „Armata“ ir T-90A (8 pav.) skirtumai ir parametrai, panašesni į Vakarų tankų parametrus. Pavyzdžiui, M1A2 SEPv3 matmenys: aukštis – 2,44 m, plotis – 3,70 m,

6 pav. M1A2 SEPv3

7 pav. „Leopard 2A7“

8 pav. T-14 O „Armata“ vs T-90A

→ Tęsinys 44 puslapyje

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krn. Rokas AGLINIEKS

- ➔ **Tavo credo** – Gyvenimas per daug įvairus, kad jam tiktų tik vienas credo!
- ➔ **Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį-Vytautą?** – Vidurinėje mokykloje
- ➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Tėvai
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Vorsklos mūšį
- ➔ **Krepšinis ar futbolas?** – Krepšinis!
- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Savo merginą
- ➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs kariūnu...** – Būčiau ne toks linksmas
- ➔ **Labiausiai erzinantis buitinis darbas** – Drabužių lyginimas

- ➔ **Mėgstamiausia sporto šaka** – Krepšinis
- ➔ **Vyro automobilyje visada turi būti** – Sankaba
- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Duoti žodžio jau žinodamas, kad jo negalėsiu ištesėti
- ➔ **Apibūdinkite šiuolaikinį kariūną trimis žodžiais** – Iššūkių nebijantis žmogus
- ➔ **Linksmiausias įvykis Akademijoje buvo...** – Nega-liu sakyti – labai konfidencialu
- ➔ **„Pasaulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios.“ Ar tikrai?** – Tikrai taip!
- ➔ **Gražiausia Akademijos šventė, tradicija** – Kariūnų krikštynos
- ➔ **Ko reikia, kad įstotum į Lietuvos karo akademiją?** – Kad įstotum – daug nereikia, daugiau – kad išliktum

- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Kalėdos
- ➔ **Kai visiškai nieko nežinote...** – Žinau, kad esu Kaminskaitės paskaitoje
- ➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – Vakar
- ➔ **Neįsivaizduojate dienos** – Be juoko
- ➔ **Užgaida, kurią sau leidote šią vasarą** – Poilsis
- ➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Mano kambarys
- ➔ **Keisčiausias daiktas Jūsų namuose?** – Viskas mano namuose man jau senai normalu
- ➔ **Kokios dainos skamba Jūsų grotuve?** – Senos
- ➔ **Įsimintiniausias vaikystės personažas** – Kažkaip neturiu tokio
- ➔ **Lankomiausias maisto prekių parduotuvės skyrius** – Pieno produktų
- ➔ **Ar tiki meile iš pirmo žvilgsnio?** – Ne

- ➔ **[protis, kurio norėtumėte atsikratyti** – Visi mano įpročiai mane tenkina
- ➔ **Ko iš šių dalykų nesate daręs: pjovęs šieno, kasęs bulvių, kėlęs inkilo?** – Nesu pjovęs šieno ir abejoju, ar tai išvis įmanoma
- ➔ **Naminis gyvūnelis, kurio nė už ką neaugintum** – Papūga
- ➔ **Kokios sporto šakos užsiėmimų neleistum lankyti savo draugei?** – Pole dance
- ➔ **Mėgstamiausia miego poza** – Ant pilvo
- ➔ **Cepelinai ar mėšainis?** – Cepelinai!
- ➔ **Populiariausia TV laida** – Nežiūriu tokijų
- ➔ **Negalite gyventi** – Su Antipovu (buvęs kambario draugas)
- ➔ **Kam dažniausiai pritrūksta laiko?** – Gyvenimui

- ➔ **Negalite gyventi** – Be svajonių: jos – lyg variklis, stumiantis žmogų į priekį
- ➔ **Labiausiai nepatinkanti merginos savybė** – Vulgarumas
- ➔ **Poilsis kalnuose ar paplūdimyje?** – Kalnuose
- ➔ **Egzotiškiausias patiekalas, kurį esate ragavęs** – Varniena
- ➔ **Idealios atostogos** – Pabėgus nuo tau įprastos aplinkos
- ➔ **Geriausias metų laikas** – Pavasaris
- ➔ **Tolimiausia vieta nuo Lietuvos, kurioje esate buvęs** – Prancūzija
- ➔ **Prietas, kurio paisote** – Pabeldžiu į medį 3 kartus
- ➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis Jūsų įsakymas** – Nuo II kurso nebe-taikyti kareivinių režimo

← Pradžią 41 puslapyje

ilgis – 9,77 m. Iš šių duomenų galima spręsti, kad naujausia M1 „Abrams“ versija dydžiu nelabai skiriasi nuo senesnės M1 „Abrams“ versijos, tačiau šis tankas mažesnis už T-14 „Armata“. Vokiškojo „Leopard 2 A7“ matmenys panašesni į T-14 „Armata“ matmenis: aukštis ~ 3,00 m, plotis – 4,00 m, ilgis – 10,97 m. Galima pagalvoti, kad „Leopard 2 A7“ – ypač ilgas tankas, tačiau taip yra dėl to, kad jame montuojama jau nebe patranka RHM 120 mm L44 (M1 „Abrams“ naudojama kaip 120 mm M256), kurios ilgis siekia 5,28 m, o RHM 120 mm L55, kurios ilgis – 6,6 m (9 pav.), kas ir lemia tokį šių tankų ilgio skirtumą.

9 pav. RHM 120 mm L44 ir 120 mm L55

Pažymėtina ir tai, kad T-14 „Armata“ yra 4-osios kartos tankas, sukurtas, kaip minėta, interneto amžiuje, pritaikius naujausias skaitmenines technologijas, o M1A2 SEPv3 ir „Leopard 2A7“, kurie yra 3-iosios plus kartos, priešingai, buvo ku-

riami į tai neatsižvelgiant, tačiau vėliau šios technologijos buvo pritaikytos atnaujinant 3-iosios kartos tankų dizainą.

Nagrinėjant bokšto 360° apsisukimo laiką matyti, kad tanko T-14 „Armata“ bokštas apsisuka 3 s greičiau (per 6 s) negu M1A2 SEPv3 ir „Leopard 2 A7“ bokštai, kurių apsisukimo laikas – 9 s. Tačiau šis skirtumas išliko ne dėl technologijų stygiaus. Problema ta, kad tiek M1 „Abrams“, tiek „Leopard 2“ – standartinės konfigūracijos pagrindiniai kovos tankai (angl. *main battle tank*), kurių bokštelyje būna dalis įgulos. Ji, sukantis bokšteliui didesniu nei 9 s greičiu, prarastų orientaciją. Štai čia ir išryškėja T-14 „Armata“ nuotoliniu būdu valdomo bokšteliu pranašumas: biologinės kilmės problemų nekyla, nes bokšto apsisukimo greitis priklauso nuo technologinių apribojimų.

Dabar apie vieną svarbiausių tanko aspektų, kurį minėjo ir vokiečių generolas ir karybos teoretikas Heinčas Villhelmas Guderianas: „*Der Motor des Panzers ist ebenso seine Waffe wie die Kanone*“ („Tanko variklis toks pat svarbus ginklas, kaip ir jo patranka.“) Šioje srityje tiek Rusija, tiek JAV, tiek Vokietija apsistojo ties maždaug 1500 arkljo galių (AG) varikliais. Tanko T-14 „Armata“ variklis ChTZ 12H360 (A-85-3A) yra turbodizelinis, jis, kaip teigiama, pagal poreikį gali dirbti 3 skirtingais režimais: 1200 AG / 895 kW (ne kovos sąlygomis – tausojamasis variklis), 1500 AG / 1120 kW (kovos sąlygomis) ir gali siekti 2200 AG / 1641 kW (laikinais naudojant turbokompresorių – didžiausia galia, ta-

čiau tada labai gadinamas variklis), dėl ko „Uralvagonzavod“ inžinierių teigimu, turint omenyje ir apie 48 t tanko svorį, susidaro ypač palankus (kaip tankui) galios ir svorio santykis: 25 AG/t (kai 1200 AG), 31,25 AG/t (kai 1500 AG), 45,83 AG/t (kai 2200 AG). Palyginkime: dabar Lietuvoje naudojamas šarvuotas vikšrinis transporteris M113A2, sveriantis 11,74 t, su savo 212 AG / 158 kW „Detroit Diesel“ 6V53 varikliu pasiekia tik 18,06 AG/t, o amerikiečių apie 61,1 t sveriantis M1A2 SEPv3 su „Honeywell“ AGT 1500 dujine 1500 AG / 1120 kW turbina – 24,55 AG/t galios ir svorio santykį. Tačiau šis M1 „Abrams“ variklis įdomus ne dėl to: nors jis aprūpinamas tabeliniais JP-8 reaktyvinių variklių degalais, tačiau gali veikti ir varomas dyzeline, kerosinu, teoriškai – net ir etanolu (maistiniu alkoholiu). Apskritai šio tanko degalų sąnaudos yra didelės, vien varikliui paleisti reikia apie 34 l degalų. Tačiau lietingą dieną šis variklis veikia kaip puikus tiek pėstininkų, tiek tanko įgulos moralės stipriklis (angl. *morale booster*), kadangi, pastovėjęs apie 50 s 10 m atstumu už tanko įjungtu varikliu, galima greitai išsidžiovinti net kiaurai permirkusių uniformą. Žinant tai, nesunku prognozuoti, kad kovos sąlygomis šis turbininio variklio privalumas gali tapti trūkumu, nes karštis palieka ryškia žymę (angl. *heat signature*), kurią lengva aptikti prieš termovizoriais, be to, ir pėstininkai vengs atsidurti už tanko ar naudoti jį kaip priedangą, nebent nebijos patirti 3 laipsnio nudegimų. Na, o „Leopard 2 A7“

patikimas, paprastas dyzelinis MTU MB-837 Ka501 1,479 AG / 1,103 kW variklis net su 61,23 t svoriu pasiekia 24,15 AG/t galios ir svorio santykį.

Šių trijų tankų pakabos (angl. *suspension*), galima sakyti, reikšmingai nepakito. T-14 „Armata“ hidropneumatinė pakaba, panaši į švedišką Strv103 (10 pav.) pakabą, išsiskiria tik tuo, kad galima individualiai kontroliuoti važiuoklės nevaromųjų ratų vertikalią padėtį, norint

geriau įveikti kliūtis ar išnaudoti reljefo ypatumus (11 ir 12 pav.). M1A2 SEPv3 ir „Leopard 2 A7“ strypinė sukamoji (angl. *torsion bar*) pakaba – paprasta, laiko išbandyta, bet efektyvi, tiesa, šiek tiek patobulinta.

Žinant svarbiausius aptariamų tankų mobilumo rodiklius, galima pakalbėti ir apie šių mašinų didžiausią greitį. M1A2 SEPv3 be pakitimų – beveik 68 km/h (su greičio ribotuviu), „Leopard 2 A7“ taip

pat beveik be pakitimų – 72 km/h. Na, o tanku T-14 „Armata“ „Uralvagonzavod“ inžinieriai žada pasiekti 80–90 km/h greitį (leidžia suprasti, kad su greičio ribotuviu). T-80 be greičio ribotuvo sugebėdavo pasiekti šį greitį, tačiau dėl toliau paminėtų priežasčių buvo linkęs gesti... Taigi nežinau, kaip jie žada pasiekti savo tikslą, nes, naudojant vikšrus, kai greitis didesnis nei 60 km/h, tankas paprasčiausiai gali „pamesti“ vikšrą, staiga pasikeitus kelio

11 pav. Strv103 nuleistais priekiniais nevaromaisiais ratais

12 pav. Strv103 nuleistais galiniais nevaromaisiais ratais

dangai, reljefui, gruntui, ir, kai tai nutinka kovos sąlygomis, iš judrios kovos mašinos gali virsti brangi bunkeriu (dažniausiai nepatogioje vietoje). Bet gali būti, kad rusai rado kokį nors paprastą šios problemos sprendimą: galėsime patikėti, kad tankas, judantis 80–90 km/h greičiu, sklandžiai prisitaiko prie reljefo ir netikėtai negenda, tik pamatę T-14 „Armata“ manevruojančią, o kol kas reikėtų laikytis konservatyvaus požiūrio į šiuos pareiškimus.

O dabar šiek tiek apie ginkluotę.

T-14 „Armata“ ginkluota rusiškos 125 mm tankinės patrankos 2A82-1M iteracija, kurios automatiniam užtaisymo mechanizme būna 32 šaudmenys (dar 13 – atsarginėje saugykloje). Be to, yra galimybė vietoje šios patrankos įrengti 152 mm 2A83 tankinę patranką, išbandytą su 477 objektu (13 pvz.). M1A2 SEPv3 tobulinti šioje srityje nenumatyta, toliau naudojama 120 mm M256 ir kartu gabenami 42 šaudmenys, tačiau tai kompensuojama tobulesne amunicija.

13 pav. 2A83 152 mm ant T-72 korpuso

Apie tai plačiau ir naudoti informacijos šaltiniai – kitame KARIŪNO numeryje.

10 pav. „Stridsvagn 103“

MUAI TAI – puikus būdas visapusiškai tobulėti

Valerij KUŠELEVIČ

2016 m. pradžioje Akademijoje prasidėjo Tailando bokso (orig. *Muay Thai*, adaptuotas lietuviškas variantas – muai tai) treniruotės, organizuotos kariūnų, turinčių šio sporto patirties ir norinčių supažindinti su juo kitus, iniciatyva. Taip pat šių treniruočių tikslas buvo rengti kariūnus, kurie galėtų dalyvauti įvairiose Tailando bokso varžybose Lietuvoje ir užsienyje.

Treniruotes Akademijos sporto centre vedu nuo 1998 m., tad turiu pakankamai Rytų dvikovų, taip pat daugiau nei 15 metų karinės kovinės savignyos dėstytojo ir trenerio darbo patirties.

Kariūnų iniciatyva sulaukė Akademijos viršininko plk. R. Matulio ir Kariūnų bataliono vado pavaduotojo mjr. P. Diliūno palaikymo: buvo įsigyta reikalingos įrangos ir inventoriaus, papildomai įrengta treniruočių salė. 3 kartus per savaitę visi norintys, kad ir koks būtų jų pasirangimo lygis, turi galimybę lankyti treniruotes, tobulintis. Vilniaus sporto klubuose Rytų dvikovų treniruotės nėra pigios (nuo 40 iki 80 eurų per mėnesį), o kariūnai gali jas lankyti visiškai nemokamai sportui skirtu laiku.

Pastarąjį dešimtmetį Tailando boksas tapo populiarius tiek tarp Rytų, tiek tarp mišrių kovos menų entuziastų. Tai

atsitiko dėl plataus techninio arsenalo, naudojamo šios rūšies kovoje. Nenuostabu, kad Tailando boksas vadinamas aštuonių galūnių boksu. Jo technikų arsenalas labai įvairus – tai rankų ir kojų smūgiai, smūgiai alkūnėmis ir keliais, grumtynių metu leidžiami smūgiai ir metimai klinčo padėtyje (kai priešininkai artimojoje kovoje atlieka apglėbį).

Galimų techninių veiksmų ir kovinių situacijų spektras suteikia kovotojams individualaus tobulėjimo galimybę, atsižvelgiant į kiekvieno fizinius ir psichologinius ypatumus. Tačiau pradinuose technikos įsisavinimo etapuose dėl to kyla ir papildomų sunkumų – pradedančiajam kovotojui jai perprasti reikia daugiau pastangų ir laiko.

Pradedantiesiems kovotojams sunkumų kyla ir dalyvaujant įvairaus lygio varžybose. Dėl to, kad Tailando boksa kultivavo jau daugiau kaip 3 metus dar iki studijų Akademijoje, pirmo kurso kariūnas Gytis Ugvarija galėjo dalyvauti viename didžiausių Baltijos šalyse atviro Tailando bokso mėgėjų čempionato „Baltic Muay Thai Open 2016 IFMA-EML“ turnyrų „Amateur Championship“. Gytis pademonstravo puikiai įvaldytą techniką ir nepalaužiamą kovotojo dvasią ir iškovojo 2-ąją vietą.

Dėl minimalaus artimosios kovos būdų ribojimo ir apsaugų naudojimo

Tailando bokso mokymo metodai taikomi rengiant įvairių valstybių teisėsaugos institucijų pareigūnus ir karius. Kariūnėnės kovinės savignyos I lygio programa yra privaloma II kurso kariūnams. Vis dėlto dėl nepakankamo pasirangimo neretam iš jų kyla sunkumų, tad papildomas Tailando bokso treniruotės labai praverčia siekiant sklandžiai įveikti privalomąją programą.

Būtent pradedantiesiems ir reikia daugiausia kantrybės, ir pastangų, o pažengusiesiems – būti kuo pagarbesniems ir geranoriškesniems savo varžovams. Visa tai sukuria palankią atmosferą, kuri skatina pradinių ir vyresniųjų kursų kariūnus padėti vieni kitiems įgyti ir tobulinti būtinus įgūdžius.

Tradiciskai Rytų dvikovų ir kovinio rengimo užsiėmimai skirti ne tik kovos technikoms ir taktikai įsisavinti, bet ir pačiam save pažinti ir tobulinti. Kovotojo užduotis – ne tik laimėti kovą pagal iš anksto žinomas taisykles, bet ir pasiruošti veikti ekstremaliois ir potencialiai pavojingomis sąlygomis. O tam reikia ypatingo psichologinio nusiėtikimo, kuris vadinamas kovos dvasia. Taip pat labai svarbu ugdyti praktinius įgūdžius ir savikontrolę ekstremaliose situacijose, kai veiksmai atliekami „automatiškai“, nepaisant trikdančių veiksnių (baimės, skausmo, susijaudinimo ir t. t.).

Kariūnų iniciatyva ir padedant Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjų buvo surengtos bendros kariūnų ir licėjų moksleivių pratybos. Mokiniai dirbo pagal patyrusio trenerio Ričardo Žilaičio rekomendacijas. Mokiniai ir treneris ne kartą buvo atvykę iš Kauno į bendras treniruotes. Deja, dėl užimtumo ne visi norintys kariūnai galėjo dalyvauti šiose treniruotėse. Tikimės, kad ateityje turėsime galimybę bendradarbiauti tiek su Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjų komanda, tiek su Lietuvos Tailando bokso federacijos treneriais.

Tikimės, kad kitais mokslo metais Tailando bokso treniruotės sulauks didesnio kariūnų susidomėjimo – tiek norinčių susipažinti su šio kovos meno pagrindais, tiek jau turinčių šio ir kitų dvikovų sporto šakų patirties ir galinčių ja pasidalyti, taip pat atstovauti Lietuvos karo akademijai Tailando bokso varžybose.

Krn. Gytis UGVARIJA

Ugdyti ne tik fizines, bet ir dvasines savybes, aukštą moralę – būtent taip įsivaizduoju pagrindinį muai tai tikslą. Tai milžiniškas smūgių į 8 kūno taškus arsenalas, leidžiantis sukurti įvairiapusį kon-

taktą. Kardinaliai skirtinga kovos technika kovotojui leidžia priimti tinkamiausią sprendimą. Negailėdamas nei savęs, nei priešininko, kovotojas atlieka smūgius kumščiais, alkūnėmis, keliais ir blauzdiškaliais. Staigūs posūkiai korpusu padeda sutelkti visą kūno jėgą į vieną tašką. Kirsti kojomis palmes, laužyti beisbolo lazdas patyrusiems kovotojams – vieni niekai.

Tailando bokso, palyginti su tekvondo, veiksmai ne tokie greiti, tačiau viską kompensuoja smūgiai visa jėga. Nuolat jaučiamas tvirtas pagrindas, judant nedidele amplitude aplink priešininką galima žengti pirmyn tvirtai ir užtikrintai. Ši dvikovų rūšis ypatinga dar ir tuo, kad leidžiamas klinčas – artimoji kova, kai visi veiksmai atliekami arčiau nei per ištiestą ranką. Apkabinus priešininką per kaklą atliekamos įvairios smūgių kombinacijos, stengiamasi jį nuverst nuo kojų viena ar kita kryptimi.

Taip papildomai ugdomos fizinės ir dvasinės kariūnų savybės. Siamo šalies dvasią gali patirti kiekvienas kariūnas, studijuojantis Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje. LKA organizuoja muai tai seminarus padedant Tailando bokso sporto klubams, svečiuose sulaukia gabių šios srities specialistų ir trenerių.

Marius Misiūnas – muai tai pradininkas Lietuvoje. Jį ir jo buvusį mokinį Ričardą Žilaitį dažnai kariūnai sutinka ir treniruotėse. Treneriai dalijasi savo patirtimi, stengiasi, kad Tailando bokso tradicijos pajavirintų ir kariūnų gyvenimą.

Nėra geresnių ir blogesnių kovos meno rūšių. Kiekvienoje srityje yra savo plusų ir minusų, todėl kiekviena kova priklauso nuo pačių kovotojų, jų charakterio.

Gyvenimo sėkmės receptas – tikėti savimi ir savo gebėjimais.

Krn. Raminta BANIŠAUSKAITĖ

Dauguma vyrų teigia, kad dvikovų sportas – ne merginoms. Tačiau aš manau kitaip. Toks sportas nėra tik savęs žalojimas.

Muai tai treniruotės Akademijoje – ištvermės, jėgos, valios ir disciplinos ugdymas. O ištvermė studijuojant karo akademijoje reikalinga, pavyzdžiui, įveikiant kliūčių ruožą, bėgant ilgus atstumus kuopos sudėtyje, laikant KFPT testus. Kalbant apie pastaruosius, ištvermės ir jėgos prireikia, norint atitikti

Straipsnio autorių nuotraukos

nustatytus fizinio parengtumo standartus, tad, manau, muai tai – puiki galimybė lavinti šias savybes.

Be abejo, disciplina, kaip ugdymo priemonė, taip pat labai svarbi ir naudinga ne tik šio sporto treniruotėse, bet ir apskritai Akademijos gyvenime. Drąsiai galiu teigti, kad šios savybės per treniruotes lavinamos itin atsakingai, kai treneris tave motyvuoja, „spaudžia“ judėti vis intensyviau, nors jėgų praktiškai nebėra. Šis „spaudimo“ metodas psichologiškai stiprina valią, pratina atlaikyti intensyvų, didelį krūvį, nors kūnas pradeda pamažu pasiduoti ir siųsti pasąmonei signalus, kad jau laikas sustoti.

Dar viena, mano anksčiau minėta, savybė – disciplina. Per treniruotę treneris ragina daugiau dirbti, o ne kalbėti, bendrauti tarpusavyje. Tai puikus metodas mokyti besitreniruojančius kariūnus drausmės, susikaupti, taisyklingos atliekamo veiksmo technikos ir vėliau labai praverčia tarnyboje.

Pastebėjau, kad per muai tai treniruotes Akademijoje sustiprėjau ne tik fiziškai, bet ir psichologiškai.

PROTINGOS
MINTYS

KLAUSK, KUR PRIEŠAS,
O NE KIEK JO YRA!

Generolas
Povilas
Plechavičius

LKA – komandinio darbo mokykla

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Kariūnų batalionas šiais metais įgyvendino projektą „Tėvynės gynėjas“. Jame dalyvavę Lietuvos studentai išbandė savo jėgas, pamatė kariūno gyvenimą iš arti, susirado naujų draugų, įgijo praktinės karinio rengimo patirties. Kariūnai projekto dalyvius supažindino su Lietuvos kariuomene ir Karo akademija, kariuomenės ginkluote ir taktikos subtilybėmis. Studentai Pabradės poligone dalyvavo lauko taktinėse pratybose. „Nepraleiskit puikios progos susipažinti su kario gyvenimu ir įgyti bazinių žinių, reikalingų jam skirtoms užduotims sėkmingai atlikti!“ – ragina Lietuvos karo akademijos kariūnai.

Toliau pateikiami studentų išpūdžiai.

Isandrius LINKUS

VU TSPMI magistro studijų I k.

Iš pradžių buvau labai skeptiškai nusiteikęs. Tiesą sakant,ėjau, nes prieš porą metų šiame projekte draugai dalyvavo ir papasakojo, kaip smagu buvo. Bet viena – išgirsti, kita – pačiam išmėginti, pajusti, ką tai reiškia. Turiu pažįstamų, kurie irgi

yra susiję su kariuomene, bet niekad nesuprasdavau, kai sakydavo, kad vyksta kažkokių užduočių vykdyti, ir kas ten gali būti sunku. Tai, matyt, taip pat sustiprino mano norą pamatyti, kaip ten yra iš tikrųjų. Nemaniau, kad gali būti sunku, be to, buvo įdomu savo akimis pamatyti, kaip gyvena ir rengiami Tėvynės gynybai būsimieji karininkai, žinant mūsų saugumo situaciją šiomis dienomis.

Manau, dalyvaujant šiame projekte sulaužoma nemažai stereotipų tiek apie LKA, tiek apie Lietuvos kariuomenę. Pavyzdžiui, keturi bendrakursiai irgi siuntė dokumentus projekto rengėjams. Pateko, bet neatvyko, nes išsigando, kad reikės daug sportuoti, o jie nėra labai sportiški. Iš pradžių viskas atrodė labai keista: įvairios rikiuotės, užduotys ir pan., kol nesupratau esmės – taip ugdoma komanda.

Labai gražūs pratybų Pabradės poligone prisiminimai. Tas rūpestis kitais, komandinis darbas, budėjimo metu draugo atnešta arbata... Atrodo, juk visi jie man yra svetimi (būtent dėl to iš pradžių buvau pesimistas), bet paskui persilaužiau – supratau, kad net tokios užduotys kaip lovos klojimas nėra paprasti kariuomenės rutinos elementai, o gana veiksmingi vienybę stiprinantys veiksmai, padedantys gerinti santykius su kitais kariais, kambario draugais. Taip mes po savaitės tapome visai neprasta komanda.

Joana NARGELAITĖ

VU EF II k.

Raumenų skausmas – ne kliūtis fizinei veiklai. Būtent tai supratau apsilikusi karinę uniformą ir atlikusi žygį Pabradės poligone. Per šią savaitę dariau labai daug dalykų pirmą kartą: miegojau miške, žygiavau su kuprine šaudyti, važinėjau kariniu automobiliu... Tačiau labiausiai mane nustebino labai patriotiški jauni žmonės. Buvo gera matyti jų užsidegimą ir tikėjimą tuo, ką daro. Neįkainojama patirtis.

Greta RANONYTĖ

VU TSPMI II k.

Iš pradžių galvojau, kad LKA ne tokia griežta karinė drausmė ir joje dominuoja universitetinės studijos. Ilgai atsiminsiu, kaip jaučiausi, kai atrodė, jog neištversiu – taip buvo sunku. Bet

kai viskas baigiasi, lieka vieni geriausių prisiminimų.

Gal ir neišmokau besąlygiškai paklusti, bet tikrai supratau, kam to reikia. Taip pat supratau, kad kartais reikia nusileisti kitų labui. Viso to, aišku, nebūčiau pasiekusi be tokių šaunių kariūnų vadų, kurie visą laiką mumis rūpinosi ir neleido atsipalaiduoti.

Justina ŠVITRAITĖ

VU TSPMI I k.

Nemėgstu dirbti su komanda – geriau atlikdavau darbus viena, tačiau šią savaitę supratau, kad komandinis darbas greitesnis, efektyvesnis ir suteikia kur kas daugiau gerų emocijų.

Ugnė KASPERAVIČIŪTĖ

VU TSPMI I k.

Anksčiau galvojau, kad čia mokosi tik fiziškai stiprūs vaikinai, kurie niekur kitur neįstojo. Tačiau apsilankiusi Akademijoje pamačiau visiškai kitokį vaizdą. Supratau, kad čia ateina motyvuoti, jaučiantys pašaukimą ir pareigą ginti Tėvynę ir tikintys tuo, ką daro, žmonės. Galvojau – bus smagu, tačiau ši savaitė prano ko visus mano lūkesčius.

Valdyti gali tik tas, kas valdo save. Taip pat Akademijoje supratau, kad tvarkos reikalaujama ne tam, kad būtų gražu, o kad tik susitvarkęs gali sėkmingai mokytis, vadovauti, vesti kitus.

Lukas SATKAUSKAS

VU TSPMI III k.

LKA mano atmintyje liks kaip komandinio darbo mokykla.

Daug dalykų dariau pirmą kartą gyvenime – pradedant važinėjimu kariniu sunkvežimiu ir taktiniu žygiu, baigiant sausojo davinio valgymu. Ir tai labai patiko, tačiau tų pirmųjų patirčių buvo daugiau nei rankų pirštų.

Vienas iš labiausiai įstrigusių dalykų – suvokimas, kad Lietuvos kariuomenės vertybės yra beveik tokios pat, kaip ir visuomenės, tik dar svarbesnės ir labiau jos vertinamos.

Justina SAULYTĖ

VGTV verslo vadybos (anglų k.) studijų III k.

Išpūdžių, kaip ir teigiamų emocijų, – tikrai daug! Viskas buvo taip neįprasta, niekada nežinojome, ko laukti. Labai patiko atsakingi vadai, kurie mumis rūpinosi, bet kartu griežtai prižiūrėjo, kad laikytumėmės nustatytų taisyklių. Per šią savaitę įgudau greitai pasikloti lovą, įgijau tam tikrų individualių kario įgūdžių, pavyzdžiui, išmokau miegoti miegmaišyje miške, sužinojau, ką reiškia stebėti priešą, taktika. Tačiau, manau, svarbiausia – išmokau nepasiduoti, ypač kai teko atlikti, rodos, paprastą užduotį – įkurti ugnį, ką daug kartų nesisėkė padaryti, bet mes nepasidavėm ir pavyko!

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krn. Marius UKNEVIČIUS

- ➔ **Jūs credo** – Nėra to blogo, kas neišeitų į gera
- ➔ **Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį-Vytautą?** – 9-oje klasėje per istorijos pamokas
- ➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Jau nuo mažens norėjau būti karys, augant šis noras tik stiprėjo
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokią mūšį / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Labiausiai norėčiau pamatyti, kaip suomių kariuomenė kariavo prieš daug didesnes Sovietų Sąjungos pajėgas Žiemos kare
- ➔ **Krepšinis ar futbolas?** – Futbolas
- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Dvi dailios merginos ir geriausia draugą
- ➔ **Jeigu nebūtumėte tapę kariūnu...** – Būčiau PKT karys
- ➔ **Labiausiai erzinantis buitinis darbas** – Indų plovimas

- ➔ **Mėgstamiausia sporto šaka** – Boksas
- ➔ **Vyro automobilyje visada turi būti** – Tvarka
- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Išduoti savo Tėvynės, draugų ir šeimos
- ➔ **Apibūdinkite šiuolaikinį kariūną trimis žodžiais** – Principingas, atkaklus, tingus
- ➔ **Linksmiausias įvykis Akademijoje** – Tikriausiai, kai bendrakursiai per šventę ant Stalo kalno sugriebė bataliono vadą iš nugaros pamanę, kad čia jų draugas
- ➔ **„Pasaulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios.“ Ar tikrai?** – Taip. Kovos dvasia yra viena iš svarbiausių kario savybių – jis niekada nepasiduos, jei turės noro ir valios kovoti
- ➔ **Gražiausia Akademijos šventė, tradicija** – Kariūnų krikštynos
- ➔ **Ko reikia, kad įstotum į Lietuvos karo akade-**

- miją?** – Nereikia, kad mokėtum vadovauti, būtum tobulus ar be galo stiprus. Tereikia turėti vadovo, lyderio savybių, kurias Akademija išstobulins ir išmoks jomis naudotis
- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Kariūnų krikštynos
- ➔ **Kai ko nors nežinote...** – Pasakau, kad pasitaisyčiau, ir stengiuosi sužinoti
- ➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – 2016-09-26
- ➔ **Neįsivaizduojate dienos** – Be muzikos
- ➔ **Užgaida, kurią sau leidote šią vasarą** – Pamišti visas problemas ir gyvenimą mieste
- ➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Sporto salė
- ➔ **Keisčiausias daiktas Jūsų namuose** – Net neįsivaizduoju...
- ➔ **Kokių dainų dažniausiai klausotės?** – Mėgstu įvairią muziką

- ➔ **Įsimintiniausias vaikystės personažas** – Sanguokas
- ➔ **Lankomiausias maisto prekių parduotuvės skyrius** – Mėsos
- ➔ **Įprotis, kurio norėtumėte atsikratyti** – Kai jau būtinai reikia keltis ryte, o tu sau sakai: „Dar 5 minutes pamiegosiu...“
- ➔ **Ko iš šių dalykų nesate daręs: pjovęs šieno, kasęs bulvių, kėlęs inkilo?** – Viską esu daręs, nes gyvenau kaime
- ➔ **Ar tikite meile iš pirmo žvilgsnio?** – Ne
- ➔ **Naminis gyvūnėlis, kurio nė už ką neaugintumėte** – Šeškas
- ➔ **Kokios sporto šakos nerekomenduotumėte savo draugei?** – Kultūrizmo
- ➔ **Patogiausia miego poza** – Ant šono, vietoje pagalvės guliu ant rankos
- ➔ **Cepelinai ar mėsinis?** – Cepelinai

- ➔ **Dažniausiai žiūrima TV laida** – Nežiniu televizoriaus
- ➔ **Negalite gyventi** – Su susireikšminusiais
- ➔ **Negalite gyventi** – Be šokių
- ➔ **Labiausiai nepatinkanti merginos savybė** – Pasipūtimas
- ➔ **Poilsis kalnuose ar paplūdimyje?** – Paplūdimyje
- ➔ **Egzotiškiausias patiekalas, kurį esate ragavęs?** – Krokodilo mėsos
- ➔ **Kam dažniausiai pritrūksta laiko?** – Poilsui
- ➔ **Idealios atostogos** – Su draugais
- ➔ **Geriausias metų laikas** – Vasara
- ➔ **Tolimiausia vieta nuo Lietuvos, kurioje esate buvęs** – Italija
- ➔ **Prietaras, kurio paisote** – Netikiu prietarais
- ➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis Jūsų įsakymas (darbas)** – Sukurinti universitetinių studijų mokymo sistemą!

STOK | LKA!

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija yra aukštoji mokykla, kurios misija – rengti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemai karininkus, ugdant jų lyderio savybes, intelektą, teikiant profesines žinias ir vadui reikalingus praktinius įgūdžius, motyvuotus ir pasirengusius vadovauti padalinams karo ir taikos metu.

Priėmimo į Akademiją etapai.

Registracija atlikti profesinio tinkamumo testą. Atrankos centro tel. (8 5) 212 7092.

Dalyvavimas profesinio tinkamumo teste (2 dienos).

Sveikatos patikrinimas Karinėje medicinos ekspertizės komisijoje.

Prašymo studijuoti LKA pateikimas LAMA BPO (<http://www.lamabpo.lt/>).

Metinė studijų kaina.

Studijos Akademijoje finansuojamos iš valstybės biudžeto lėšų. Jeigu kariūnas pašalinamas iš Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos (vėliau, nei baigęs pirmąjį kursą) arba atsisako sudaryti profesinės karo tarnybos sutartį, įstatymų nustatyta tvarka iš jo išieškamos jo mokymo išlaidos, apskaičiuotos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

Daugiau informacijos:

Priėmimo komisijos tel. (8 5) 210 3597

Interneto svetainėje <http://www.lka.lt>

Visos Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos nuolatinių studijų programos organizuojamos derinant Bazinio karinio rengimo programą ir universitetinių studijų programas.

Studijų programa	Studijų trukmė (metais)	Suteikiama kvalifikacija ir karinis laipsnis	
Priėmimas vykdomas vadovaujantis Priėmimo į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos nuolatinės studijas 2017 metais taisyklėmis ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos įgaliotos institucijos – Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) tvirtinama bendrojo priėmimo tvarka			
Socialiniai mokslai	Moderniųjų gynybos technologijų vadyba*	3,5 m. universitetinių studijų ir karinio rengimo + 0,5 m. karinio rengimo	vadybos bakalauras + leitenanto laipsnis
	Tarptautiniai santykiai	4 m. universitetinių studijų ir karinio rengimo	politikos mokslų bakalauras + leitenanto laipsnis
	Nacionalinis saugumas ir gynyba	4 m. universitetinių studijų ir karinio rengimo	visuomenės saugumo bakalauras + leitenanto laipsnis

*Planuojama, kad asmenys, priimti į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją studijuoti pagal Moderniųjų gynybos technologijų vadybos studijų programą ir pareiškę norą įgyti krašto apsaugos sistemai reikalingą specialybę, galės būti siunčiami studijuoti kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose. Kariūnų siuntimo studijuoti kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose atrankos sąlygas ir tvarką nustato krašto apsaugos ministras.

Konkursinių eilių sudarymo principai.

Konkurse dalyvauja tik Lietuvos Respublikos piliečiai, ne vyresni kaip 25 metų vidurinį išsilavinimą turintys asmenys, galintys tapti profesinės karo tarnybos kariais pagal Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 28 str. nuostatas, išlaikę profesinio tinkamumo testą, Karinės medicinos ekspertizės komisijos pripažinti tinkamais mokytis Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, turintys teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija (t. y. asmuo patikrinamas, ar nėra Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo (toliau – Įstatymas) 16 straipsnio 2 dalyje nustatytų teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija neišdavimo pagrindų).

Konkursinė eilė sudaroma vadovaujantis Geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiu eilės sudarymo 2017 metais tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. rugpjūčio 17 d. įsakymu Nr. V-743 „Dėl Geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiu eilės sudarymo 2017 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Minimalūs reikalavimai 2017 metais stojantiesiems į valstybės finansuojamas universitetinių studijų programas tenkinami, jei išlaikytas:

- › lietuvių kalbos ir literatūros valstybinis brandos egzaminas, jeigu asmuo vidurinį išsilavinimą įgijo 2015 m. ar vėliau;
- › užsienio kalbos (anglų, vokiečių ar prancūzų) valstybinis brandos egzaminas ne žemesniu kaip B1 lygiu pagal Bendruosius Europos kalbos metmenis arba tarptautinis užsienio kalbos egzaminas, jeigu asmuo vidurinį išsilavinimą įgijo 2015 m. ar vėliau;
- › matematikos valstybinis brandos egzaminas, jeigu asmuo vidurinį išsilavinimą įgijo 2016 m. ar vėliau.

Stojantiesiems, įgijusiems vidurinį išsilavinimą iki 2014 m. įskaitytinai ir pretenduojantiems į valstybės finansuojamas universitetinių studijų programas, minimalus rodiklis yra vidurinį išsilavinimą patvirtinantis dokumentas.

Stojantiesiems į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją nustatyta minimalaus konkursinio balo riba – bus priimami asmenys, kurių konkursinis balas yra ne mažesnis kaip 2,5 balo.

Konkursinio balo 2017 metais sandara:

- › pirmojo dalyko brandos egzamino įvertinimas;
- › antrojo dalyko brandos egzamino įvertinimas arba metinis pažymys;
- › trečiojo dalyko brandos egzamino įvertinimas arba metinis pažymys;
- › lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino įvertinimas.

SVEIKINAME / SPORTAS

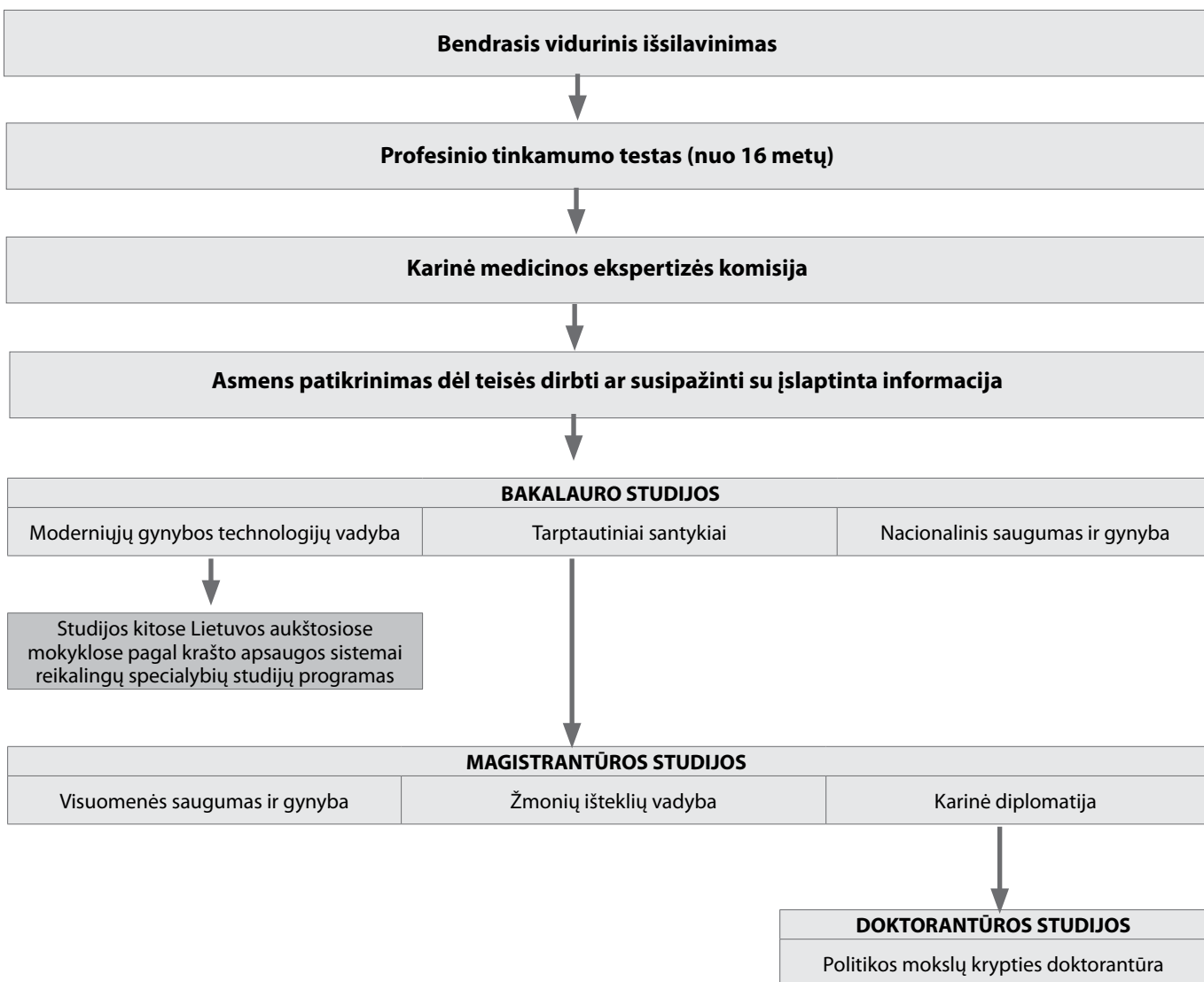
2015–2016 m. II sezono varžybose Vilniaus miesto krepšinio čempionate Sostinės taurėi laimėti A grupėje „LKA-karys.lt“ užėmė I vietą ir pasiekė lygos rekordą, laimėjęs 15 rungtynių iš eilės. Komandai atstovavo LKA kariūnai, LK seržantai ir karininkai. Pasibaigus A ir B grupių varžyboms dėl III vietos, finale žaidė „LKA-karys.lt“ ir „Savivaldybės administracija“. Rezultatu 62 : 60 laimėjo Lietuvos kariuomenės komanda (komandos kapitonas – KASP vadas plk. Itn. Artūras Jasinskas, treneris – ats. kpt. Kęstutis Kairys).

Nuotraukoje krepšinio komanda svečiuose pas Lietuvos kariuomenės vadą gen. Itn. Joną Vytautą Žuką. Susitikimo metu Lietuvos kariuomenės vadas krepšinio komandos nariams įteikė diplomus ir atminimo dovanas.

Studijų programos	Konkursiniai dalykai						
	Pirmasis dalykas	Svertinis koeficientas	Antrasis dalykas	Svertinis koeficientas	Trečiasis dalykas	Svertinis koeficientas	Lietuvių kalbos ir literatūros svertinis koeficientas
Moderniųjų gynybos technologijų vadyba	matematika	0,4	istorija	0,2	bet kuris dalykas, nesutampantis su kitais dalykais	0,2	0,2
Tarptautiniai santykiai	istorija	0,4	matematika arba informacinės technologijos	0,2		0,2	0,2
Nacionalinis saugumas ir gynyba							

Papildomi balai prie konkursinio balo pridedami stojantiems ĩ bet kurią LKA studijų programą, pateikusiems konkretų pasiekimą įrodantį dokumentą ar laikantis teisės aktų reikalavimų patvirtintą jo kopiją:

1. tarptautinių olimpiadų ir konkursų prizinių vietų laimėtojams: I vieta – 2,5 balo, II vieta – 1,5 balo, III vieta – 1 balas;
2. šalies olimpiadų ir konkursų prizinių vietų laimėtojams: I vieta – 1,5 balo, II vieta – 1 balas, III vieta – 0,5 balo;
3. asmenims, baigusiems bazinius karinius mokymu arba privalomąją karo tarnybą, – 0,5 balo;
4. asmenims, atliekantiems privalomąją karo tarnybą, – 0,3 balo;
5. kariams savanoriams, baigusiems Bazinį kario savanorio įgūdžių kursą, – 0,3 balo;
6. šauliams, pateikusiems šaulio pažymėjimą, – 0,3 balo;
7. asmenims, baigusiems kūno kultūros modulį „Krašto gynyba“, – 0,1 balo.

Kariūnas Antanas Navaitis, apdovanotas Vytauto Didžiojo ordino III laipsnio medaliu,
Kaunas, 1934 m. rugsėjis

Antano Navaičio asmeninio archyvo nuotrauka

Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų
licėjaus moksleiviai, 2016 m. spalį

Kęstučio Dijoko nuotrauka